

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب هفتاد و دومین جلسه، شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۲

رای صادره در هفتاد و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۲ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید حسن امامی رضوی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر جمشید حاجتی
دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر باقر لاریجانی
معاون آموزشی

و دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رای صادره در هفتاد و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۲ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سعید نمکی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی

رشته: کار درمانی

دوره: کارشناسی پیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در هفتاد و دومین جلسه مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۲ بر اساس طرح دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی پیوسته کار درمانی در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

اسامی اعضای کمیته بازنگري برنامه آموزشی رشته کاردرمانی

در مقطع کارشناسی پیوسته

خانم دکتر نازیلا اکبر فهیمی	علوم بهزیستی و توانبخشی
آقای دکتر سید علی حسینی	علوم بهزیستی و توانبخشی
آقای دکتر مهدی رصافیانی	علوم بهزیستی و توانبخشی
خانم دکتر لاله لاجوردی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
آقای نوید میرزاخانی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
آقای دکتر بابک کاشفی مهر	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
آقای دکتر محمد خیاطزاده	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اهواز
آقای علی اکبر پهلوانیان	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سمنان
آقای دکتر حمید دالوند	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک
آقای دکتر علیرضا درخشان راد	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
آقای دکتر حسین سورتچی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
آقای حمیدرضا آزادی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
آقای دکتر سید محمد صادق حسینی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان
آقای مسعود غریب	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران

همکاران دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

خانم دکتر شهلا خسروی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
خانم دکتر فرحناز خواجه نصیری	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
خانم دکتر معصومه خیرخواه	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
خانم لیدا طیبی	کارشناس دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

همکاران دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آقای دکتر سید عبدالرضا مرتضوی طباطبایی	معاون دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
خانم راحله دانش نیا	کارشناس مسئول دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
خانم زهره قربانیان	کارشناس دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

لیست اعضا و مدعوین حاضر در دویست و دوازدهمین
جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۸

حاضرین:

- آقای دکتر فرهاد ادهمی مقدم (نماینده‌گی از معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی)
- آقای دکتر اسماعیل ایدنی
- آقای دکتر غلامرضا اصغری
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جغتایی
- آقای دکتر سیدجواد حاجی میراسماعیل
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی
- آقای دکتر طیب قدیمی (نماینده معاونت درمان)
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر سیدحسن امامی رضوی

مدعوین:

- خانم دکتر نازیلا اکبر فهیمی
- خانم دکتر لاله لاجوردی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

لیست حاضرین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در زمان تصویب برنامه آموزشی

رشته کاردرمانی در مقطع کارشناسی پیوسته

حاضرین:

- آقای دکتر ایرج حریرچی
- آقای دکتر باقر لاریجانی
- آقای دکتر علیرضا رئیسی
- آقای دکتر قاسم جان بابایی
- آقای دکتر رضا ملک زاده
- آقای دکتر حسین رستگار (نماینده سازمان غذا و دارو)
- آقای دکتر ناصر استاد
- آقای دکتر حمید اکبری
- آقای دکتر غلامرضا اصغری
- آقای دکتر اسماعیل ایدنی
- آقای دکتر علی بیداری
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جغتایی
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدجواد حاجی میراسماعیل
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر غلامرضا خاتمی نیا
- آقای دکتر حسن رزمی
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی
- آقای دکتر محمدرضا صبری
- آقای دکتر خیراله غلامی
- آقای دکتر اکبر فتوحی
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر سیدحسین امامی رضوی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

فصل اول
برنامه آموزشی رشته کاردرمانی
در مقطع کارشناسی پیوسته

طبق تعریف اتجمن کاردرمانی آمریکا در سال ۱۹۸۱؛ کاردرمانی علم استفاده از فعالیت‌های هدفمند در افراد مبتلا به بیماری‌ها یا ضایعات جسمی، اختلال در عملکردهای روانی-اجتماعی، ناتوانی‌های رشدی، اختلالات یادگیری و سالمندان؛ به منظور پیشگیری از ناتوانی، حفظ حداکثر استقلال و کسب سلامتی است. خدمات کاردرمانی با هدف ارتقای سلامت، و بهزیستی، و برای کسانی که دچار یا در خطر بیماری، ضایعه، اختلال، عارضه، نقص، ناتوانی، محدودیت فعالیت، یا محدودیت در مشارکت هستند، ارائه داده می‌شود. بنابراین کاردرمانگران باید با جدیدترین یافته‌های علمی و پژوهشی در ارتباط باشند، از استاندارد بالایی علمی برخوردار شوند و از این طریق گامی مؤثر در تولید علم بردارند، در امر کاردرمانی و آموزش بتوانند مکمل علوم پزشکی باشند، با ارائه خدمات کاردرمانی و توانبخشی در زمینه‌های متفاوت به بهترین وجه ممکن نقش خود را در جامعه ایفا کنند و از طرفی دیگر به نوعی در گسترش علوم توانبخشی در سطح ملی و منطقه ای مؤثر باشند. یکی از شیوه‌های مؤثر نیل به اهداف فوق بررسی مداوم و بازنگری در برنامه ریزی آموزشی است. اولین بازنگری رشته کاردرمانی در سال ۱۳۸۴ انجام شده است که به نظر می‌رسد این برنامه باید بر اساس سیاست‌های کلان و بسته‌های تعریف شده وزارت محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ایجاد سیستم آموزشی پاسخگو و عدالت محورها آینده نگری و مرجعیت علمی پزشکی، توسعه فناوری‌های نوین، حضور در عرصه‌های آموزشی منطقه ای و جهانی، نهادینه سازی اخلاق حرفه ای و مهارت‌های ارتباطی و خلق ثروت دانش بنیان در عرصه آموزش عالی سلامت، بازنگری و تدوین گردد. بنابراین بازنگری در برنامه ریزی آموزشی خصوصاً در مقطع کارشناسی کاردرمانی می‌تواند سبب ایجاد شرایط لازم برای یادگیری به منظور تغییر رفتار در یادگیرنده‌ها در راستای دستیابی به اهداف کلی این رشته می‌گردد. این بازنگری در گروه آموزشی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی و توسط اعضای محترم هیئت ممکنه و ارزشیابی کاردرمانی، مدیران گرامی تمامی گروه‌های آموزشی کاردرمانی سراسر ایران و نماینده‌های فدراسیون جهانی کاردرمانی صورت گرفت. اهداف و مراحل انجام کار، چگونگی تامین منابع، شفاف سازی و مشخص شدن با انجام مطالعه تطبیقی، وضعیت فعلی کاردرمانی در ایران و منطقه روشن شد. سپس از دانشجویان ترم آخر کارشناسی، فارغ التحصیلان، و مدرسین مقطع کارشناسی به روش هدف محور (الگوی کلاین، فن دلفی با پرسشنامه) نیازسنجی شد. ابتدا بر اساس نتایج مطالعه تطبیقی و نظرات مدیران گروه‌های آموزشی کاردرمانی سراسر کشور وضعیت محتوایی و اجرایی برنامه آموزشی رشته بررسی شد. طی یک پرسشنامه محقق ساخته میزان ضرورت، کافی بودن، تناسب با نقشهای حرفه‌ای و زمینه‌سازی فعالیت‌های پژوهشی هر واحد درسی از دانشجویان، فارغ التحصیلان و مدرسین پرسیده شد. اهداف بر اساس حداقل استانداردهای فدراسیون جهانی کاردرمانی، اهداف حرفه ای و سیاست‌های کلان وزارت محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران اولویت بندی شدند. براساس نتایج نیازسنجی بعمل آمده و نتایج مطالعه تطبیقی و حداقل استانداردهای فدراسیون جهانی کاردرمانی، لیست دروسی که نیاز به بازنگری یا تدوین داشتند، تهیه شد، روند بازنگری طی جلسات مکرر و طولانی در چهار سطح: دروس پایه، دروس تخصصی در حوزه سلامت و بهداشت روانی، دروس تخصصی در حوزه بهداشت و سلامت جسمانی، و کارورزی‌ها انجام شد. در پایان کار هر یک از حوزه‌ها، اطلاعات در اختیار اعضای هیات علمی گروه‌های آموزشی سراسر کشور قرار می‌گرفت و بازخوردهای لازم کسب شد. تمام دروس بازنگری شده با حداقل استانداردهای فدراسیون جهانی توسط نماینده فدراسیون جهانی کاردرمانی تطبیق داده شد. برنامه‌هایی جهت بررسی همسویی و تداوم برنامه‌های مقاطع تحصیلی بالاتر به کمیته‌های بازنگری دروس کارشناسی ارشد و دکتری

تخصصی ارسال شد و بازخوردهای لازم کسب گردید. مقرر شد تا این برنامه پنج سال بعد با فارغ التحصیلی اولین دوره دانشجویان این برنامه و جذب آنان در بازار کار توسط گروه‌های آموزشی مورد نقد و بررسی قرار گیرد و جهت تصمیم‌گیری نهایی به دفتر محترم هیئت متحنه و ارزشیابی کاردرمانی ارسال شود. پیش‌نویس تهیه شده برای ارزشیابی و تطبیق با سیاست‌های وزارت محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تقدیم هیئت متحنه و ارزشیابی کاردرمانی شد. جهت نهادینه‌سازی رویکرد آموزش پاسخگو در نظام سلامت، بر اساس بازنگری صورت گرفته در مفاهیم مهم درسی، اقدامات و رایزنی‌های لازم برای تدوین استاندارد‌های خدمت کاردرمانی صورت گرفت.

عنوان رشته به فارسی و انگلیسی:

کاردرمانی (Occupational Therapy)

مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته (BS)

تعریف رشته:

کاردرمانی به عنوان یکی از شاخه‌های علوم توانبخشی یا بکارگیری روشهای درمانی مبتنی بر کار (منظور از کار یا occupation هر نوع فعالیت جسمی و ذهنی است که برای هر فرد معنی و یا ارزش شخصی یا ذهنی خاصی دارد و تحت تأثیر پیشینه فرهنگی، علایق و جنبه‌های معنی‌دار زندگی فرد می‌باشد)، و علمی چون بیومکانیک، روانشناختی و نروساینس، به ارزیابی، معالجه (درمان توانبخشی، بازتوانی و نوتوانی) و مشاوره بیماران با ناتوانی در کارکردهای جسمی، ذهنی و روانی-اجتماعی می‌پردازد. فارغ التحصیل مقطع کارشناسی کاردرمان به عنوان کارشناس حوزه سلامت در حوزه اختلالات جسمی و سلامت روان باید قادر باشد با تکیه بر پایه‌های فرهنگی، اجتماعی و قوانین جاری کشور، هم‌راستا با سیاستهای بهداشتی به ارزیابی سطح عملکردی مذکور بپردازند. براساس نتایج ارزیابی طرح درمان توانبخشی و بدنبال آن با استفاده از فعالیتهای هدفمند به اجرای طرح درمان توانبخشی بپردازند و با بکارگیری روشهای درمانی توانبخشی و مشاوره توانبخشی در پیشگیری از معلولیت مؤثر باشند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

پذیرش دانشجویان از طریق کنکور سراسری و به صورت متمرکز می‌باشد.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

الف: در جهان

گرچه کاردرمانی رشته نسبتاً جدیدی و مربوط اوائل قرن بیستم است، اما این نگرش که "کار و فعالیت هدفمند" تأثیر مستقیمی در سلامت افراد دارد به هزاران سال قبل برمی‌گردد. احتمالاً اولین نگرش درمانی به کار و فعالیت در میان مصریان باستان شکل گرفته است. اما استاد تاریخی نشان از این دارد که اولین استفاده از کار به عنوان ابزاری برای بهبودی در درمان چئون (که اکنون اختلالات روانی نامیده می‌شود) بوده است. این نگرش تا اوائل قرن نوزدهم همچنان پابرجا بوده و این نوع درمان به صورت پراکنده مورد استفاده قرار می‌گرفت.

در سال ۱۷۹۳ "Phillipe Pinel" با ارائه نظریه "Moral Treatment and Occupation" و پیدایش رویکرد درمان اخلاق محور با ویژگی‌هایی مانند احترام به این افراد و نیز حفظ شرافت و کرامت انسانی و در اوائل قرن نوزدهم با تغییر در نگرشهای درمانی به سوی رویکردهای انسان‌گرایانه تحولات اساسی در درمان بیماران ایجاد گردید. رویکرد درمان اخلاق محور در سال ۱۸۳۷ توسط "William Browne" به خوبی در دو واژه تعریف شد: "مهربانی و کار". در واقع تاریخچه کاردرمانی نیز کاملاً با این رویکرد منطبق می‌باشد که توانست یک تغییر بنیادی در نگرش درمانی ایجاد کند. کار به عنوان یک عنصر اساسی در درمان این بیماران در این نگرش پذیرفته شد. در نیمه دوم قرن نوزدهم با گسترش و تقویت علم پزشکی مشکل دیگری بر سر راه رویکرد درمان اخلاق محور ایجاد شد که ادعای غیر علمی بودن آن بود. در پایان این قرن علم یکی از قدرتمندترین عناصر فرهنگ آمریکا بود که باعث ایجاد نگرش علمی در همه بخشهای علم پزشکی نیز گردید که شامل این رویکرد نیز شد و باعث تغییر این نگرش به نام روان‌درمانی (Psychotherapy) گردید. با اینکه بسیاری پیش بینی می‌کردند که رویکرد درمان اخلاق محور کم‌کم به فراموشی سپرده شود اما به عکس با پیدایش روان‌درمانی تخصص جدیدی با نام کاردرمانی شکل گرفت. در ابتدا عموماً کاردرمانی را به عنوان شاخه‌ای از روان‌درمانی در نظر می‌گرفتند. در اواخر قرن نوزدهم و اوائل قرن بیستم علم پزشکی بیماریهای جسمی را منشأ اختلالات روانی می‌دانست که با تلاش متخصصین این علم این دو از هم جدا شده و تأثیر هر یک روی دیگری به مرور و در طی زمان نشان داده شد. در این حین نیز پیشروان علم کاردرمانی هر دو جنبه سلامت ذهن و جسم را مد نظر قرار دادند. در ۱۵ مارس ۱۹۱۷ گروه کوچکی متشکل از "William", "Eleanor Clarke Slagle", "George Edward Barton", "Susan Cox Johnson", "Thomas Besell Kidner", "Isabelle Newton", "Rush Dunton" با این نگرش که کار می‌تواند نقش عمده‌ای در فرایند بهداشت و سلامت ایفا کند گردهم آمدند و انجمن ملی پیشرفت کاردرمانی (NSPOT) را تأسیس کردند که بعداً به انجمن کاردرمانی آمریکا (AOTA) تغییر نام داد. در واقع این جلسه آغاز به کار رسمی رشته کاردرمانی بود. نام کاردرمانی (Occupational Therapy) نیز توسط اولین رئیس این انجمن "George Edward Barton" پیشنهاد گردید. پزشکان از همان ابتدا به دنبال بررسی تأثیر کار و فعالیت هدفمند در درمان بودند که در همین راستا نیز نظریه‌هایی مبنی بر پیوستگی کار و زندگی و عدم جامعیت درمانی که این موارد را در نظر نگیرد مطرح گردید. "Adolph Meyer" در سال ۱۹۲۲ فلسفه کاردرمانی را به صورت واضح بیان کرد. با جنگ جهانی اول و افزایش تعداد افراد دچار صدمات جسمی، ناتوانی و معلولیت‌های ناشی از جنگ، حیطه جدیدی از کاردرمانی تشکیل شد. در سالهای ۱۹۲۰ تا ۱۹۳۰ استانداردهای آموزشی در کاردرمانی توسط "Eleanor Clarke Slagle" تدوین و به مرور کامل گردید. پس از این دهه بود که رکود نسبی اما ظاهری در پیشرفت این رشته به چشم خورد اما در واقع همزمان با پیشرفت علم روانشناسی و پزشکی پایه‌های علمی این رشته نیز محکمتر می‌گردید. با شروع جنگ جهانی دوم دوباره نیاز به کاردرمانی به دلیل بروز مشکلات روانی و معلولیت‌های فراوان در میان سربازان و افراد از جنگ برگشته افزایش یافت به صورتی که تعداد کاردرمانگران از ۱۱۴۴ نفر در سال ۱۹۴۱ به ۲۲۶۵ نفر در سال ۱۹۴۶ رسید. عوارض جسمی و روانی ناشی از جنگ و لزوم بازگرداندن این افراد به زندگی عادی بود که حیطه‌های جسمی و فعالیت‌های روزمره زندگی را بیش از پیش مورد توجه کاردرمانگران قرار داد. این پیشرفت باعث نوشته شدن اولین کتاب مرجع کاردرمانی توسط "Spackman & Willard" با نام "Principles of Occupational Therapy" در سال ۱۹۴۷ گردید. در همین سال بود که اولین کارشناسان کاردرمانی از دانشگاه "Southern California" فارغ التحصیل شدند. به مرور بر تعداد دانشگاهها و دانشجویان این رشته افزوده شد به صورتی

که تعدد متقاضیان در این رشته باعث دایر شدن گرایش کمک کاردرمانگر (Assistant) در سال ۱۹۶۰ برای پوشش نیاز جامعه به این تخصص گردید. در سالهای بعد با تداوم پیشرفت علوم پزشکی و روانشناسی، کاردرمانی نیز پیشرفت خود را در عرصه های روانی و جسمی با تلاش افرادی مانند Bobath, Rood, Ayres در زمینه درمان اختلالات جسمی، نورولوژیک و رشدی و Frued, Jung, Adler, piaget در زمینه روانشناختی گردید. در سال ۱۹۵۲ با همکاری ده کشور فدراسیون جهانی کاردرمانی (WFOT) تأسیس شد و ارتباطات این رشته در سطح بین المللی مطرح گردید. این فدراسیون در سال ۱۹۵۹ به عضویت سازمان جهانی بهداشت درآمد و از سال ۱۹۶۳ نیز به عنوان یکی از سازمانهای غیر دولتی (NGO) در سازمان ملل شناخته شد. این فدراسیون هم اکنون حدود ۷۰ عضو دارد که ایران نیز در سال ۲۰۰۴ به عضویت این فدراسیون درآمد.

ب: در ایران

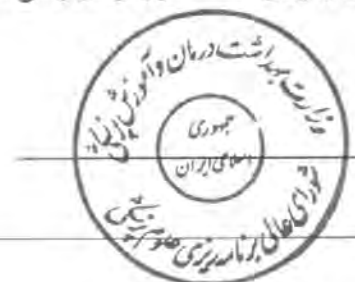
کاردرمانی در ایران در سال ۱۳۴۹ (۱۹۷۱ میلادی) تحت نظارت یک کاردرمان به نام یانسن (Britta Pagh Jensen) از سوی سازمان بهداشت جهانی^۱ آغاز شد. در ابتدا کمک کاردرمانگران (OT Assistant) به مدت دو سال در دو اتاق کوچک در بیمارستان "شفا یحییان" در تهران تحت آموزش قرار گرفتند.

مژنو (Fathiyeh Mezeo) کاردرمان دیگری بود که در سال ۱۳۵۰ به این گروه ملحق شد و آموزش ارزیابی های پیش حرفه ای در افراد ناتوان را بر عهده گرفت. در همان سال با کمک WHO یک مرکز روزانه در کنار بیمارستان تأسیس شد و دپارتمان کاردرمانی تجهیز شد. در سال ۱۳۵۲ رشته کاردرمانی به صورت رسمی در "مدرسه عالی توانبخشی و رفاه اجتماعی" که بعد از انقلاب اسلامی ایران نام "دانشکده علوم توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران" نام گرفت، شروع به کار کرد.

اما این تحول و توسعه مدت زیادی به طول نینجامید. به دنبال انقلاب ایران در سال ۱۳۵۷ این اساتید ایران را ترک نمودند و همین امر باعث یک وقفه قابل ملاحظه در روند تربیت کاردرمانان در ایران شد. سرانجام بعد از گذشت چندین سال، این فعالیتها با همکاری گروهی از کاردرمانگران در سال ۱۳۶۱ دوباره احیا شد. آموزش کاردرمانگران به تدریج در دو دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در ۱۳۶۶ و دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی در سال ۱۳۷۲ ادامه پیدا کرد. در سال ۱۳۷۰ دوره کارشناسی ارشد نیز به سطوح آموزشی کاردرمانی افزوده شد. در سال ۱۳۸۷ نیز مقطع دکترای کاردرمانی در دو دانشگاه علوم پزشکی ایران و علوم بهزیستی و توانبخشی راه اندازی شد.

در سال ۱۳۸۵ گروه کاردرمانی دانشکده توانبخشی جندی شاپور اهواز شروع به پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی نمود و پس از آن در دانشکده های توانبخشی سایر استان ها نیز کاردرمانی توسعه پیدا کرد. در حال حاضر دانشجویان کاردرمانی در مقطع کارشناسی در دانشگاه های ایران، شهید بهشتی، علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، اهواز، تبریز، شیراز، اصفهان، همدان، سمنان، زنجان، مازندران و اراک، در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته کاردرمانی در دانشگاه های ایران، علوم بهزیستی و توانبخشی، شهید بهشتی و تهران و در مقطع دکتری در دو دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تهران و ایران تحت آموزش قرار می گیرند. ایران از سال ۱۳۸۵ به عضویت فدراسیون جهانی کاردرمانی درآمده است.

^۱ World Health Organization (WHO)

جایگاه شغلی دانش‌آموختگان:

دانش‌آموختگان این دوره می‌توانند در جایگاه‌های زیر انجام وظیفه نمایند:

کاردرمانگران ابتدا در بیمارستان‌های دولتی مشغول بکار بودند ولی هم‌اکنون کاردرمانی در پیشگیری از مشکلات جسمی و روانی-اجتماعی نقش عمده‌ای دارد که با عنایت به این امر، جایگاه خدمات فارغ‌التحصیلان به شرح زیر است:

- بیمارستان‌های عمومی یا تخصصی در بخش‌های ارتوپدی، نورولوژی، روماتولوژی، روانپزشکی
- مراکز روزانه روانپزشکی
- مراکز بازتوانی معتادین
- مراکز توانبخشی کودکان (حسی-حرکتی، ذهنی، رفتاری و اجتماعی)
- مراکز نگهداری معلولین و سالمندان
- مدارس استثنایی
- مراکز جامع توانبخشی
- فدراسیون‌های ورزشی
- مراکز حرفه‌آموزی و توانبخشی حرفه‌ای
- مراکز صنعتی و آموزشی جهت غربالگری و پیشگیری
- مراکز نگهداری افراد دارای آسیب‌های مغزی-نخاعی

فلسفه (ارزش‌ها و باورها):

منطبق بر "حداقل استانداردهای فدراسیون جهانی کاردرمانی" باورها و ارزش‌های کاردرمانی بر این اساس استوار است که مددجو در مرکز درمان قرار گرفته و برنامه‌ها و مداخلات درمانی می‌بایست با توجه به موقعیت اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی مددجو عادلانه ارائه گردد و تاکید به برقراری ارتباط درمانی قبل از آغاز هرگونه برنامه ارزیابی و درمان است. کاردرمانگر تلاش می‌کند با استفاده از فعالیت‌هایی که بطور روزمره انسان‌ها از آن بهره می‌برند از فعالیت‌های خلاق تا فعالیت‌های کاری و اجتماعی، با تحلیلی هدفمند و بر اساس نیازها و قابلیت‌های فردی و اجتماعی، انسانها را با به حداکثر رساندن توانایی‌ها، و کشف پتانسیل‌های موجود در آنها در مسیر بهبودی قرار دهد. کاردرمانی با نگرشی کلی‌نگر و با در نظر داشتن ابعاد اجتماعی، روانی و جسمانی انسان (Bio PsychoSocial)، سلامت و بهداشت فرد را در زمینه اجتماعی وی در نظر گرفته و در پی ایجاد بیشترین سازگاری و تطابق بین فرد و جامعه است. هدف از این بازنگری به روز رسانی ارزش‌ها و باورهای کاردرمانی بر اساس استانداردهای جهانی کاردرمانی و ایجاد نگرشی جدید به این رشته در سطح جامعه می‌باشد.

دورنما (چشم‌انداز):

دورنمای مطلوب از رشته در سه حیطه آموزشی-تولید فکر و خدمات در آینده است. امید است که تا سال ۱۴۰۴ مطابق با زمان پایانی سند چشم‌انداز بیست ساله کشور خدمات کاردرمانی توسط کاردرمان‌هایی ارائه شود که با کسب استانداردهای بین‌المللی، استانداردهای وظیفه‌محور و بیمار و توانایی ارائه خدمات بالینی مبتنی بر شواهد، بکوشند با ارائه روش‌های درمانی کاردرمانی در سطح مطلوبی، جهت بهینه‌سازی سطح سلامت و بهداشت جامعه، گام بردارند و همچنان

در منطقه صدرنشینی خود را حفظ نمایند. به علاوه نه تنها تئوری کاربردی ایرانی مبتنی بر نیاز و فرهنگ ایران و شرق را گسترش دهند، بلکه در توسعه و بکارگیری علوم نوین و تکنولوژیهای روز در منطقه پیشرو باشند.

رسالت (ماموریت):

رسالت این رشته در تربیت دانش آموختگان در سطح کارشناسی شامل:

تربیت نیروهای آگاه به مسائل علمی روز، توانمند، مسئولیت پذیر و حساس به سلامت افراد و جامعه در حیطه کاردرمانی است که تخصص خود را در زمینه‌های مختلف در اختیار جامعه قرار دهند، ارتقاء سطح علمی و بالینی رشته کاردرمانی، انجام راهکارهای مناسب و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در جهت معلولیت‌زدایی در جامعه، حضور فارغ التحصیلان کاردرمانی ایران در منطقه و مجامع بین المللی بعنوان یک درمانگر حرفه ای جهانی است. همچنین این دوره با در نظر گرفتن معیارهای جامعه دانشگاهی در زمینه مراقبتهای بهداشتی و درمان توانبخشی تدوین شده است که افراد ماهر و متعهد در حیطه علوم نظری و بالینی برای این رشته تربیت کند.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان :

بطور خلاصه پیامدهای مورد انتظار شامل موارد زیر است:

- شناخت وجوه مختلف انسان (روانی، جسمانی) جهت ارزیابی دقیق و طراحی مداخله بهنگام توانبخشی
- شناخت ابعاد مختلف فعالیت های هدفمند (اوقات فراغت، کار، مراقبت از خود)
- برقراری ارتباط درمانی مناسب براساس اصول علمی
- شناخت مشکلات ناشی از اختلالات روان شناختی، جسمانی، اجتماعی
- شناخت امکانات بالقوه و مشکلات موجود در محیط پیرامون
- طراحی مداخلات کاردرمانی بر اساس توانبخشی مبتنی بر شواهد
- کاردرمانی مطابق با استانداردهای جهانی در سطوح پیشگیری، درمانی و مشاوره ای به آحاد جامعه و سازمانهای بهداشتی مرتبط
- نقش موثر در توسعه پیوند پژوهشهای کاربردی و امور بالینی کاردرمانی

اهداف کلی:

انتظار میرود در پایان این دوره دانش آموختگان با کسب توانایی در درک عمیق دانش آناتومی، فیزیولوژی، بهداشت روانی، کینزیولوژی و آسیب شناسی بیماریهای مختلف روانپزشکی و اختلالات عملکردی در سیستم های عصبی-عضلانی - اسکلتی و قلبی-عروقی-تنفسی و نیز بر پایه دانش و تجربه بالینی، قادر به خواندن و نوشتن پرونده، انجام معاینات بالینی جامع توانبخشی، ارزیابی های دوره ای و درک یافته های آزمایشگاهی و پاراکلینیکی و تشخیص انجام (Medical Diagnosis) در حوزه حرفه کاردرمانی و منطبق با تشخیص های پزشکی (Dysfunctional Diagnosis) اختلالات عملکردی شده برای بیمار باشند به عبارتی پس از مواجهه با تشخیص پزشکی صورت گرفته توسط متخصصین، از استدلال بالینی به تشخیص اختلالات عملکردی بیمار رسیده، سطح و درجه ناتوانی بیمار را شناسایی کرده و بدنبال آن اهداف و برنامه کاردرمانی با هزینه - اثر بخشی مناسب را تعیین کند، در ضمن بایستی با کسب قابلیت مشارکت در انجام پژوهش های بالینی و جستجو در منابع اطلاعاتی، درمانهای خود را مبتنی بر شواهد علمی و مستدل موجود در زمینه کاردرمانی پایه ریزی کرده و در امر پیشگیری، ارائه مشاوره و افزایش سطح آگاهی آحاد جامعه در معرض خطر ابتلا به انواع اختلالات عملکردی سیستم حرکتی پیشگام باشند.

نقش‌های دانش‌آموختگان در جامعه:

نقش‌های کارشناس کاردرمانی عبارتند از: کاردرمانگرانی که در مقطع کارشناسی دانش آموخته می‌شوند، نقش مراقبتی و درمانی، مشاوره‌ای و آموزشی، خدمات پیشگیری لازم به ذکر است که کلیه نقش‌های کارشناس کاردرمانی به صورت تیمی و زیرنظر و با تشخیص پزشک انجام می‌شود.

وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

نقش مراقبتی و درمانی:

- شناخت نیازها و مشکلات مددجو، خانواده و زمینه اجتماعی که در آن زندگی می‌کنند.
- تعیین اهداف متناسب با نیاز مددجو، و انتخاب روشهای درمان توانبخشی متناسب با آن اهداف
- اجرای فعالیت‌ها و ارزیابی مجدد از نتایج درمان.
- یکی دیگر از خدمات کاردرمانی بازدید از منازل است که به منظور افزایش تطابق مددجو با محیط زندگی صورت می‌گیرد.

نقش مشاوره‌ای و آموزشی:

- آموزش مهارت‌ها به مراجع و خانواده.
- آموزش به جامعه (پیشگیری اولیه و رفع موانع فیزیکی، اجتماعی و...)
- آموزش مداوم فردی کاردرمانگر برای دستیابی به آخرین مدارک و منابع علمی مربوط رشته.
- ارائه مشاوره در مراکز بستری، سرپایی صنعتی و حرفه‌ای بهداشتی مدارس و سازمانها
- ارائه مشاوره به اعضای دیگر تیم درمان

نقش خدمات پیشگیری:

- کاردرمانی در پیشگیری از ضایعات کاری نقش مهمی را میتواند به عهده بگیرد.
- پیشگیری از ضایعات ناشی از مراقبت، پیشگیری از مشکلات ناشی از معلولیت در ناتوانیهای مختلف
- غربالگری و شناسایی به موقع مشکلات فیزیکی، اجتماعی، و ارتباطی کوچک در کودکان که گاهی خانواده قادر به تشخیص آن نیست و در بزرگسالی این مشکلات به مسایل بسیار بزرگی تبدیل میشوند

توانمندی و مهارت‌های مورد انتظار برای دانش‌آموختگان (Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های عمومی مورد انتظار: (General Competencies)

- آموزش
- نگارش گزارش علمی
- تفکر نقادانه و مهارت‌های حل مسئله
- مهارت‌های مدیریت (سیاستگذاری- برنامه ریزی- سازماندهی- پایش، نظارت و کنترل- ارزشیابی) مبتنی بر شواهد
- حرفه‌ای‌گرایی (Professionalism)

توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار: (Competencies)

- تعامل بین بخشی و مهارت‌های ارتباطی بعنوان یک توانبخش
- آشنایی با یافته‌های پاراکلینیکی مجاز در مداخلات کاردرمانی و ملاحظات مورد نیاز در مداخلات کاردرمانی
- خدمات مراقبتی و کار درمانی
- برنامه‌ریزی، پایش، نظارت و ارزشیابی مداخلات کاردرمانی
- سالم‌سازی فیزیکی و روانی محیط کار با بیمار
- استفاده از وسایل
- اندازه‌گیرهای رایج و کالیبراسیون ابزار
- ارائه مشاوره و آموزش

توانمندی و مهارت‌های مورد انتظار برای دانش‌آموختگان (Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های عمومی مورد انتظار: (General Competencies)

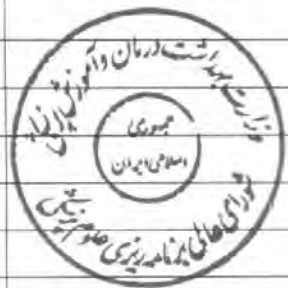
توانمندی	شرح وظایف حرفه ای	کد درس مربوطه
تعامل بین‌بخشی و مهارت‌های ارتباطی بعنوان یک توانبخش	<ul style="list-style-type: none"> - برقراری ارتباط تیمی با مراجع - استفاده از گروه بعنوان یکی از روش‌های موثر ارائه خدمات کاردرمانی - انجام صحیح فرآیند گروه، نقش رهبر، انتخاب اعضا گروه و سایر موضوعات مربوطه. - برقراری مهارت‌های کلامی و غیرکلامی و چگونگی کاربرد این مهارت‌ها در "Use of Self" 	۴۴-۲۴
آشنایی با یافته‌های پاراکلینیکی مجاز در مداخلات کاردرمانی و ملاحظات مورد نیاز در مداخلات کاردرمانی	<ul style="list-style-type: none"> - درک از هویت سیستم بهداشتی و توانبخشی - مشارکت در ارائه خدمات کاردرمانی. - شناسایی مراجعین و مشکلاتی که به کاردرمانی ارجاع داده می‌شود. - اجرای صحیح شیوه‌های ارزیابی، ثبت اطلاعات، گزارش نویسی، وسایل و روش‌های متداول در کاردرمانی. - اجرای صحیح روش‌های توسعه محیط‌های کاردرمانی - طراحی مداخله کاردرمانی 	کارگاه آموزشی مورد نیاز دوره ۴۹-۵۶
خدمات مراقبتی و کار درمانی	<ul style="list-style-type: none"> - کاربرد مهارت‌های ارتباطی و بین فردی مناسب با بیماران ، متخصصین بخش و مراجعین دیگر. - جمع‌آوری اطلاعات در مورد بیمار از منابع دیگر نظیر خانواده ، پرونده پزشکی و سایر اعضا تیم درمانی . - بکارگیری شیوه‌های مختلف ارزیابی (مصاحبه ، مشاهده ، تست‌های استاندارد و ...) در برخورد یا مددجو - تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به ارزیابی مددجو و تعیین مشکلات - تعیین اهداف درمانی کوتاه مدت و بلند مدت . - انتخاب فعالیت‌ها و روش‌های مداخله کاردرمانی بصورت فردی و گروهی - ثبت اطلاعات و گزارش‌ها بصورت دقیق و تشکیل پرونده برای هر مددجو 	۴۹-۵۶

	<ul style="list-style-type: none"> - ارزیابی مستمر و تغییر و اصلاح برنامه‌ها و روش‌های درمانی - ارائه مشاوره کاردرمانی - شرکت در جلسات ویزیت دوره‌ای تیم درمان - در صورت حضور در مراکز روزانه بازدید از منزل ضروری است. 	
<p>۳۶-۳۷-۳۹-۴۹- ۵۶</p>	<ul style="list-style-type: none"> - انتخاب صحیح مدل‌ها، چارچوب‌های مرجع، روش‌های ارزیابی و رویکردهای مداخله کاردرمانی بر اساس استدلالات بالینی و حداقل بر اساس یکی از سه مدل رایج کاردرمانی MOHO، PEO و CMOP - ارزیابی حیطه‌های اکوپیشن، اجزای عملکردی (حسی-حرکتی، شناختی، درکی، روانی - اجتماعی) تهیه Occupational Profile و ارزیابی‌های Occupational Performance - طراحی برنامه مداخله بر اساس مداخلات مبتنی بر اکوپیشن (occupation based interventions) - درک اثرات محیط بر بیمار بررسی تاثیر عوامل محیطی بر بیمار و روش‌های تسهیل رشد طبیعی خصوصاً در کودکان و نوجوانان - یکپارچه سازی قابلیت‌های بیمار با مشکلات موجود در جامعه - گزارش نویسی از نحوه ارزیابی و نحوه اجرای مداخله - ارزیابی‌های دوره‌ای و ثبت گزارشی از تغییرات بیمار در حین دوره مداخله 	<p>برنامه‌ریزی، پایش، نظارت و ارزشیابی مداخلات کاردرمانی</p>
<p>۲۱ و ۲۱</p>	<ul style="list-style-type: none"> - رعایت اصول ارگونومی محیط کار - ارزیابی ارگونومی محیط کار - اصلاحات مبتنی بر اصول ارگونومی محیط کار - ارزیابی‌های استاندارد و غیراستاندارد، انواع مداخلات حوزه، فعالیت‌های روزمره زندگی ساده و کارساز، - شناسایی وسایل کمکی با تکنولوژی پایین و پیشرفته و کاربرد ابزارها و وسایل کمکی لازم، تطبیق وسایل و صندلی چرخدار با مراجع و روش‌های تسهیل استقلال فردی - اجرای روش‌های ارزیابی شغلی، انطباق افراد کم توان با محیط کار و تسهیل کاریابی و اشتغال آنان، تلفیق دانش کاردرمانی، ارگونومی و توان بخشی حرفه‌ای در جهت بهره‌وری بیشتر و کیفیت زندگی افراد کم توان 	<p>سالم‌سازی فیزیکی و روانی محیط کار با بیمار</p>
<p>۴۳-۴۴</p>	<ul style="list-style-type: none"> - توانایی تلفیق میانی کاردرمانی با تکنیک‌های حرکت درمانی و مبانی عصب شناختی، توانایی عملی اجرای این تکنیک‌ها و کاربرد آنها در درمان بیماران - اجرای مدالیته‌های فیزیکی به منظور آماده سازی بیمار برای انجام «عملکرد کاری» 	<p>استفاده از وسایل</p>
<p>۴۳-۴۴</p>	<ul style="list-style-type: none"> - اجرای تکنیک‌های دستی و مدالیته‌های فیزیکی به منظور آماده سازی بیمار برای انجام «عملکرد کاری» - استفاده صحیح و فیت نمودن ابزار با شرایط محیطی و بیمار 	<p>اندازه‌گیری‌های رایج و کالیبراسیون ابزار</p>
<p>۴۵</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ایفای نقش کاردرمانگر به عنوان مشاور در روند درمان و تفاوت‌های عملکردی با مشاوره روانشناسی 	<p>مشاوره و آموزش</p>

ب: مهارت‌های عملی مورد انتظار:

مهارتی				مشارکت	کمک در انجام	انجام مستقل	کل دفعات
ارزیابی کاردرمانی اختلالات روانپزشکی کودک				۱۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی کاردرمانی اختلالات روانپزشکی نوجوان				۱۰	۵	۲	۱۷
ارزیابی کاردرمانی اختلالات روانپزشکی بزرگسال				۱۰	۵	۳	۱۸
انجام تکنیکهای مداخله‌ای اختصاصی و عمومی کاردرمانی در بهداشت روان				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی فعالیت‌های روزمره زندگی				۲۰	۱۰	۵	۳۵
آموزش فعالیت‌های روزمره زندگی				۲۰	۱۰	۵	۳۵
آموزش استفاده از وسایل کمکی				۲۰	۱۰	۵	۳۵
بازدید از منزل				۱۰	۵	۳	۱۸
ارزیابی مهارت‌های شغلی				۱۰	۵	۳	۱۸
انجام مداخلات توانبخشی حرفه‌ای				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی مهارت‌های رشد حرکتی درشت کودکان				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی مهارت‌های رشد حرکتی ریزکودکان				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی رشد روانی کودکان				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی رفلکس‌های نوزادی				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی رشد بازی				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی اوقات فراغت				۱۰	۵	۳	۱۸
تجزیه و تحلیل فعالیت‌ها				۱۰	۵	۳	۱۸
تهیه نیم‌رخ کاری				۱۰	۵	۳	۱۸
ارزیابی و مداخله مهارت‌های شناختی				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی و مداخله مهارت‌های درکی				۲۰	۱۰	۵	۳۵
ارزیابی اختلالات عملکرد سیستم‌های مختلف بدن: عضلانی، اسکلتی، عصبی، قلبی و... در حوزه کاردرمانی				۱۰	۵	۳	۱۸
انجام تکنیک‌های اختصاصی و عمومی تسهیل عصبی-عضلانی				۱۰	۵	۳	۱۸
انجام روش‌های افزایش قدرت، تحمل و توان عضلات اسکلتی				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری روش‌های بهبود دامنه حرکتی مفاصل فعال و غیر فعال				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری روش‌های افزایش تحمل و توان قلبی عروقی و تنفسی				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری روش‌های انعطاف‌پذیری بافت‌های نرم				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری روش‌های تنظیم دستی تونیسیتی عضلات				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری مدالیتی‌ها برای تنظیم تونیسیتی عضلات				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری روش‌های اصلاح پوسچر				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری روش‌های بهبود تعادل				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری روش‌های بهبود الگوی راه رفتن				۱۰	۵	۳	۱۸
به‌کارگیری روش‌های بهبود الگوهای حرکتی بدن				۱۰	۵	۳	۱۸

۱۸	۳	۵	۱۰	به کارگیری روش‌های بهبود حس سطحی، عمقی و درک حرکت
۶۵	۳۰	۲۰	۱۵	به کارگیری روش‌های کاهش درد مانند ریلکسیشن
۶۵	۳۰	۲۰	۱۵	کاربرد روش‌های مکانیکی در درمان ادم
۶۵	۳۰	۲۰	۱۵	برقراری ارتباط موثر با بیمار و خانواده
۶۰	۳۰	۲۰	۱۰	برقراری ارتباط موثر با همکاران و سایر اعضای تیم درمان
۶۵	۳۰	۲۰	۱۵	آموزش تمرین درمانی برای پیشگیری، درمان و حفظ سلامتی بدنی مراجعین
۶۵	۳۰	۲۰	۱۵	مهارت تفکر نقاد و استدلال بالینی
۳۵	۵	۱۰	۲۰	انجام ارزیابی دستی قدرت عضلات
۳۵	۵	۱۰	۲۰	اندازه گیری دامنه حرکتی مفاصل
۳۵	۵	۱۰	۲۰	ارزیابی شدت درد
۳۵	۵	۱۰	۲۰	مهارت خواندن و نوشتن پرونده بیماران بستری و سرپایی
۳۵	۵	۱۰	۲۰	انجام تمام مراحل معاینه بیماران مراجعه کننده
۳۵	۵	۱۰	۲۰	استفاده از شواهد برای ارزیابی اثر درمان توانبخشی و در صورت لزوم تغییر برنامه درمان توانبخشی

Educational Strategies:

راهبردهای آموزشی:

این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است:

- ☒ تلفیقی از دانشجو و استاد محوری
- ☒ یادگیری آموزش مبتنی بر وظایف (Task based)
- ☒ آموزش جامعه‌نگر (community oriented)
- ☒ آموزش مبتنی بر مشکل (Problem based)
- ☒ آموزش بیمارستانی (hospital based)
- ☒ آموزش مبتنی بر موضوع (Subject directed)

روش‌ها و فنون آموزشی:

در این دوره، عمدتاً از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:

- انواع کنفرانس‌های داخل بخشی، بین بخشی، بیمارستانی، بین رشته‌های و بین دانشگاهی و سمینار
- بحث در گروه‌های کوچک - کارگاه‌های آموزشی - کتاب خوانی - case presentation
- گزارش صبحگاهی - راندهای کاری و آموزشی - آموزش سرپایی - آموزش اتاق اقدامات عملی
- مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر: والدین، بهورزان و مراقبین بیمار در خصوص هندلینگ و ترانسفر بیمار
- self education, self study
- روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فراگیران

انتظار می‌رود که فراگیران:

- منشور حقوقی (۲) بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) بیماران، درمانگران (خصوصاً کاردرمان) ، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند. (این مقررات توسط گروه آموزشی مربوطه بازنگری می‌شود)
- مقررات مرتبط با Dress Code (۳) را رعایت نمایند.
- حرفه‌ای‌گرایی (Professionalism)

- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
 - به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
 - در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه‌ای را رعایت کنند.
 - در انجام پژوهش‌های مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.
- موارد ۲،۳، در بخش ضمایم این برنامه آورده شده‌اند.

Student Assessment

ارزیابی فراگیر:

الف- روش ارزیابی:

دانشجویان با روشهای زیر ارزیابی خواهند شد.

دستیاران با روشهای زیر ارزیابی خواهند شد.

کتابی شفاهی آزمون تعاملی رایانه‌ای OSCE

ارزیابی کارپوشه (port folio) شامل: ارزیابی کارنما (Log book)، نتایج آزمونهای انجام شده، تشویق‌ها و تذکرات،

گواهی‌های انجام کار و نظایر آن است

ب- دفعات ارزیابی:

- مستمر - نهایی

فصل دوم

حداقل نیازهای برنامه رشته کاردرمانی

در مقطع کارشناسی پیوسته

حداقل هیات علمی مورد نیاز:

اعضای هیات علمی ثابت تمام وقت براساس مصوبه شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی با تخصص در رشته
کاردرمانی

ب- تخصص‌های مورد نیاز پشتیبان:

متخصص ارتوپدی - متخصص مغز و اعصاب - متخصص اطفال - متخصص روانپزشک اطفال و بزرگسال - متخصص طب
سالمدان - متخصص طب فیزیکی و توانبخشی و آناتومیست

کارکنان آموزش دیده مورد نیاز:

کارکنان اداره آموزش، درمانگاه‌ها و مراکز کاردرمانی و سایت رایانه‌ای

فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز:

- کلاسهای درسی - اتاق کتابخانه - اینترنت با سرعت کافی
- سالن کنفرانس - بایگانی آموزش - وب سایت آموزشی اختصاصی گروه آموزشی
- اتاق استادان - اتاق رایانه

فضاها و عرصه‌های اختصاصی مورد نیاز:

- آزمایشگاه، اتاق آموزش ADL، اتاق بازی، اتاق Splint و اتاق تمرین درمانی
- به علاوه امکانات تخصصی کاردرمانی زیر لازم است:
- درمانگاه‌های سرپایی و بخشهای بستری، سالمدان، ارتوپدی، نورولوژی، ترمیمی، رادیولوژی، جراحی عمومی،
اعصاب و روانپزشکی، سرطان، NICU، ICU، Post CCU، CCU، سوختگی، قلب و ریه، اطفال، طب سالن تشریح،
آزمایشگاه فیزیک پزشکی، و اتاق‌های عمل و همچنین حضور در درمانگاه‌های پزشکی و اتاق عمل فقط به منظور
مشاهده بالینی خواهد بود.

جمعیتها یا نمونه‌های مورد نیاز:

- نظر به اینکه کاردرمانی در سطوح مختلف پیشگیری اقدام به تحقیق و پژوهش مینماید، لازم است که دسترسی به جمعیت
عمومی جامعه داشته باشد.
- به علاوه لازم است که به بیماران با طیف مختلف جسمی و روانی و اجتماعی همچون ضایعات قلبی و عروقی، مغزی،
عصبی و عضلانی، نخاعی، سرطان و متابولیک، در طیف سنی کودکی تا سالمندی و از هر دو جنس دسترسی داشته باشد.

تجهیزات اختصاصی عمده مورد نیاز:

یک سوییت ۵۰ متری و مجهز به تمام وسایل زندگی جهت آموزش مهارت‌های روزمره زندگی
یک سالن ۲۰ متری و مجهز به ابزار لازم برای آموزش تکنیک‌های حرکت درمانی (رول- ویج- تخت CP - تیلت تیبیل- تیلت
برد - مت- ترمیل- CP Ball - و پیراتور- ماساژور برای FAST BRUSHING - ست ایس
یک سالن ۲۰ متری جهت آموزش ساخت و طراحی اسپینت (میز- سشوار اسپینت- ورقه های اورفی کست و اورفیت-
گرم کن اسپینت سازی- و ابزار شکل دهی به اورفی کست)

رشته‌ها و تخصص‌های مورد نیاز:

متخصص ارتوپدی- متخصص مغز و اعصاب - متخصص اطفال - متخصص روانپزشک اطفال و بزرگسال- متخصص
رادیولوژی - متخصص داخلی قلب- متخصص جراحی ترمیمی- متخصص جراحی عمومی- متخصص طب سالمندان -
آناتومیست و ارگونومیست

فصل سوم
مشخصات دوره و دروس
برنامه آموزشی رشته کاردرمانی
در مقطع کارشناسی پیوسته

مشخصات دوره:

نام دوره: رشته کاردرمانی

مقطع: کارشناسی پیوسته

طول دوره و ساختار آن:

طول دوره و نظام آموزشی براساس آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

تعداد کل واحد های درسی در این دوره ۱۳۰ واحد است که به شرح زیر می باشد:

دروس عمومی:	۲۴ واحد
دروس پایه	۲۵ واحد
دروس تخصصی	۵۷ واحد
کارآموزی در عرصه:	۲۴ واحد
جمع کل:	۱۳۰ واحد

- علاوه بر گذراندن واحدهای دوره دانشجویان موظف به ارایه گواهی نامه گذراندن " دوره کمک های اولیه" از مراجع معتبر تا پایان سال اول تحصیل در این مقطع می باشد.

***عنوان کارگاه های آموزشی مورد نیاز دوره:**

- آشنایی با مبانی آزمایشات پاراکلینیکی (حداقل سه روز ۲۴ ساعت)
- لازم است این کارگاه قبل از واحدهای کارآموزی ارائه شود.
- جامعه شناسی و کاردرمانی (حداقل دو روز ۱۶ ساعت)
- لازم است این کارگاه قبل از واحدهای کارآموزی ارائه شود.
- مقدمه ای بر آمار و روش تحقیق در کاردرمانی (حداقل دو روز ۱۶ ساعت)
- لازم است این کارگاه قبل از واحدسمینار ارائه شود.

***نحوه گذراندن کارگاه ها در ضمیمه ۱ می باشد.**

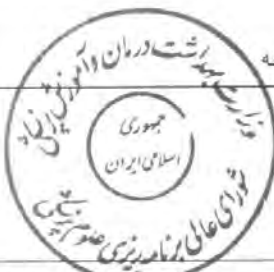

جدول ۱ - دروس عمومی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کار درمانی

پیش نیاز یا همزمان	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۶۸	-	۶۸	۴	دو درس از دروس میانی نظری اسلام*	۱
-	۳۴	-	۳۴	۲	یک درس از دروس اخلاق اسلامی*	۲
-	۳۴	-	۳۴	۲	یک درس از دروس انقلاب اسلامی*	۳
-	۳۴	-	۳۴	۲	یک درس از دروس تاریخ و تمدن اسلامی*	۴
-	۳۴	-	۳۴	۲	یک درس از دروس آشنایی با منابع اسلامی*	۵
-	۵۱	-	۵۱	۳	ادبیات فارسی	۶
-	۵۱	-	۵۱	۳	زبان انگلیسی عمومی	۷
-	۳۴	۳۴	-	۱	تربیت بدنی ۱	۸
تربیت بدنی ۱	۳۴	۳۴	-	۱	تربیت بدنی ۲	۹
-	۳۴	-	۳۴	۲	دانش خانواده و جمعیت	۱۰
-	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	۱۱
				۲۴	جمع	

* گذراندن این دروس مطابق عناوین دروس عمومی معارف اسلامی مصوب جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۳/۴/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی (جدول زیر) است.

گرایش	نام درس	تعداد واحد	ساعت	
			نظری	عملی
۱ - مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبداء و معاد)	۲	۳۴	-
	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۳۴	-
	انسان در اسلام	۲	۳۴	-
	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۴	-
۲ - اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	۳۴	-
	اخلاق اسلامی (میانی و مفاهیم)	۲	۳۴	-
	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۳۴	-
	عرفان عملی اسلام	۲	۳۴	-
۳ - انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۴	-
	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۴	-
	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۳۴	-
۴ - تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۴	-
	تاریخ امامت	۲	۳۴	-
۵ - آشنایی با منابع اسلامی	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۳۴	-
	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۴	-

جدول شماره ۲- دروس پایه برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کاردرمانی

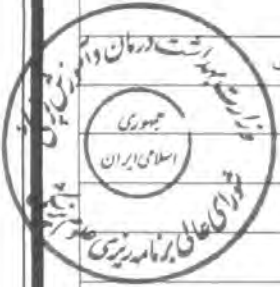
پیش نیاز یا همزمان	ساعت			تعداد واحد			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	جمع	نظری	عملی		
-	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	فیزیولوژی عمومی	۰۱
فیزیولوژی عمومی کد ۰۱	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	فیزیولوژی اعصاب	۰۲
-	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱	استخوان شناسی	۰۳
استخوان شناسی کد ۰۳	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	آناتومی اندام فوقانی	۰۴
استخوان شناسی کد ۰۳	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱	آناتومی اندام تحتانی	۰۵
استخوان شناسی کد ۰۳	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱	آناتومی سر و گردن و تنه	۰۶
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	آناتومی سیستم اعصاب	۰۷
آناتومی اندام فوقانی کد ۰۴ آناتومی اندام تحتانی کد ۰۵ آناتومی سر و گردن و تنه کد ۰۶	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱	آناتومی سطحی	۰۸
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	روانشناسی عمومی	۰۹
روانشناسی عمومی کد ۰۹	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	روانشناسی رشد	۱۰
روانشناسی عمومی کد ۰۹	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	روانپزشکی بزرگسالان	۱۱
روانشناسی رشد کد ۱۰	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	روانپزشکی کودک و نوجوان	۱۲
آناتومی اندام فوقانی کد ۰۴ آناتومی اندام تحتانی کد ۰۵ آناتومی سر و گردن و تنه کد ۰۶	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	بیماریهای ارتوپدی	۱۳
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	بیماریهای داخلی	۱۴
فیزیولوژی اعصاب کد ۰۲ آناتومی سیستم اعصاب کد ۰۷	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	بیماری های مغز و اعصاب	۱۵
۲۵								جمع ^۲

^۲دروس پایه ترجیحاً در دو نیمسال اول تحصیلی ارائه گردد.

جدول شماره ۳- دروس تخصصی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کاردرمانی

کد درس	نام درس	تعداد واحد			ساعت			پیش نیاز یا همزمان
		جمع	نظری	عملی	جمع	عملی	نظری	
۱۶	زبان تخصصی	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	زبان عمومی
۱۷	مدیریت کاردرمانی	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	-
۱۸	اخلاق حرفه ای در کاردرمانی	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	-
۱۹	مبانی کاردرمانی	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱	-
۲۰	اصول توانبخشی	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	-
۲۱	فعالیت های روزمره زندگی	۳	۲	۱	۲۴	۲۴	۶۸	-
۲۲	تئوری اکوپیشن	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	مبانی کاردرمانی کد ۱۹
۲۳	کارکرد اکوپیشنال در طول زندگی	۳	۱	۲	۱۷	۶۸	۸۵	مبانی کاردرمانی کد ۱۹ روانشناسی رشد کد ۱۰
۲۴	مهارتهای ارتباطی در درمان	۱	۰/۵	۰/۵	۹	۱۷	۲۶	-
۲۵	کینزیولوژی و بیومکانیک ۱	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	آناتومی سر و گردن و تنه کد ۰۶
۲۶	کینزیولوژی و بیومکانیک ۲	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	آناتومی اندام فوقانی کد ۰۴
۲۷	کینزیولوژی و بیومکانیک ۳	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	آناتومی اندام تحتانی کد ۰۵
۲۸	رشد کودک	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	روانشناسی رشد کد ۱۰
۲۹	ارزشیابی عضلانی و اندازه-گیری دامنه حرکتی مفاصل	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱	آناتومی اندام فوقانی و تحتانی -۰۴-۰۵- آناتومی سر و گردن و تنه کد ۰۶
۳۰	استفاده از وسایل کمکی و اندام مصنوعی در کاردرمانی	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱	آناتومی اندام فوقانی کد ۰۴ آناتومی اندام تحتانی کد ۰۵ بیماریهای ارتوپدی کد ۱۳ بیماری های معز و اعصاب کد ۱۵
۳۱	توانبخشی حرفه‌ای و ارگونومی	۱/۵	۱	۰/۵	۱۷	۱۷	۲۴	-
۳۲	بازی درمانی و فعالیتهای اوقات فراغت در کاردرمانی ۱	۱/۵	۱	۰/۵	۱۷	۱۷	۲۴	-
۳۳	بازی درمانی و فعالیتهای اوقات فراغت در کاردرمانی ۲	۱	۰/۵	۰/۵	۹	۱۷	۲۶	-
۳۴	کاردرمانی در اختلالات روانی-اجتماعی ۱	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	روانپزشکی بزرگسالان کد ۱۱
۳۵	کاردرمانی در اختلالات روانی-اجتماعی ۲	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	کاردرمانی در اختلالات روانی-اجتماعی ۱ کد ۳۴
۳۶	کاردرمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان ۱	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	رشد کودک کد ۲۸
۳۷	کاردرمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان ۲	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	روانپزشکی کودک و نوجوان کد ۱۲

ادامه جدول شماره ۳- دروس تخصصی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کاردرمانی

پیش نیاز یا همزمان	ساعت			تعداد واحد			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع		
-	۲۴	-	۳۴	-	۲	۲	کاردرمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان ۳	۳۸
-	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۱ (بزرگسالان)	۳۹
بیماریهای ارتوپدی کد ۱۳ و کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۱ (بزرگسالان) کد ۳۹	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۲ (بزرگسالان)	۴۰
بیماری های مغزواعصاب کد ۱۵ و کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۱ (بزرگسالان) کد ۳۹	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۳ (بزرگسالان)	۴۱
کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۱ (بزرگسالان) کد ۳۹	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۴ (بزرگسالان)	۴۲
فیزیولوژی اعصاب کد ۲	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	تکنیکهای درمانی و روشهای آماده سازی ۱	۴۳
تکنیکهای درمانی و روشهای آماده سازی ۱ کد ۴۳	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	تکنیکهای درمانی و روشهای آماده سازی ۲	۴۴
-	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	مشاوره در کاردرمانی	۴۵
روانشناسی عمومی کد ۰۹	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱	فرایند گروه در کار درمانی	۴۶
بیماریهای ارتوپدی کد ۱۳ و کینزیولوژی و بیومکانیک ۲ کد ۲۶	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲	ساخت انواع اسپلینت	۴۷
-	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	سمینار	۴۸
	۵۷							جمع

جدول شماره ۴ - دروس واحدهای کارآموزی* در عرصه برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته کار درمانی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعات درسی	پیش نیاز یا همزمان
۴۹	کارآموزی در عرصه ۱ (مشاهده بالینی روان)	۱	۵۱	-
۵۰	کارآموزی در عرصه ۲ (مشاهده بالینی جسمانی)	۱	۵۱	-
۵۱	کارآموزی در عرصه روان ۱ (روانپزشکی بزرگسال)	۴	۲۰۴	کاردرمانی در اختلالات روانی اجتماعی ۱ و ۲ کدهای ۲۴ و ۲۵
۵۲	کارآموزی در عرصه روان ۲ (روانپزشکی کودکان)	۴	۲۰۴	کاردرمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان ۱ و ۲ کدهای ۲۶-۲۷
۵۳	کارآموزی در عرصه جسمانی ۱ (کودکان)	۴	۲۰۴	کاردرمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان ۳ کد ۲۸ تکنیک های درمانی و روشهای آماده سازی کدهای ۴۲-۴۴
۵۴	کارآموزی در عرصه جسمانی ۲ (بزرگسالان با گرایش اختلالات اسکلتی عضلانی)	۴	۲۰۴	کاردرمانی در بیماریهای جسمانی ۱، ۲، ۳ کدهای ۲۹-۴۰-۴۱ تکنیک های درمانی و روشهای آماده سازی کدهای ۴۳-۴۴
۵۵	کارآموزی در عرصه جسمانی ۳ (بزرگسالان با گرایش اختلالات نرولوژی)	۴	۲۰۴	کاردرمانی در بیماریهای جسمانی ۱، ۲، ۳ کدهای ۲۹-۴۰-۴۱ تکنیک های درمانی و روشهای آماده سازی کدهای ۴۳-۴۴
۵۶	کارآموزی در عرصه مستقل	۲	۱۰۲	
جمع			۲۴	

* ترجیحا کارآموزی‌ها در سال آخر ارائه شوند.

کد درس: ۰۱

نام درس: فیزیولوژی عمومی

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

شناخت عملکرد ارگانها و دستگاههای داخلی بدن برای دانشجویان کاردرمانی که به توانبخشی بیماران مختلف می پردازند ضروری است.

شرح درس: آشنایی با کار سلول و دستگاههای قلب، عروق، تنفس، گوارش، دفع، ادرار، تولید مثل و غدد داخلی

رنوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- مقدمه ای بر فیزیولوژی
- آشنایی با عملکرد سلول
- فیزیولوژی دستگاه گوارش و بلع (خوردن)
- فیزیولوژی دستگاه گردش خون
- فیزیولوژی دستگاه تنفس
- فیزیولوژی تنظیم حرارت بدن
- فیزیولوژی استخوان و غضروف
- فیزیولوژی عضلات و انقباض
- فیزیولوژی دستگاه ادراری و دفع
- فیزیولوژی دستگاه غدد درون ریز

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

۱. کایتون آرتور، هال جان، شادان فرخ. فیزیولوژی پزشکی. انتشارات چهر، آخرین چاپ.
۲. گانونگ، فرج زاده علی، قاسمی کامران، بدل زاده رضا(مترجمین). فیزیولوژی پزشکی. انتشارات رودگون و سینا طب، آخرین چاپ.

شیوه های ارزشیابی دانشجوی :

در حیطه شناختی: آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۰۲

نام درس: فیزیولوژی اعصاب

پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی عمومی کد ۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف اصلی: آشنایی با عملکرد بخشهای مختلف سیستم عصبی در بروز رفتار.

شرح درس:

آشنایی با سیستم اعصاب مرکزی و محیطی از ضروریاتی استیک از اهداف کاردرمانی تلاش جهت بهبود نارسائی های سیستم عصبی - عضلانی بدن می باشد. از این رو شناخت دقیق سیستم و روش کار عصب و عضله برای دانشجوی کاردرمانی ضروری می باشد.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- سازماندهی سیستم عصبی، وظایف اصلی سیناپسها و ناقلین عصبی
- سیستم حسی
- گیرنده های حسی، مدارهای ترونی، پردازش اطلاعات، حواس پیکری (سازماندهی کلی، حواس لامسه و موقعیت، درد و حرارت)
- حواس ویژه: حس بینایی، شنوایی، حس شیمیایی (چشایی و بویایی)
- کنترل عملکرد حرکتی
- اعمال حرکتی طناب نخاعی، رفلکسها نخاعی، قشر مغز و ساقه مغز، مشارکت مخچه و هسته های قاعده‌ای در کنترل حرکتی
- فعالیتهای عالی قشر مغز
- اعمال فکری، یادگیری و حافظه
- مکانیسم رفتاری و انگیزشی مغز
- دستگاه لیمبیک و هیپوتالاموس
- حالات فعالیت مغز
- خواب، امواج مغزی، صرع، روان پریشی
- دستگاه عصبی خودکار
- قسمت مرکزی غده فوق کلیه و نخاع
- جریان خون مغز، مایع مغزی- نخاعی و متابولیسم مغزی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱- گایتون/هال، حائری روحانی، سید علی، فیزیولوژی پزشکی، انتشارات سماط، آخرین چاپ

1. Stevko R, Neurophysiology. last version

شیوه های ارزشیابی دانشجوی:

در حیطه شناختی: آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جورکردنی.

انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۰۳

نام درس: استخوان شناسی

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۰/۵ نظری - ۰/۵ عملی

هدف کلی درس:

در این درس دانشجو با استخوانها و مفاصل بدن آشنا می شود

شرح درس:

آشنایی با استخوانها و مفاصل برای دانشجویان کاردرمانی لازم و ضروری می باشد.

رئوس مطالب: نظری (۹ ساعت)

- آشنایی با دستگاهها و اندامهای بدن، اصطلاحات آناتومی، اصطلاحات مربوط به نواحی بدن
- آشنایی با انواع استخوانها و اجزای استخوانی و مفاصل در بدن
- آشنایی با استخوانها، لند مارکها، و مفاصل کمربند شانه ای و اندام فوقانی
- آشنایی با استخوانها، لندمارکها، و مفاصل کمربند لگنی و اندام تحتانی
- آشنایی با استخوانها، لندمارکها، و مفاصل تنه
- استخوان شناسی جمجمه

عملی (۱۷ ساعت)

مشاهده مستقیم استخوانها و مفاصل بر روی مولاژ و جسد

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

۱. نگهدار فریدون، آناتومی استخوان و مفاصل با اصطلاحات آناتومی، انتشارات نور دانش، آخرین چاپ
۲. الهی بهرام، استخوان شناسی، انتشارات نور دانش. آخرین چاپ

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی. انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید.

کد درس: ۰۴

نام درس: آناتومی اندام فوقانی

پیش‌نیاز یا همزمان: استخوان شناسی کد ۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ عملی - ۱ نظری

هدف کلی درس: در این درس دانشجویان با ساختارهای مختلف اندامهای فوقانی آشنا می‌شوند

شرح درس: آشنایی با ساختارهای مختلف اندامهای فوقانی جهت درک بهتر اختلالات مربوط به آنها و درمان آن اختلالات برای دانشجویان ضروری می‌باشد.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- آشنایی با چسبندگیها و اعمال عضلات اندام فوقانی
- آشنایی با مفاصل اندام فوقانی
- آشنایی با مسیر عضلات و تغذیه عصبی عضلات اندام فوقانی
- شریان‌ها، وریدها، اعصاب حسی و حرکتی

عملی (۳۴ ساعت)

مشاهده مستقیم اجزای مختلف اندام فوقانی بر روی جسد و مولاژ

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

- ۱- الهی بهرام، آناتومی اندام فوقانی و تحتانی، چاپ شانزدهم، انتشارات جیحون، آخرین چاپ
- ۲- اسنل، ریچارد اس، آناتومی بالینی اسنل، حسن زاده، غلامرضا، فتح الهی، علیرضا، قربانی، محمدحسین، باعزم، مریم (مترجمین)، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ، جلد اول و سوم

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویان:

در حیطه شناختی: آزمون‌های چندگزینه‌ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جورکردنی. انجام تکالیف ارائه شده اعم از در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت‌های دانشجویان بعمل می‌آید.

کد درس: ۰۵

نام درس: آناتومی اندام تحتانی

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: استخوان‌شناسی کد ۰۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۰/۵ عملی - ۰/۵ نظری

هدف کلی درس:

در این درس دانشجویان با ساختارهای مختلف اندامهای تحتانی آشنا می‌شوند

شرح درس:

آشنایی با ساختارهای مختلف اندامهای تحتانی جهت درک بهتر اختلالات مربوط به آنها و درمان آن اختلالات برای دانشجویان ضروری می‌باشد.

رنوس مطالب: نظری (۹ ساعت)

- آشنایی با چسبندگی‌ها و اعمال عضلات اندام تحتانی
- آشنایی با مفاصل اندام تحتانی
- آشنایی با مسیر عضلات و تغذیه عصبی عضلات اندام تحتانی
- شریان‌ها، وریدها، اعصاب حسی و حرکتی

عملی (۱۷ ساعت)

مشاهده مستقیم اجزای مختلف اندام تحتانی بر روی جسد و مولاژ

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

- الهی بهرام، آناتومی اندام فوقانی و تحتانی، چاپ شانزدهم، انتشارات جیحون، آخرین چاپ
- اسنل، ریچارد اس. آناتومی بالینی اسنل، حسن زاده، غلامرضا. فتح الهی، علیرضا. قربانی، محمدحسین. باعزم، مریم (مترجمین)، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویان:

در حیطه شناختی: آزمون‌های چندگزینه‌ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی. انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت‌های دانشجویان بعمل می‌آید.

کد درس : ۰۶

نام درس : آناتومی سر و گردن و تنه

پیش نیاز یا همزمان : استخوان شناسی کد ۰۳

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : ۵/۰ نظری- ۵/۰ عملی

هدف کلی درس : در این درس دانشجویان با ساختارهای مختلف سر، گردن و تنه آشنا می‌شوند.

شرح درس :

آشنایی با ساختارهای قسمت های مختلف سر ، گردن و تنه برای دانشجویان کاردرمانی لازم و ضروری می باشد .

رئوس مطالب : نظری (۹ ساعت)

- استخوان شناسی ، شرح محل چسبندگی عضلات و قسمت های مربوطه
- اتصالات مسیر عضله ، تغذیه عصبی ، مفاصل و لیگامان ها
- دیسکهای بین مهره ای شریان ها و وریدها

عملی (۱۷ ساعت)

مشاهده مستقیم اجزای مختلف سر و گردن و تنه بر مولاژیا جسد

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

- ۱- الهی بهرام، آناتومی سروگردن و تنه، چاپ شانزدهم، انتشارات جیحون، آخرین چاپ
- ۲- اسنل، ریچارد اس. آناتومی بالینی اسنل، حسن زاده، غلامرضا. فتح الهی، علیرضا، قربانی، محمدحسین. باعزم، مریم (مترجمین) ، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ، جلد اول و سوم

شیوه های ارزشیابی دانشجویان:

- در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work
- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجویان بعمل میاید .

کد درس : ۰۷

نام درس : آناتومی سیستم اعصاب

پیش نیاز یا همزمان : -

تعداد واحد : ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با تشریح سیستم اعصاب مرکزی، محیطی و نباتی (خودکار)

شرح درس: نیاز دانشجویان کاردرمانی برای درمان بیماران نرولوژیک ایجاب می کند تا سیستم اعصاب مرکزی و محیطی را بطور کامل بشناسد.

رتوس مطالب : نظری (۳۴ ساعت)

- تکامل و اجزاء تشکیل دهنده سیستم عصبی
- آناتومی موضعی: نخاع، ساقه مغز، اعصاب مغزی، تشکیلات رتیکولار، مخچه، دیانسفال، جسم مخطط، توپوگرافی نیمکره های مغز
- دستگاه های اصلی: دستگاه حواس عمومی، دستگاه حواس ویژه (سیستم بینایی، شنوایی، بویایی و چشایی)، وستیبولار و تعادل، حرکتی، سیستم اعصاب نباتی
- تامین خونرسانی و پرده های منژ

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

- ۱) دکتر امامی میبدی محمدعلی ، تشریح موضعی و مصور مغز و نخاع، انتشارات سماط آخرین چاپ
- 2) Kiernan J, Rajakumar R, Barr's The Human Nervous System: An Anatomical Viewpoint, LWW; last version
- 3) Lundy-Ekman, L. Neuroscience: Fundamentals for Rehabilitation. Elsevier Health Sciences. last version
- ۴) اسنل، ریچارد اس. آناتومی بالینی اسنل، حسن زاده، غلامرضا. فتح الهی، علیرضا. قربانی، محمدحسین. یاعزّم، مریم (مترجمین) ، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ، جلد اول و سوم

شیوه های ارزشیابی دانشجوی:

در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

نام درس : آناتومی سطحی

کد درس : ۰۸

پیش نیاز یا همزمان : آناتومی اندام فوقانی و تحتانی کد ۰۴-۰۵ ، آناتومی سروگردن و تنه کد ۰۶

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : ۵/ نظری - ۵/ عملی

هدف کلی درس :

دانشجو یافتن عضلات و استخوانهای مختلف سطحی و عمقی بدن را از طریق لمس ، عملکرد و مشاهده می آموزد .

شرح درس :

دانشجویان و فارغ التحصیلان کاردرمانی در کلینیک های بخش جسمانی جهت بررسی ، ارزیابی و مداخله لازم است که بر سطوح آناتومیک و عملکرد اندامها و مفاصل تسلط کامل داشته باشند .

رئوس مطالب : (نظری ۹ ساعت - عملی ۱۷ ساعت)

روشهای پیدا کردن قسمتهای مختلف : سرو گردن و تنه - اندام فوقانی و اندام تحتانی - نقاط مختلف استخوانی - محل اتصال عضلات - مسیر اعصاب محیطی - شریان ها و وریدها - تعیین حدود و موقعیت اعضا داخل سینه و شکم به شکل نظری و عملی

*لازم به ذکر است از آنجائیکه ماهیت این درس به لحاظ عملیاتی مشاهده و لمس موارد آموخته شده نظری است سرفصل نظری و عملی دقیقاً " مشابه هم می باشد.

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

1. Bukowski EL. Muscular analysis of everyday activities, Therefore: Slacks, last version
 2. Muscolino Joseph, The muscle and bone palpation manual, Mosby, last version
۲. حقیر، ح. و آذرپژوه، م. آناتومی سطحی و کاربردی عضلات (راهنمای معاینه فیزیکی و الکترومیوگرافی) . مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد. آخرین چاپ

شیوه های ارزشیابی دانشجو :

در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید

کد درس: ۹

نام درس: روانشناسی عمومی

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اساسی و عمده روانشناسی و مکاتب آن

شرح درس: در این درس دانشجویان به جنبه‌های مختلف ویژگی‌های رشدی، رفتاری، روانی، عملکرد هوشی و شخصیتی انسان آشنا می‌شوند تا با درک بهتر ماهیت روانشناختی انسان بتوانند در فراگیری دروس تخصصی بهتر عمل کنند و مراجعین خود را به نحو موثرتری درک و با آنها ارتباط برقرار نمایند.

رنوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- تاریخچه و کلیات روانشناسی و مکاتب آن
- ماهیت و گستره روانشناسی معاصر
- روش پژوهش و اندازه‌گیری در روانشناسی
- روانشناسی علمی و شاخه‌های مختلف آن
- نقش وراثت و محیط و آثار آنها بر رفتار انسان
- پایه‌های زیستی پدیده‌های روانی
- بررسی سیستم شناختی شامل احساس و ادراک
- توجه، تمرکز، حافظه و اختلالات مربوطه
- بررسی انگیزش، هیجان و یادگیری
- تفکر، زبان و گفتار
- هوش، شخصیت، ابعاد آنها و آزمونهای مربوطه
- ساز و کارهای دفاعی، تعارض و ناکامی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

۱. هیلگارد - ری‌تال. اتکینسون و همکاران، رفیعی، ح. و دلیر، م. (مترجمین)، زمینه روانشناسی هیلگارد، انتشارات رشد، آخرین چاپ ۲- گنجی حمزه، روانشناسی عمومی، انتشارات ساوالان، آخرین چاپ

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویان:

- در حیطه شناختی: آزمون‌های چند گزینه‌ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان

در قالب Team Work

کد درس: ۱۰

نام درس: روانشناسی رشد

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: روانشناسی عمومی کد ۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با فرایند روانشناختی رشد و تحول انسان از لقاح تا پایان زندگی

شرح درس: جهت ارائه خدمات کاردرمانی در تمام حیطه‌ها، آشنایی با مکاتب و نظریه‌های مطرح در روانشناسی رشد با تاکید بر روند شکل‌گیری رشد جسمانی، شناختی، هیجانی، اجتماعی و شخصیت ضروری است. بررسی فرایند رشد از تولد تا سالمندی به دانشجویان کمک می‌کند تا شیوه‌های تسهیل رشد انسان و روشهای کاردرمانی را در کار بالینی به نحو موثرتری اجرا کنند.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- دیدگاه‌ها و نظریه‌های رشد انسان
- رشد دوران جنینی و نوزادی
- رشد جسمانی شناختی در دوران کودکی
- رشد هیجانی اجتماعی در دوران کودکی
- رشد جسمانی شناختی در دوران نوجوانی
- رشد هیجانی اجتماعی در دوران نوجوانی
- رشد جسمانی شناختی در دوران جوانی
- رشد هیجانی اجتماعی در دوران جوانی
- رشد جسمانی شناختی در دوران میانسالی
- رشد هیجانی اجتماعی در دوران میانسالی
- رشد جسمانی شناختی در دوران پیری و سالمندی
- رشد هیجانی اجتماعی در دوران پیری و سالمندی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

۱. برک لورا، سید محمدی یحیی (مترجم)، روانشناسی رشد (دو جلدی)، نشر ارسباران، تهران، آخرین چاپ
۲. پاول اس. کاپلان، فیروزبخت مهرداد (مترجم)، روانشناسی رشد (سفر پرماجرایی کودک)، موسسه خدمات فرهنگی رسا، آخرین چاپ
۳. پاول هنری ماسن، مهشید یاسایی (مترجم)، رشد و شخصیت کودک، نشر مرکز، آخرین چاپ

۴. رایس . اف، فیلیپ. فروغان مهشید(مترجم). رشد انسان، روانشناسی رشد از تولد تا مرگ، انتشارات ارجمند، تهران، آخرین چاپ
۵. هیلگارد - ری‌تال. اتکینسون و همکاران، رفیعی، ح. و دلیر، م. (مترجمین)، زمینه روانشناسی هیلگارد، انتشارات رشد، آخرین چاپ

شیوه های ارزشیابی دانشجوی:

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work

کد درس: ۱۱

نام درس: روانپزشکی بزرگسالان

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: روانشناسی عمومی کد ۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: شناخت علل بیماری‌های روانپزشکی و آشنایی با انواع بیماریهای روان پزشکی، مداخلات درمانی دارویی و غیر دارویی

شرح درس: در این درس دانشجویان با بیماریهای روانی از نقطه نظر دیدگاه‌های روانشناختی آشنا شده و نسبت به انواع بیماریهای روان پزشکی و علائم آنها اعم از سایکوتیک، اختلال شخصیت و نوروتیک شناخت پیدا می‌کنند. همچنین اطلاعاتی در مورد انواع درمانهای دارویی و غیر دارویی نیز بدست می‌آورند.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- معاینه بالینی
- طبقه بندی در روانپزشکی
- اسکیزوفرنی و سایر اختلالات روان پریشی: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات اضطرابی: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات خلقی: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات شخصیت: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات روان تنی: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات انطباق و کنترل تکانه: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات وسواسی جبری و اختلالات مرتبط: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات وابستگی مواد: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات تغذیه و خوردن: (اتیولوژی، علایم، درمان دارویی و غیر دارویی)
- اختلالات خواب

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

کاپلان سادوک، رضاعی فرزین (مترجم)، خلاصه روانپزشکی کاپلان و سادوک (جلد اول و دوم)، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویان:

- در حیطه شناختی: آزمون‌های چند گزینه‌ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی

- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۱۲

نام درس: روانپزشکی کودک و نوجوان

پیش‌نیاز یا همزمان: روانشناسی رشد کد ۱۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با بیماریهای روانپزشکی کودکان و نوجوانان از نظر اتیولوژی، علائم و بیماریها، درمانهای دارویی و غیر دارویی نظیر ECT، روان‌درمانی و ...

شرح درس:

آشنایی با بیماریهایی مثل اسکیزوفرنیای کودکی، اختلالات خلقی کودکان، اختلالات طیف اوتیسم، و علل این بیماریها و درمانهای رایج آنها

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- کم توانی ذهنی
 - اختلالات ارتباطی
 - اسکیزوفرنیای کودکی
 - اختلالات طیف اوتیسم
 - اختلال کم توجهی بیش فعالی
 - اختلالات یادگیری
 - اختلالات رفتار ایدایی و اختلالات سلوک
 - اختلالات تغذیه و دفعی
 - اختلالات خلقی و خودکشی در کودکان و نوجوانان
 - اختلالات اضطرابی در کودکان و نوجوانان
 - سوء مصرف مواد در نوجوانان
 - سوء رفتار و بد رفتاری با کودکان
- منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

کاپلان سادوک، رضاعی فرزین (مترجم)، خلاصه روانپزشکی کاپلان و سادوک (جلد سوم)، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۱۳

نام درس: بیماریهای ارتوپدی

پیش نیاز یا همزمان: آناتومی اندام فوقانی-تحتانی کد ۰۴ و ۰۵-سر و گردن و تنه کد ۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در این درس دانشجویان با کلیاتی در مورد انواع بیماریهای ارتوپدی (اعم از عضلانی، استخوانی و مفصلی)، معاینات فیزیکی، تشخیص و درمان جراحی و غیر جراحی آنها در کودکان و بزرگسالان آشنا می شوند.

شرح درس:

اجرای مداخلات کاردرمانی در مراجعین دچار بیماریها و صدمات ارتوپدی، نیاز به دانش نظری در زمینه شناخت علائم و نشانه ها و ناتوانیهای ناشی از آنها دارد. لذا ضروری است که در این درس دانشجویان کاردرمانی با اصول معاینه، علائم تشخیصی (کلینیکی-پاراکلینیکی) و درمانهای پزشکی آنها آشنا شوند.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- آشنایی با معاینات بالینی اندام ها و ستون فقرات (با تاکید بر اندام فوقانی)
- تاندون های فلکسور (ساختار سیستم قرقره ای، زون های تاندون فلکسور)، ترمیم جراحی یک و دو مرحله ای
- تاندونهای اکستنسور (ساختار شبکه اکستنسوری، زون های تاندون اکستنسور)، ترمیم جراحی و غیر جراحی آنها
- تاندینیت ها (روتاتور کاف، بای سپس، اپی کندلیت های آرنج، دکورون و انگشت ماشه ای...) و تست های کلینیکی و درمان آنها
- شکستگی ها و دررفتگی ها (با تاکید بر اندام فوقانی)، روند التیام شکستگی ها، External, ORIF, Close Reduction, Pin & Plaster, Fixation.
- آسیب اعصاب محیطی اندام فوقانی (مدین، اولنار و رادیال) و تست های تشخیصی کلینیکی، جراحی ترمیم و پیوند عصب
- صدمات شبکه بازویی (فلج زایمانی، سندروم خروجی قفسه سینه ای...)
- جراحی های ارتوپدی: آرتروپلاستی (هیپ، MP)، آرترووز، کپسولکتومی، انتقال تاندون، آزاد سازی و طویل نمودن تاندون
- سندروم های فشاری شایع اعصاب اندام فوقانی و تست های تشخیصی بالینی و درمان آن ها
- آسیب های Crush, Stiff Hand و CRPS، بیماری کین باخ، شانه منجمد و درمان آن ها
- زخم ها و التیام آن ها، سوختگی ها، پیوند پوست و فلاپ
- بیماری ها، ناهنجاری های شایع ارتوپدی در کودکان (آرتروگریپوز، Club, Foot, Club, اسکلیوز، اسپاینابیفیدا، Club, Syndactyly Hand, CDH و...) تست های تشخیصی بالینی و درمان آن ها.
- آمپوتاسیون با تاکید بر اندام فوقانی

- تومورها و کیست های استخوانی شایع اندام فوقانی و درمان آن ها

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Campbell WC. Campbell's Operative Orthopedics, Mosby. last version
2. Tubiana R. The Hand; Philadelphia: W.B Saunders, last version
۳. قندهاری ح، ستوده نیاع. اصول ارتوپدی آدامز. هامبلن د، سیمپسون ه، آخرین چاپ؛ تهران: انتشارات ارجمند.
4. Regis OKeefe, Orthopedic Basic Science: Foundations of Clinical Practice, last version
5. Mooney, M, Ireson, C. Occupational Therapy in Orthopedics and Trauma: Wiley. last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی یا سایر دانشجویان در

قالب Team Work

کد درس: ۱۴

نام درس: بیماریهای داخلی

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با علائم و اصول ارزیابی و درمان بیماریهای داخلی

شرح درس:

با توجه به مواجهه کاردرمانگران با انواع بیماریهای قلبی - عروقی، ریوی، رماتیسمی، سرطان، عوارض و همبودی این بیماریها با سایر شرایط، آگاهی از سیر بیماری و درمان پزشکی آنها ضروری است.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- بیماریهای قلبی - عروقی، ریوی
- اصول معاینه، علائم، اتیولوژی، پاتولوژی و سیر بیماری و درمان در نارسایی قلبی، آریتمیها، بیماریهای مادرزادی، انفارکتوس قلبی، تب رماتیسمی، اختلالات سیستم عروقی، اختلالات ریوی رایج نظیر COPD، بازتوانی قلبی و ورزش
- بیماریهای رماتیسمی و سیستم ایمنی
- مقدمه ای بر سیستم ایمنی و اشاره به اصول معاینه، علائم، اتیولوژی و پاتولوژی، درمان و سیر بیماریهای آنها نظیر HIV، آسم و آلرژی، آرتزیت روماتوئید، لوپوس، اسکرودرمی، سندرم شوونکر، اسپوندیلیت، و اسکولیتها، سندرم بهجت، فیبرومیالژی، نقرس
- سرطان
- اصول معاینه، علائم، اتیولوژی و پاتولوژی، درمان بیماریهای نئوپلازیک نظیر لوسمی، لنفوم، سرطانهای استخوان و مغز، اشاره به اصول درمان نظیر شیمی درمانی، اشعه درمانی، انواع جراحی
- اختلال بلع
- اتیولوژی، پاتوفیزیولوژی درمانهای پزشکی و توانبخشی، انواع بیماریهای مرتبط: اختلال بلع نوروزنیک نظیر: گلن باره، M.S، اختلال بلع مکانیکی نظیر التهابات، سرطانها

منابع درس:

۱. خدایی، م. طبیبی خامنه، پ. اصول طب داخلی هاریسون (بیماریهای قلبی عروقی) - انتشارات ارجمند، تهران. آخرین چاپ
۲. تجاتی صفا، ع. ا. نعلینی. م. بازتوانی قلبی - انتشارات ارجمند، تهران. آخرین چاپ

۳. منتظری، س.م. اصول طب داخلی هاریسون (بیماریهای روماتولوژی و دستگاه ایمنی) انتشارات ارجمند - تهران، آخرین چاپ.
۴. امام، م.م. بیماریهای روماتیسمی و ایمنی، چاپ تیمورزاده، تهران، آخرین چاپ.
۵. ارجمند، م. صمدانی فرد، س.ج. سعادت، پ. مبنای طب داخلی سیسیل: بیماریهای خون و سرطان. انتشارات ارجمند، تهران، آخرین چاپ.
۶. بختیاری، ج. اختلال بلع در بزرگسالان (ماهیت، ارزیابی و درمان). انتشارات نور دانش، تهران، آخرین چاپ.
۷. آندرولی، ت. وینگ، ب. (مبنای طب داخلی سیسیل) ترجمه س.ح. صمدانی فرد، ش. قاسمی، م. ا. حسینی، ع. خلوت، م. قارونی و ا. نجفی، انتشارات ارجمند، تهران، آخرین چاپ.

شیوه های ارزشیابی دانشجوی:

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در

قالب Team Work

کد درس: ۱۵

نام درس: بیماری‌های مغز و اعصاب

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: فیزیولوژی اعصاب کد ۰۲، آناتومی سیستم اعصاب ۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با پاتوفیزیولوژی، اصول معاینه و ارزیابی و درمان دارویی و غیر دارویی بیماری‌های مغز و اعصاب

شرح درس:

نیاز دانشجویان و فارغ التحصیلان کاردرمانی به ارزیابی و مداخلات توانبخشی عصبی بیماران مغز و اعصاب در تمام طیف سنی ایجاب میکند که آنان دارای دانش پایه ایی برای مواجهه با این بیماران داشته باشند. آگاهی از روند و پیش‌آگهی بیماری آنان را در طرح برنامه‌های درمانی و توانبخشی توانمندتر می‌سازد. بنابراین که تسلط آنان بر اصول معاینه و علائم و درمانهای پزشکی بیماری‌ها ضروری است.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

۱- آشنایی با معاینات عصبی

بررسی وضعیت هوشی عقلی و سطح هوشیاری بیمار، ارزیابی ۱۲ عصب مغزی، بررسی دستگاه حرکتی (قدرت و تون- انواع حرکات اضافه سیستم پیرامیدال و اکستراپیرامیدال)، بررسی رفلکسها و بازتابها (پوستی، پاتولوژیک، تاندونی)، دستگاه حسی (انواع حس، ارزیابی و اختلالات حسی در نخاع)، ارزیابی ایستادن و راه رفتن و نمونها در بیماریهای مختلف، تفاوت علائم اختلالات نرون محرکه فوقانی و تحتانی.

۲- حوادث عروقی مغزی

آشنایی با انواع سکته مغزی (انفارکتوس، ترومبوز، امبولی)، سندرمها (TIA، RIND) سبب شناسی، عوامل خطرزا، ارزیابی‌های آزمایشگاهی، تشخیصهای افتراقی، ناهنجاریهای عروق مغزی

۳- کوما

بررسی علائم و علل، بررسی‌های آزمایشگاهی، جدول گلاسکو، زندگی نباتی، معیارهای مرگ مغزی)

۴- صربه مغزی و نخاعی

ضرب دیدگی و له شدگی مغز و نخاع، خونریزیهای ساب‌دورال (حاد و مزمن) و دورن مغزی، نمونهاهای بالینی و اقدامات پزشکی.

۵- بیماری‌های پیشرونده مغز

نمونهاهای بالینی، یافته‌های آزمایشگاهی، تشخیص افتراقی در بیماری‌های آلزایمر، کره هانتینگتون، پارکینسون، آتاکسی فردریش، بیماریهای نرون حرکتی ALS، SMA، سودوبولبار، آسیب‌های تحلیل برنده مخچه، مالتیپل اسکلروزیس، پارکینسون

پارکینسون

۶- صرع

تقسیم‌بندی صرع، نموده‌های بالینی، یافته‌های آزمایشگاهی انواع صرع کوچک، بزرگ، تونیک، کلونیک، میوکلونیک، کانوتی،
۷- عفونتهای دستگاه عصبی

آشنایی با اصطلاحات عفونتهای سیستم اعصاب مرکزی، نموده‌های بالینی، یافته‌های آزمایشگاهی بیماری‌های ویروسی و
باکتریایی شایع (مننژیت و...)، آیسه مغزی، عفونت‌های انگلی و قارچی.

۸- بیماریهای عضلات (میوپاتی و میاستنی)

نموده‌های بالینی، یافته‌های آزمایشگاهی، تشخیص افتراقی میوپاتیهای اولیه (دوشن، بکر، لیمب گردل، دیستروفی چشمی-
حلقی، نوروژنیک (ورنیگ، هوفمن)، میوپاتی‌های ثانویه (پلی‌میوزیت، درماتومیوزیت)
۹- نوروپاتی‌ها

علل، نموده‌های بالینی، بررسی آزمایشگاهی، درمان بیماریهای گیلن باره، پلی‌رادیکولوپاتی التهابی میلین زدای مزمن، شارکو
ماری توت، پولیو و پست پولیو

۱۰- ناهنجاریهای نورولوژی کودکان

کودکان نارس، فلج مغزی، اختلالات جمجه مادرزادی، کیست آراکنوئید، ناهنجاری دندی واکر، سیرنګومیلی، بدجوش
خوردن مهره‌ها (اسپینابیئید، منگومیلوسل، منگوسل)

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. سلطانزاده اکبر، بیماری‌های مغز و اعصاب و عضلات، انتشارات نور دانش، آخرین چاپ

۲. دیوید گرین برگ، مایکل امینف، راجر سیمون، بهشادفر، علیرضا - قاسمی پور، رضوان، (مترجمین) نورولوژی بالینی
امینف: انتشارات ارجمند آخرین چاپ

شیوه‌های ارزشیابی دانشجوی:

- در حیطه شناختی: آزمونهای چند گزینه‌ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی یا سایر دانشجویان در

قالب Team Work

کد درس: ۱۶

نام درس: زبان تخصصی

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: زبان عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

توانایی درک صحیح و برگرداندن قابل قبول متن‌های تخصصی و سایر متن‌های مرتبط به رشته به زبان فارسی و بالعکس

شرح درس:

به منظور ارتقای توانمندی دانشجویان برای استفاده از منابع به روز دنیا، ضرورت برقراری ارتباطات بین‌المللی و نیز تقویت نگارش متن تخصصی و علمی، فراگیری تخصصی زبان انگلیسی حائز اهمیت است.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- تکنیک‌های درک مطلب
- تکنیک‌های نگارش: نامه، متن (Paragraph & Essay)
- واژه‌شناسی
- ترجمه، درک و ساختارشناسی در متن‌های تخصصی original

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

1. Allum, V., English for rehabilitation., Lulu.com. London, United Kingdom. last version

۲. دیداری، ر.، رخشانفر، م. انگلیسی برای دانشجویان رشته‌های توانبخشی (فیزیوتراپی، کاردرمانی و ارتوپدی فنی). انتشارات سمت، تهران، ایران. آخرین ویراست
۳. آموزش زبان انگلیسی از متوسط تا پیشرفته. چاپ سازمان سنجش

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویان:

- در حیطه شناختی: آزمون‌های چندگزینه‌ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work

نام درس : مدیریت کاردرمانی

کددرس : ۱۷

پیش نیاز یا همزمان : -

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با مدیریت خدمات بهداشتی _ درمانی و اداره بخش های کاردرمانی .
 شرح درس : فارغ التحصیلان کاردرمانی باید بتوانند بعنوان مدیر بخش کاردرمانی به برنامه ریزی و هدایت امور اجرایی کلینیک و پرسنل بپردازند و مدیریت منابع مالی و انسانی بخش مورد نظر را بعهده بگیرند. از سوی دیگر بعنوان عضوی از خدمات بهداشتی _ درمانی باید با مدیریت این سیستم و شیوه های مختلف حاکم بر آن در جهان آشنا باشند .

رئوس مطالب : نظری (۱۷ ساعت)

- ۱) آگاهی از سیستم های بهداشتی _ درمانی جهانی ، منطقه ای و محلی.
- ۲) طرح ریزی و سازماندهی بخش کاردرمانی (سازماندهی محیط و وسایل)
- ۳) آشنایی با روش های انتخاب پرسنل و نظارت و مدیریت بر آنها.
- ۴) آشنایی با روش های حمایت از پرسنل و تامین امکانات مالی و ابزاری مناسب .
- ۵) آشنایی با شیوه های تربیت پرسنل و آموزش ضمن خدمت.
- ۶) آشنایی با شیوه های برقراری ارتباط و هماهنگی بین اعضا تیم درمانی _ توانبخشی.
- ۷) آشنایی با اهمیت و شیوه های نامه نگاری و گزارش نویسی در بخش های درمانی.
- ۸) آشنایی با روش های تهیه گزارش مالی و آماری مربوط به ساختار سازمانی کاردرمانی.
- ۹) شناخت امکانات و محل های تهیه وسایل و جذب امکانات.
- ۱۰) آموزش هدف گذاری بر مبنای تجزیه و تحلیل نقاط قوت و ضعف ، فرصتها و تهدیدها (SWOT) .

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

- 1) Braveman B. Leading & managing Occupational Therapy Services: An Evidence Based Approach, Davis Company, Last version.
- 2) Boyt Schell, B., Gillen, G., Scaffa, M., & Cohn, E. Willard and Spackman's occupational therapy: Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, Last version.
- ۳) عزیزی، ش. خداداد حسینی، س.ح. مدیریت و برنامه ریزی استراتژیک: رویکردی جامع. انتشارات صفار تهران، ایران، آخرین ویراست

شیوه های ارزشیابی دانشجویان :

- در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی یا سایر دانشجویان در

قالب Team Work

نام درس: اخلاق حرفه ای در کاردرمانی

پیش نیاز یا همزمان :

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

عبارت است از «تربیت کاردرمانگرانی شایسته که بتوانند ضمن رعایت عدالت، شأن و حقوق انسانی، باعث ارتقای سطح سلامت آحاد جامعه خود باشند.» به این منظور دانشجویان باید بتوانند در نظام ارائه‌ی خدمات سلامت، موضوعات اخلاقی رایج را شناسایی و تحلیل کنند و در این موارد به روشی صحیح تصمیم‌گیری نمایند.

رئوس مطالب : نظری (۱۷ ساعت) :

- مبانی اخلاق حرفه ای
- تعریف واژه ها (Moral, Ethics...)
- اصول چهارگانه و ابزارهای تحلیل اخلاقی
- منشور حقوق بیمار
- تعهدات و رفتار حرفه‌ای
- کلیات پروفشنالیسم
- نوع دوستی و احترام
- تعالی شغلی، عدالت
- شرافت و درستکاری
- وظیفه‌شناسی
- موضوعات اخلاق حرفه ای
- انواع موضوعات اخلاقی (Dilemma, Tension و تردیدهای اخلاقی)
- اتونومی و رضایت آگاهانه
- اصول همدلی
- ارتباط کاردرمان و مراجع
- رازداری و حقیقت‌گویی
- ملاحظات اخلاقی آغاز و خاتمه‌ی حیات
- خطاهای حرفه ای
- تعارض منافع
- اصول کار تیمی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

1. Purtilo R. B, Lensen G.M, Educating for Moral Actionia, last version .
2. Slater D Y ,Reference Guide to the Occupational Therapy Code of Ethics . last version
3. Janie B. Scott S. Reitz M, Practical Applications for the Occupational Therapy Code of Ethics and Ethics Standards. last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۱۹

نام درس: مبانی کاردرمانی

پیش‌نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری، ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با تاریخچه، تعریف و فلسفه کاردرمانی بعنوان یکی از رشته‌های توانبخشی

شرح درس:

فراهم کردن مقدمه و مروری بر مفاهیم انسان، محیط و اکوپیشن. برقراری ارتباط بین مشارکت، اکوپیشن و wellbeing و ارائه مطالبی که به کسب مهارت‌های اساسی در آنالیز فعالیت کمک کننده است. با پذیرش دانشجویان در رشته کاردرمانی ضرورت آشنایی با اصول زیر بنایی، فلسفی و بنیادین رشته کاردرمانی، آشنایی با رشته کاردرمانی و نقش کاردرمانگر در گروه توانبخشی و ایجاد هویت شغلی مناسب در آنان و انگیزش بیشتر برای ادامه تحصیل پویا در این رشته مشخص می‌گردد.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- تاریخچه کاردرمانی در جهان و ایران
- تعریف و فلسفه کاردرمانی
- تغییرات پارادایم کاردرمانی
- مختصری بر شکل‌گیری مدل‌های مطرح در کاردرمانی
- نقش کاردرمانی در زمینه‌های متفاوت بالینی: اهداف مداخلات کاردرمانی، فرایند مداخله کاردرمانی
- آشنایی با حیطه‌های کار کاردرمانی در بخش‌های مختلف و شرح وظایف کاردرمانگر
- کمک به دانشجویان برای درک بهتر نقاط قوت و ضعف شخصی آنان برای پذیرش شغل کاردرمانی و موسسات بین المللی و ایرانی مربوطه
- آشنایی دانشجویان با منابع اصلی (کتاب، مجلات و سایت‌های اینترنتی) رشته کاردرمانی و موسسات بین المللی و ایرانی مربوطه
- تاریخچه کاردرمانی در جهان و ایران
- تعریف و فلسفه کاردرمانی
- تغییرات پارادایم کاردرمانی
- مختصری بر شکل‌گیری مدل‌های مطرح در کاردرمانی
- اهداف مداخلات کاردرمانی
- فرایند مداخله کاردرمانی
- نقش کاردرمانی در زمینه‌های متفاوت بالینی

- آشنایی با حیطه های کار کاردرمانی در بخش های مختلف و شرح وظایف کاردرمانگر
- کمک به دانشجویان برای درک بهتر نقاط قوت و ضعف شخصی آنان برای پذیرش شغل کاردرمانی و موسسات بین المللی و ایرانی مربوطه
- آشنایی دانشجویان با منابع اصلی (کتاب، مجلات و سایت های اینترنتی) رشته کاردرمانی و موسسات بین المللی و ایرانی مربوطه

عملی (۳۴ ساعت)

- بازدید از مراکز و کلینیک های مختلف کاردرمانی
- بازدید از کلینیکهای سایر رشته های توانبخشی (گفتار درمانی، شنوایی شناسی، فیزیوتراپی، بینایی سنی و ارتزپروتز)

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- ۱- کاکوجویاری، ع، پیشیاره، الف، فرهید، م، اصول توانبخشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران، آخرین ویراست
- ۲- A.O.T.A. Occupational therapy practice framework: Domain and process . Ameri can Journal of Occupational Therapy , Last version.
- ۳- Christiansen, C., Townsend, E. A. Introduction to occupation: the art and science of living: new multidisciplinary perspectives for understanding human occupation as a central feature of individual experience and social organization: Pearson. Last version
- ۴- Kielhofner, G. Conceptual foundations of occupational therapy practice: FA Davis. Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work
- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید، و گزارش بازدید از کلینیک.

کد درس: ۲۰

نام درس: اصول توانبخشی

پیش‌نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با تاریخچه، تعریف و فلسفه‌ی توانبخشی و رشته‌های زیر مجموعه‌ی آن و فرایندها و رویکردهای رایج آن.

شرح درس:

دانشجویان کاردرمانی باید با مفهوم توانبخشی و ناتوانی و نگرش‌های نوین آن و نقش کار تیمی و اثر رویکردهای تیمی بر درمان آشنا گردند.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- تعریف بیماری، ناتوانی، آسیب و توانبخشی
- معرفی سازمان بهداشت جهانی و موسسات وابسته به آن.
- معرفی تیم توانبخشی و شرح کارکردهای اعضای تیم.
- معرفی دو رویکرد ICF و CBR و تبیین نقش کاردرمانگران در این دو رویکرد

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Organization, W. H. International classification of human functioning, disability and health: ICF. last version

۲) میرخانی مجید، مبانی توانبخشی، انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی، آخرین چاپ

۳) پورمومنی، ع. سورتیجی، ح. آسیابی، ح. نیلفروش، م. ح. صالحی، ف. شاه طالبی، م. میانی توانبخشی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، آخرین چاپ

شیوه‌های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: آزمون‌های چندگزینه‌ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work
- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت‌های دانشجو بعمل می‌آید و گزارش بازدید

کد درس : ۲۱

نام درس : فعالیت های روزمره زندگی

پیش نیاز یا همزمان : -

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : ۲ نظری - ۱ عملی

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با فعالیتهای روزمره زندگی بعنوان مهمترین و یکی از اصلی‌ترین حیطه‌های اجرایی و زیرساختارهای آن در حوزه‌های مطرح شده در چارچوب مرجع و مدل‌های مختلف تمرینی کاردرمانی.

شرح درس :

هدف اصلی کاردرمانی تسهیل حداکثر استقلال ممکن برای مددجویان است . لذا شناخت فعالیت های روزمره زندگی ساده و کارساز، ارزیابیهای استاندارد و غیر استاندارد، انواع مداخلات این حوزه، شناسایی وسایل کمکی با تکنولوژی پایین و پیشرفته و کاربرد ابزارها و وسایل کمکی لازم، تطبیق وسایل و صندلی چرخدار با مراجع و روش های تسهیل استقلال فردی برای دانشجوی کاردرمانی ضروری است.

رنوس مطالب : نظری (۳۴ ساعت) :

- واحد تئوری

- تعریف فعالیتهای روزمره زندگی (ADL)

- روش های ارزیابی فعالیت های روزمره زندگی (مثل آزمون های بارتل و ...)

- آشنایی با رویکردهای مداخله ای، بازگشت توانایی، آموزش و یادگیری و جبرانی در فعالیتهای

- خودمراقبتی، تحرک و جایجایی در خانه و اجتماع ، بیانات جنسی، رانندگی در تمام گروه های سنی

- آشنایی با اقدامات مستقل سازی در فعالیتهای روزمره زندگی در مراجعان:

- پس از جراحی ها با تاکید بر جای مفصل هیپ و ستون فقرات

- اختلالات تعادل

- مشکلات ارتباطی

- عدم هماهنگی (ام اس، پارکینسون)

- ضعف عضلات و محدودیت حرکتی (آرتريت روماتوئيد)

- یک دستی (سکته مغزی)

- نابینایان و ناشنوایان

- اختلالات روانپزشکی (کودکان و بزرگسالان)

عملی (۳۴ ساعت)

اجرای عملی:

- معیارهای ارزیابی بارتل، لوتون، ...
- یکارگیری وسایل کمکی خوردن، پوشیدن، ارتباطی و ...
- روشهای جبرانی اجرای فعالیتهای روزمره (پوشیدن، خوردن، ...)
- روشهای جبرانی ارتباطات جنسی
- روشهای هندلینگ کودکان با مشکلات خاص برای اجرای فعالیتهای روزمره زندگی
- جابجایی ها
- راندن صندلی چرخدار
- جابجایی با صندلی چرخدار به ماشین، تخت، زمین و ...
- انواع روشهای جابجایی و انتقالی (مستقل، با کمک از وسایل کمکی، با کمک فرد دیگر)
- اندازه‌گیری صندلی چرخدار و فیت کردن آن
- اصلاحات ماشین برای رانندگی
- تطابق سازی منزل

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Pedretti LW, Early MB. Occupational therapy practice skills for physical dysfunction, St Louis: Mosby, last edition.
2. Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction; Lippincott: Williams and wilkins, last edition
۳. اکبرفهمی، ملاح، فعالیتهای روزمره زندگی، روشهای توانمندسازی افراد با نیازهای خاص، پگاه، ۱۳۹۴.
۴. حسینی سید علی، اکبرفهمی نازیلا، عزیزی سولماز، راهنمای آموزشی فعالیتهای روزمره زندگی، انتشارات علوم بهزیستی و توانبخشی، ۱۳۹۳
۵. Case-Smith J, Clifford O'Brien J, Occupational Therapy for Children and Adolescents و Mosby; last edition

شیوه های ارزشیابی دانشجوی :

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work
- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجوی (انجام عملکرد در موقعیت های شبیه سازی شده، ساخت وسیله کمکی، تطابق منزل یا شرایط بیمار) بعمل میاید.

کد درس: ۲۲

نام درس: تئوری اکوپیشن

پیش‌نیاز یا همزمان: مبانی کاردرمانی کد ۱۹

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با تعریف اصطلاحات رایج در کاردرمانی و کاربرد صحیح آنها در طرح ریزی برنامه های درمانی
مراجعه کنندگان

شرح درس:

دانشجویان کاردرمانی جهت تجزیه و تحلیل و کاربرد صحیح فعالیت ها به منظور اجرای مداخلات درمانی در مشکلات
مختلف بیماران، نیازمند شناخت فعالیت و بررسی آن از ابعاد گوناگون هستند، لذا کسب نگرش مناسب از ابزار اصلی درمان،
ضروری است.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- تعریف اکوپیشن، شکل گیری عملکرد کاری و حیطه های مختلف آن
- تعاریف مفاهیم تخصصی (فعالیت- تکلیف- نقش- مشارکت ...)
- تمایز تعاریف فوق در جامعه و فرهنگ جهانی و ایرانی
- اکوپیشن به مثابه: هدف، ابزار، درمان
- نقش اکوپیشن در مشارکت طی مراحل مختلف زندگی
- مداخلات مبتنی بر اکوپیشن (استفاده ابزاری و استفاده هدفمند)
- فرایند ارزیابی و درمان

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St-Louis: Mosby, Last version.
2. Trombly CA. occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins, Last version.
3. Thomas H; Occupation Based Activity Analysis, NJ, Slack, Last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجوی:

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در

قالب Team Work

کد درس: ۲۳

نام درس: کارکرد اکوپیشنال در طول زندگی

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: مبانی کاردرمانی کد ۱۹، روانشناسی رشد کد ۱۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری - ۲ عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم کارکرد اکوپیشنال و عوامل موثر فردی، اجتماعی و تکاملی در کسب نقشهای اکوپیشنال در طول زندگی و تجزیه و تحلیل اکوپیشن / فعالیت.

شرح درس:

ارائه مطالب نظری در مورد عملکردهای فیزیکی، اجتماعی، شناختی و روانشناختی انسان و نحوه آنالیز آنها بصورت عملی در فرایند کسب مهارت و کارکرد اکوپیشنال

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

بخش نظری:

تعریف مفاهیم: فعالیت هدفمند - فلسفه اکوپیشن - فعالیت به مثابه درمان

حوزه های کاردرمانی (OT Domains)

نقش اکوپیشن در مشارکت طی مراحل مختلف زندگی

مفهوم کارکرد اکوپیشنال و نحوه استفاده از اکوپیشن در مداخلات کاردرمانی

تجزیه و تحلیل اکوپیشن / فعالیت بر اساس مدل کاردرمانی

اهداف تجزیه و تحلیل

انواع تجزیه و تحلیل ها

کاربرد درمانی فعالیت: انطباق - درجه بندی

عملی (۶۸ ساعت)

- تجزیه و تحلیل فعالیت / اکوپیشن از منظر حسی حرکتی، شناختی، روانشناختی
- آشنائی با تجزیه و تحلیل فعالیت های روزمره زندگی، انواع کارهای دستی رایج در ایران به صورت عملی (مانند: کار با چرم، چوب، کاغذ....)
- آشنائی با و تجزیه و تحلیل مدیاهای رایانه ای و هنری به صورت عملی (نقاشی، موسیقی، سرامیک و) به صورت عملی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

1. Mackenzie L. & O'Toole G: Occupational Analysis in Practice, Wiley-Blackwell, last edition.

2. Drake M: Crafts in Therapy & Rehabilitation, NJ, Slack, .last edition
3. Thomas H: Activity Analysis, NJ, Slack, .last edition.
4. Breines E . Occupational Therapy Activities from Clay to Computers: Theory and Practice.last edition
5. Hersch, Gayle I , Nancy K. Activity Analysis: Application to Occupation. Coffey published by Slack Incorporated .last edition
6. Thomas, H. Occupation-based activity analysis: Slack Incorporated. Last version
7. Hagedorn, R. Tools for practice in occupational therapy: A structured approach to core skills and processes: Churchill Livingstone. Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو :

- در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای ، تشریحی ، صحیح غلط ، نقطه چین و یا جور کردنی.
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در

قالب Team Work

- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو (آنالیز در محیط بالینی- ارائه گزارش) بعمل میاید .

کد درس: ۲۴

نام درس: مهارت‌های ارتباطی در درمان

پیش‌نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۵/۵. واحد نظری - ۵/۵. واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مهارت‌های ارتباطی در موقعیت‌های فردی و گروهی به منظور ارتباط با مراجع، خانواده، تیم درمان و سازمان‌های مرتبط

شرح درس: ارائه مطالب نظری با محتوای مهارت‌های کلامی و غیرکلامی و چگونگی کاربرد این مهارت‌ها در "استفاده درمانی از خود"

رئوس مطالب: نظری (۹ ساعت)

- مفهوم استفاده درمانی از خود و استفاده یالینی از آن
- اساس نظری مدل ارتباط عمدی intentional
- تعریف مهارت ارتباطی و اجتماعی
- اجزای مهارت‌های کلامی و غیر کلامی
- مهارت جرات ورزی (بیان احساس، انتقاد کردن، انتقاد شنیدن....)
- ایجاد ارتباط درمانی
- چگونگی برقراری ارتباط با مراجع، خانواده.....
- چالش‌های ارتباط با بیمار
- حل و فصل تعارض‌ها

عملی (۱۷ ساعت)

به شکل role play مقاهیم آموزش داده شده نظری، اجرا می‌شود

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Morreale M & Amini D. The Occupational Therapist's Workbook for Ensuring Clinical Competence. Slack Incorporated, last version.
2. Taylor, R. R. The intentional relationship; occupational therapy and use of self: FA Davis, last version

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویی:

در حیطه شناختی: آزمون‌های چند گزینه‌ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردن
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت‌های دانشجویی بعمل می‌آید. (اجرای مصاحبه در قالب بازی نقش، دریافت بازخورد و ثبت و آرایه گزارش از کار گروهی (گروه‌های کوچک))

کد درس : ۲۵

نام درس : کینزیولوژی و بیومکانیک ۱

پیش‌نیاز یا همزمان : آناتومی سر و گردن و تنه کد ۰۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با حرکات و اصول بیومکانیکی حاکم بر عملکردهای مفاصل با تاکید بر ستون مهره ها

شرح درس :

دانشجویان کاربردمانی برای تجزیه و تحلیل حرکات فعالیت های انسانی به دانش کینماتیک و کینتیک مفاصل و عضلات بدن نیاز دارند. اصول کلی حرکت شناسی و نیروهای وارده بر مفاصل و عضلات بدن برای تشخیص و درمان مشکلات اسکلتی - عضلانی و تجزیه و تحلیل فعالیت های روزمره و فعالیت های درمانی ضروری است.

رئوس مطالب : نظری (۳۴ ساعت)

- ۱) اصول بیومکانیک، کینزیولوژی و کاربردمانی
- ۲) بیومکانیک استاتیک: Equilibrium، اینرسی، قانون اول نیوتن
- ۳) بیومکانیک دینامیک: کینماتیک، استئوکینماتیک، صفحات و محورهای حرکتی
- ۴) حرکات روتاری و انتقالی (خطی)، حرکت جنرال
- ۵) انواع مفاصل و طبقه بندی آن، انواع عضلات، حرکات اکسسوری، زنجیره های کینماتیک
- ۶) کینتیک: جاذبه، بالانس و استابیلیتی، اصطکاک
- ۷) سیستمهای نیرو، ترکیب نیروها، برآیند نیروها، سیستم نیروهای موازی، اهرمها، مزیت مکانیکی
- ۸) کینماتیک و کینتیک ستون مهره ها
- ۹) بیومکانیک فعالیت های روزمره زندگی با تاکید بر نقش ستون فقرات

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

- 1) Tyldesley & Grieve's Muscles, Nerves and Movement in Human Occupation. Ian R. McMiUan. Blackwell Publishing Ltd. , last version
- 2) Kapanji I. Physiology of the joint, Edinburgh: Churchill Livingstone , last version.
- 3) Melinda Rybski. Kinesiology for occupational therapy. SLACK. Last version
- 4) Levangie Pamela K., Cynthia C. Norkin. Joint structure and function: a comprehensive analysis. FA Davis, last version

شیوه های ارزشیابی دانشجویان :

در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردن انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس : ۶۷

نام درس : کینزیولوژی و بیومکانیک ۲
پیش نیاز یا همزمان : آناتومی اندام فوقانی ۰۴
تعداد واحد : ۲
نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با حرکات و اصول بیومکانیکی حاکم بر عملکرد مفاصل و عضلات اندام فوقانی با تاکید بر عملکردهای روزمره زندگی

شرح درس :

دانشجویان کاربردمانی برای تجزیه و تحلیل فعالیت های مختلف روزمره زندگی و فعالیت هایی که بعنوان ابزار درمان از آن استفاده می کنند به دانش کینماتیک و کینتیک مفاصل و عضلات اندام فوقانی نیاز دارند. از سوی دیگر این دانش برای درک بهتر مشکلات عضلانی - اسکلتی و درمان آنها راهگشای دانشجویان می باشد.

رنوس مطالب : نظری (۳۴ ساعت)

کینماتیک شانه : مفاصل استرنوکلاویکولار ، اکرومیوکلایکولار ، اسکاپولوتوراسیک ، گلنوهومرال ، ریتم اسکاپولو هومرال و ثبات اسکاپولا.

۲) کینتیک شانه : عضلات مربوط به شانه ، نقش عضلات شانه در فعالیت های روزمره زندگی و ورزش ها فشارهای روی شانه.

۳) کینماتیک آرنج : مفصل آرنج ، لیگامان های آرنج ، ثبات و حرکت آرنج.

۴) کینتیک آرنج : عضلات آرنج ، نقش عضلات آرنج در فعالیت های روزمره و ورزشی ، فشارهای روی آرنج.

۵) کینماتیک مچ : مفاصل ، لیگامانها ، حرکات و ثبات مچ.

۶) کینتیک مچ : عضلات مچ ، نقش عضلات مچ در فعالیت های روزمره و ورزشی ، فشارهای روی آرنج.

۷) کینماتیک دست : مفاصل ، ثبات و حرکت انگشتان و دست.

۸) کینتیک دست : عضلات ، حرکات ترکیبی ، گرفتن و رها کردن ، حرکات روزمره و ورزشی مربوط به دست ، فشارهای روی دست ، آنالیز انواع Grip .

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

1. Levangie Pamela K., Cynthia C. Norkin. Joint structure and function: a comprehensive analysis. FA Davis, .last version.
2. Neumann. D A, Kinesiology of the Musculoskeletel System, Foundation for Rehabilitation, Elsevier Inc .last version Kapanji I. Physiology of the joint. Vol2, Edinburgh: Churchill Livingstone, .last version.

۳. کلاتری م - بیومکانیک اندام فوقانی در ورزش و فعالیت های روزمره . انتشارات سنا . تهران . آخرین ویراست

شیوه های ارزشیابی دانشجوی :

-در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
-انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس : ۲۷

نام درس : کینزیولوژی و بیومکانیک ۳

پیش‌نیاز یا همزمان : آناتومی اندام تحتانی کده ۰۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با حرکات و اصول و بیومکانیک حاکم بر عملکرد مفاصل و عضلات اندام تحتانی با تاکید بر تجزیه و تحلیل راه رفتن و عملکردهای روزمره زندگی .

شرح درس :

دانشجویان کاردرمانی برای تجزیه و تحلیل فعالیت های روزمره زندگی و فعالیت هایی که بعنوان ابزار درمان از آن استفاده می کنند به دانش کینماتیک و کینتیک مفاصل و عضلات اندام تحتانی نیاز دارند . از سوی دیگر این دانش برای تشخیص مشکلات عضلانی اسکلتی و درمان آنها راه گشای دانشجویان میباشد .

رئوس مطالب : نظری (۳۴ ساعت)

- کینماتیک هیپ : مفصل هیپ ، حرکات و ثبات آن
- کینتیک هیپ : عضلات مربوط به هیپ و نقش عضلات هیپ در عملکردهای روزمره زندگی و ورزش و فشارهای روی هیپ ، عملکرد متقابل هیپ ، لگن و ستون فقرات کمری
- کینماتیک زانو : مفصل زانو ، حرکات و ثبات آن
- کینتیک زانو : عضلات و لیگامان های زانو ، نقش عضلات در عملکردهای روزمره زندگی و فشارهای وارده به زانو
- کینماتیک مچ و پا : مفاصل مچ و انگشتان ، قوس های کف پا و ثبات مچ
- کینتیک مچ و پا : عضلات ساق و پا ، نقش عضلات در عملکردهای روزمره زندگی
- تعادل و نقش عضلات و مفاصل در حفظ راستای بدن برخلاف جاذبه
- راه رفتن طبیعی و تجزیه و تحلیل آن و مروری کلی بر بیومکانیک راه رفتن های غیر طبیعی

منابع اصلی درس:

1. Kapanji I. Physiology of the joint, Vol2, Edinburgh: Churchill Livingstone, last version
2. Levangie Pamela K. and Cynthia C. Norkin. Joint structure and function: a comprehensive analysis. FA Davis, last version.
3. Donald A. Neumann. Kinesiology of the Musculoskeletal System, Foundation for Rehabilitation last version, Elsevier Inc.

شیوه های ارزشیابی دانشجویان :

در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس : ۲۸

نام درس : رشد کودک

پیش نیاز یا همزمان : روانشناسی رشد کد ۱۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با فرایند رشد حسی - حرکتی و عاطفی - شناختی نوزادان و کودکان

شرح درس :

تسهیل رشد نوزادان و کودکان سالم و مبتلا به انواع مشکلات جسمانی و رشد از جمله وظایف اصلی کاردرمانگر است . بنابراین آشنایی با رشد طبیعی کودکان و نوزادان در حیطه‌های مختلف جسمانی - حرکتی و عاطفی - شناختی برای انجام این وظیفه خطیر ضروری است .

رئوس مطالب : نظری (۳۴ ساعت)

۱. شیوه های ارزیابی رشد و تکامل

۲. آشنایی با برخی ابزار ارزیابی استاندارد مانند بیلی، ASQII

۳. شاخص های رشد جسمانی (قد ، وزن ، دور سر ، درجه آپگار...) ، رشد سیستم عصبی

۴. رشد حرکتی (ارزیابی رفلکس‌های سطوح مختلف سیستم عصبی، بررسی حرکات درشت و حرکات ظریف، رشد تعادل و پاسچر)

۵. رشد حسی و ادراکی (تئوری های رشد ادراکی ، ادراک در حوزه حواس پنج گانه ، مهارت های درکی - حرکتی)

۶. رشد زبان و شناخت : رشد مفاهیم و رشد کلام

۷. رشد روانی و اجتماعی : رشد عاطفی در کودکی و نوزادی ، رشد اجتماعی

۸. تحول ترسیم در کودکان

۱۰. مراحل رشد occupation در کودک (مانند: فعالیت های پایه روزمره زندگی، مهارتهای ارتباطی)

۱۱. عوامل خطر ساز موثر بر رشد و تکامل

منابع اصلی درس:

۱- رایس ، اف، فیلیپ، فروغان مهشید(مترجم). رشد انسان، روانشناسی رشد از تولد تا مرگ. انتشارات ارجمند، تهران

آخرین چاپ

2-Gallahue, I. D. Ozman, C.J. Understanding Motor Development. last edition. Mc GRAW HILL.

۳- جفتایی . م. ت. عبداللهی. الف. تکامل عصبی حرکتی کودک. دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. آخرین ویراست

4.Allen A, Case Smith J. Occupational therapy for children, Mosby, last edition. Illing W.R.S. The development of the infant & young child, Churchill Livinhstone, last edition,

5.Cronin,A, Mandich, MB,HumanDevelopment and performance, last edition

شیوه های ارزشیابی دانشجوی :

-در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
-انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

نام درس: ارزشیابی عضلانی و اندازه‌گیری دامنه حرکتی مفاصل کد درس: ۲۹

پیش‌نیاز یا همزمان: آناتومی سر و گردن و تنه کد ۰۶ - آناتومی اندام فوقانی و اندام تحتانی کد های ۰۴ و ۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اصول اندازه‌گیری دامنه حرکتی مفاصل، قدرتی عضلانی و اجرای عملی شیوه‌های اندازه‌گیری قدرت عضلانی و دامنه مفاصل

شرح درس:

از آنجایی که دانشجویان و فارغ‌التحصیلان کاردرمانی در کلینیک به ارزیابی و درمان توانبخشی افراد دچار اختلالات عضلانی-اسکلتی و بیماریهای روماتیسمی می‌پردازند، آشنایی و دانستن نحوه ارزشیابی قدرت عضلانی و اندازه‌گیری دامنه حرکتی مفاصل لازم و ضروری می‌باشد.

رئوس مطالب: (نظری ۱۷ ساعت - عملی ۳۴ ساعت):

- ۱) آشنایی با کاربرد و اهداف اندازه‌گیری قدرت عضلانی و دامنه حرکتی
- ۲) آشنایی با اصول اندازه‌گیری قدرت و دامنه حرکتی مفاصل و انواع روشهای آن
- ۳) آشنایی با انواع ابزارهای اندازه‌گیری مانند گونیامتر و نحوه استفاده از آنها و روش اندازه‌گیری دامنه حرکتی مفاصل مختلف بدن
- ۴) اندازه‌گیری عملی دامنه حرکتی مفاصل اندام فوقانی و تحتانی توسط گونیامتر و آشنایی و تکمیل فرمهای ارزیابی
- ۵) ارزیابی عملی قدرت عضلات گردن، تنه، اندام فوقانی و اندام تحتانی، آشنایی و تکمیل فرم‌های مربوطه
- ۶) ارزیابی عملی تستهای طول عضلات و تعیین علائم کوتاهی و ضعف عضلات
- ۷) اصول انجام ارزشیابی عضلانی و محدودیت‌ها
- ۸) ارزیابی عملی کوتاهی عضلات کلیدی
- ۹) شناخت انواع پوسچر و مشکلات مربوط به هر نوع
- ۱۰) ارزیابی عملی قدرت عضلات در کودکان

*لازم به ذکر است از آنجائیکه ماهیت این درس به لحاظ عملیاتی مشاهده و لمس موارد آموخته شده نظری است سرفصل نظری و عملی دقیقاً مشابه هم می‌باشد.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Kendall, P. Muscle testing & function, Baltimore: Williams & Wikins, last version
2. Pendleton, H.M, Schultz-Krohn, W . Pedretti's Occupational Therapy: Practice Skills for Physical Dysfunction St- Louis-Mosby, Last version.

3. Helen J, Hislop, Dale Avers, Marybeth Brown.Daniels and Worthingham's Muscle Testing: Techniques of Manual Examination and Performance Testing.Last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجو :

در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید. (انجام عملکرد در موقعیت شبیه سازی شده)

کد درس: ۳۰

نام درس: استفاده از وسایل کمکی و اندام مصنوعی در کار درمانی

پیش نیاز یا همزمان: آناتومی اندام فوقانی کد ۰۴ - آناتومی اندام تحتانی کد ۰۵ - بیماریهای ارتوپدی کد ۱۳ - بیماریهای

مغز و اعصاب کد ۱۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با کلیاتی در مورد ارتوزها، اعضا مصنوعی و وسایل کمکی و استفاده عملی از آنها در فعالیت های روزمره زندگی کودکان و بزرگسالان

شرح درس:

از آنجایی که دانشجویان و فارغ التحصیلان کاردرمانی در کلیتیک ها با انواع مشکلات اندام فوقانی، تحتانی و سر و گردن و تنه رو برو هستند، لازم است که جهت کمک به روند بهبودی و بازتوانی با انواع ارتوزها و پروتزها، وسایل کمکی و موارد استفاده و عدم استفاده آنها آشنایی کامل داشته و بصورت عملی آموزش ببینند.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- تعریف مفاهیم ارتوزها و پروتزها و طبقه بندی انواع آنها
- اهداف درمانی و استفاده های انواع کفی و کفش طبی
- انواع انحراف در ستون فقرات و اهداف و استفاده ارتزهای مربوطه (نقاط فشار، شرایط پوشیدن و استفاده آنها)
- اهداف درمانی و استفاده انواع ارتزهای اندام تحتانی
- علل قطع عضو، انواع سطوح قطع عضو در اندام فوقانی و تحتانی
- آشنایی با اجزا پروتز اندام فوقانی و تحتانی
- برنامه های توانبخشی قبل و بعد از دریافت پروتز

عملی (۳۴ ساعت):

- بازدید از مراکز ارتوپدی فنی
- نکات لازم در تجویز ارتوز و پروتز
- ساخت Back slab
- اصول نحوه استفاده از ابزار کمکی (عصا، ویلچر، کراچ..)

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ) :

1. Michelle M Lusardi, Orthotics and prosthetics in rehabilitation. Elsevier, Last version
2. Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St-Louis: Mosby, Last version.
3. Lusardi M. Nielsen C. Orthotics & Prosthetics in Rehabilitation, Butterworth. Last version.
4. Sanders G. Lower Limb Amputations: A Guide To Rehabilitation, Philadelphia, F.A. Davis Company, Last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work
- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید. (ارایه گزارش بازدید - انجام عملکرد در موقعیت شبیه سازی شده)

کد درس : ۳۱

نام درس : توانبخشی حرفه ای و ارگونومی

پیش نیاز یا همزمان : _

تعداد واحد : ۱/۵

نوع واحد : ۱ نظری - ۰/۵ عملی

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان کاردرمانی با مفهوم کار، اصول ارزیابی، آموزش، مشاوره و کاریابی و همچنین آشنایی با اصول ارگونومی و مهندسی عوامل انسانی به منظور تطابق افراد کم توان با شغل و محیط کار در راستای استقلال حرفه ای و اقتصادی.

شرح درس :

در این درس دانشجویان روش های ارزیابی شغلی، انطباق افراد کم توان با محیط کار و تسهیل کاریابی و اشتغال آنان را می آموزند تا با تلفیق دانش کاردرمانی، ارگونومی و توانبخشی حرفه‌ای به بهره‌وری بیشتر و کیفیت زندگی افراد کم توان کمک نمایند.

رئوس مطالب : نظری (۱۷ ساعت)

- توان بخشی حرفه ای
- تعریف و حیطه‌های کار در کاردرمانی و ضرورت آن برای افراد با نیازهای خاص
- تاریخچه توان بخشی حرفه ای در ایران و جهان
- تیم توان بخشی حرفه ای
- نحوه ارتباط تیم توان بخشی حرفه ای
- انواع اشتغال
- انواع کارگاهها و بازتوانی شغلی (پیش حرفه ای و حرفه آموزی)
- فرآیند توانبخشی حرفه ای
- تجزیه و تحلیل مشاغل
- انواع ارزیابی استاندارد و غیر استاندارد توانبخشی حرفه ای
- مداخلات توانبخشی حرفه ای و work conditioning و work hardening
- مشاوره در توان بخشی حرفه ای
- کاریابی و پیگیری
- توان بخشی حرفه ای در مراجعان
- اختلالات نروولوژیک: سگته مغزی، مالتیپل اسکلروزیس
- اختلالات ارتوپدیک: کمر دردها، ضایعات تاندوتی و آسیبهای اعصاب محیطی

- کودکان (فلج مغزی، مشکلات ذهنی)
- روانپزشکی
- نابینایان و ناشنوایان
- صرع، دیابت، ...
- ارگونومی در توان بخشی حرفه ای
- تعریف و حیطه ها
- اصول ارگونومی محیط کار
- ارزیابی ارگونومی محیط کار
- اصلاحات مبتنی بر اصول ارگونومی محیط کار

عملی (۱۷ ساعت)

- بازدید از مراکز توانبخشی حرفه ای
- مشاهده نحوه بکارگیری اصول نظری فرا گرفته شده در مراکز توانبخشی حرفه ای

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1) Key LG. Ergonomics for Rehabilitation Professionals, Amazon. Last version
- 2) Jacobs K. Ergonomics for therapists, Butter Worth Heinemann, Last version
- 3) Ross J. Occupational Therapy and Vocational Rehabilitation, University Press, New York: Last version

۴) اکبرفهمی ملاح و همکاران، کاردرمانی و توانبخشی حرفه ای، انتشارات پرشکوه، تهران، آخرین ویراست

شیوه های ارزشیابی دانشجوی :

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در

قالب Team Work

- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجوی بعمل میاید .

کد درس: ۳۲

نام درس: بازی درمانی و فعالیت های اوقات فراغت در کاردرمانی (۱)

پیش نیاز یا همزمان: ---

تعداد واحد: ۱/۵

نوع واحد: ۱ واحد نظری-۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان کاردرمانی با نظریه های بازی و فعالیت های اوقات فراغت و رشد آن، چگونگی استفاده از بازی و فعالیت های اوقات فراغت به عنوان هدف کاردرمانی، ابزار سنجش و مداخله کاردرمانی در حوزه کودکان

شرح درس:

بازی و فعالیت های اوقات فراغت از دیدگاه کاردرمانی از حیطه های اصلی کارهای روزمره زندگی محسوب می شوند. استفاده از بازی در کاردرمانی سه حوزه اصلی بهبود بازی طلبی، آموزش بازی (بازی به عنوان هدف کاردرمانی) و بازی درمانی (بازی به عنوان ابزار درمان) را در بر می گیرد، و فعالیت های اوقات فراغت هم به عنوان هدف (ایجاد مهارت و فرصت برای شرکت در فعالیت های اوقات فراغت) و هم به عنوان روش درمان (استفاده از فعالیت های اوقات فراغت به عنوان وسیله درمان) در نظر گرفته می شود. لذا ضروری است که دانشجویان کاردرمانی دانش لازم جهت استفاده از بازی و فعالیت های اوقات فراغت در کاردرمانی را کسب نمایند.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- تعریف بازی و اهمیت آن در کاردرمانی کودکان
- نظریه ها و رشد بازی
- ویژگی های محیط و تجهیزات بازی
- انواع بازی
- ویژگی های بازی درمانگر
- سنجش بازی و تجزیه تحلیل فعالیت بازی
- کاربرد بازی در کاردرمانی کودکان
- تسهیل بازی طلبی
- آموزش بازی (بازی به عنوان هدف درمان)
- بازی درمانی (بازی به عنوان وسیله درمان)
- بازی و رویکرد یکپارچگی حسی
- تعریف فعالیت های اوقات فراغت و جایگاه آن در کاردرمانی کودکان
- رابطه فعالیت های اوقات فراغت و سلامت
- انواع فعالیت های اوقات فراغت
- ارزیابی فعالیت های اوقات فراغت

- شیوه های استفاده از فعالیت های اوقات فراغت در کاردرمانی کودکان
- استفاده از تفریح به عنوان هدف
- استفاده از فعالیت های اوقات فراغت به عنوان وسیله درمان
- تفریح درمانی
- مدل EACH-child برای هدایت فعالیت های اوقات فراغت در کودکان
- مزایا و نتایج فعالیت های اوقات فراغت

عملی (۱۷ ساعت)

اجرای موارد آموخته شده بشکل عملی به شکل Role play

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

1. Case-Smith, J., & O'Brien, J. C. Occupational therapy for children and adolescents; Elsevier Health Sciences. Last version
2. Rodger, S. Occupation centered practice with children: A practical guide for occupational therapists. John Wiley & Sons. Last version
3. Parham, L. D., Fazio, L. S. Play in occupational therapy for children. Mosby. Last version
4. Rodger, S & Ziviani, J. Occupational therapy with children. Blackwell. Last version
5. Kuhaneck, H.M., Spitzer S.L. & Miller E. Activity Analysis, Playfulness & Creativity in Pediatric Occupational Therapy, Jones & Burtler, Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی یا سایر دانشجویان در

قالب Team Work

- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید.

کد درس: ۳۳

نام درس: بازی درمانی و فعالیت های اوقات فراغت در کاردرمانی (۲)

پیش نیاز یا همزمان : —

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان کاردرمانی با نظریه های بازی و فعالیت های اوقات فراغت ، چگونگی استفاده از بازی و فعالیت های اوقات فراغت به عنوان هدف کاردرمانی، ابزار سنجش و مداخله کاردرمانی در حوزه بزرگسالان

شرح درس:

بازی و فعالیت های اوقات فراغت از دیدگاه کاردرمانی از حیطه های اصلی کارهای روزمره زندگی محسوب می شوند. استفاده از بازی در کاردرمانی سه حوزه اصلی بهبود بازی طلبی، آموزش بازی (بازی به عنوان هدف کاردرمانی) و بازی درمانی (بازی به عنوان ابزار درمان) را در بر می گیرد، و فعالیت های اوقات فراغت هم به عنوان هدف (ایجاد مهارت و فرصت برای شرکت در فعالیت های اوقات فراغت) و هم به عنوان روش درمان (استفاده از فعالیت های اوقات فراغت به عنوان وسیله درمان) در نظر گرفته می شود. لذا ضروری است که دانشجویان کاردرمانی دانش لازم جهت استفاده از بازی و فعالیت های اوقات فراغت در کاردرمانی را کسب نمایند.

رئوس مطالب : نظری (۹ ساعت)

- بازی و جایگاه آن در کاردرمانی بزرگسالان
- انواع بازی های مورد استفاده برای بزرگسالان
- سنجش بازی و تجزیه تحلیل فعالیت بازی
- کاربرد بازی در کاردرمانی بزرگسالان
- تسهیل بازی طلبی
- آموزش بازی (بازی به عنوان هدف درمان)
- بازی درمانی (بازی به عنوان وسیله درمان)
- تعریف فعالیت های اوقات فراغت و اهمیت آن در کاردرمانی
- رابطه فعالیت های اوقات فراغت و سلامت
- انواع فعالیت های اوقات فراغت
- ارزیابی فعالیت های اوقات فراغت
- شیوه های استفاده از فعالیت های اوقات فراغت در کاردرمانی
- استفاده از فعالیت های اوقات فراغت به عنوان هدف
- استفاده از فعالیت های اوقات فراغت به عنوان وسیله درمان

- تفریح درمانی
- روش های تسهیل شرکت در فعالیت های اوقات فراغت
- عوامل تاثیر گذار بر معناداری فعالیت های اوقات فراغت (سن، شاخص های فرهنگی و جنسیت)
- مزایا و نتایج فعالیت های اوقات فراغت

عملی (۱۷ ساعت)

اجرای موارد آموخته شده بشکل عملی به شکل Role play

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

1. Curtin, M., Molineux, M., & Webb, J. A. Occupational therapy and physical dysfunction: enabling occupation. Elsevier Health Sciences. , Last version
2. Pendleton, H. M., & Schultz-Krohn, W. Pedretti's occupational therapy: practice skills for physical dysfunction. Elsevier Health Sciences. , Last version
3. Radomski, M. V. Latham, C. A. T. Occupational Therapy for Physical Dysfunction: Lippincott Williams & Wilkins. , Last version
4. Bryant, W., Fieldhouse, J., & Bannigan, K. (Eds.). Creek's occupational therapy and mental health. Elsevier Health Sciences. , Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردن انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید.

کد درس: ۳۴

نام درس: کاربردمانی در اختلالات روانی-اجتماعی ۱

پیش‌نیاز یا همزمان: روانپزشکی بزرگسالان کد ۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با تاریخچه کاربردمانی در زمینه بهداشت روان و فرایند کاربردمانی، مدل‌های مورد استفاده، حوزه‌های مداخله و نقش کاربردمانی در محیط‌های بالینی متفاوت.

شرح درس:

تاریخچه و تحولات موثر در شکل‌گیری کاربردمانی روانی-اجتماعی، فرایند کاربردمانی روانی-اجتماعی و محیط‌های بالینی مختلف (بیمارستان، مرکز روزانه...)، و تبیین نقش کاربردمانی در حوزه‌های گوناگون اکوپیشن بررسی می‌شود.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- تاریخچه کاربردمانی در روانپزشکی
- فلسفه و نقش کاربردمانی در حوزه سلامت روان
- فرآیند کاربردمانی
- ارزیابی و انواع استدلال بالینی
- برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های درمانی
- گزارش نویسی
- مدل‌های مورد استفاده
- Psychodynamic
- Cognitive-Behavioral
- Cognitive Disabilities
- Model Of Human Occupation
- Canadian Model Of Occupational Performance
- PEOP
- PEO
- حوزه‌های مداخله
- Activity of Daily Living
- Instrumental Activities of Daily Living
- Education
- Work
- Leisure

- کاربردهای در محیط‌های بالینی مختلف (بیمارستان - مراکز روزانه...)

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

1. Everett, T. Interventions for Mental Health: An Evidence Based Approach for Physiotherapists and Occupational Therapists, last version
2. Brown, C. Occupational Therapy in Mental Health: A Vision for Participation. last version
3. Kirsh, B. Bruce & Borg's Psychosocial Frames Of Reference: Theories, Models, And Approaches For Occupation-Based Practice, last version.
4. Cara, E. Macrae, A. Psychosocial Occupational Therapy: An Evolving Practice last
5. Franklin, S. Cutler, S, S. Psychosocial Occupational Therapy: A Holistic Approach .last version.

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویی:

در حیطه شناختی: آزمون‌های چندگزینه‌ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۳۵

نام درس: کاربردمانی در اختلالات روانی-اجتماعی ۲

پیش‌نیاز یا همزمان: کاربردمانی در اختلالات روانی اجتماعی ۱ کد ۳۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با تاثیر انواع بیماریهای روانی بر کارکردهای اکوییشنال و چگونگی استدلال متناسب با اختلالات

شرح درس: ابتدا تاثیر اختلالات روانپزشکی بر عملکرد مراجعین بررسی میشود و سپس انواع شیوه‌ها و روش‌های درمانی متناسب با علوم روانشناختی جهت اجرای خدمات اکوییشن محور در انواع اختلالات روانی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- کاربردمانی در اختلالات روانپزشکی
- اختلالات اسکیزوفرنیک
- اختلالات خلقی
- اختلالات سوء مصرف مواد
- اختلالات اضطرابی
- اختلالات خوردن
- اختلالات شخصیت
- دمانس
- آسیب‌های مغزی (ضایعات نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس،...)
- اختلالات اجتماعی (بزهکاری..)
- خودکشی
- مداخلات درمانی
- حل مسئله
- گروه درمانی
- فعالیت فیزیکی
- رفتاردرمانی شناختی
- فعالیتهای حلاقه
- آموزش روانی - اجتماعی
- آموزش مهارتهای زندگی
- مدیریت درد و آموزش آرمیدگی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

1. Alers, V. Crouch, R. Occupational Therapy in Psychiatry and Mental Health. last version.
2. Early, M,B .Mental Health Concepts and Techniques for the Occupational Therapy Assistant, last version
3. Atchison,B .Dirette,D. Conditions in Occupational Therapy: Effect on Occupational Performance. last version
4. Cara , E. Macrae, A. Psychosocial Occupational Therapy: An Evolving Practice last version.
5. Latella, D .Occupational Therapy Interventions: Function and Occupations last version.
6. Franklin, S. Cutler,S,S. Psychosocial Occupational Therapy: A Holistic Approach .last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجویی:

در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۳۶

نام درس: کاردرمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان (۱)

پیش نیاز یا همزمان: رشد کودک کد ۲۸

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مدل‌ها و چارچوب‌های نظری، شیوه‌ها و ابزار ارزیابی مربوط و روش‌های مداخله کاردرمانی در کودکان و نوزادان به منظور افزایش توانایی (اجزای اجرایی، حسی حرکتی، شناختی، روانی-اجتماعی) و بهبود عملکرد کاری جهت مشارکت در حیطه‌های اکوپیشن می‌باشد.

شرح درس: ضرورت ارائه خدمات توانبخشی زود هنگام برای نوزادان و کودکان مبتلا به انواع مشکلات و اختلالات دوران کودکی برای دنیای طب امروز روشن شده است. کاردرمانی نقش ویژه‌ای در درمان و بازتوانی مشکلات کودکان و نوزادان در بیمارستان‌ها، کلینیک‌ها، مدارس و موقعیت‌های مختلف اجتماعی دارا است. بنابراین دانشجویان باید اصول، مدل‌ها، چارچوب‌های مرجع، روش‌های ارزیابی و رویکردهای مداخله کاردرمانی را بیاموزند.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- مقدمه‌ای بر کاردرمانی در حوزه سلامت جسمی و روانی کودکان و نوجوانان
- شرح کاربردی رویکردهای Top-Down و Bottom - Up در کاردرمانی کودکان و نوجوانان
- استدلالات بالینی در کار با کودکان و نوجوانان
- آموزش روش‌ها و ابزارهای ارزیابی بر اساس سه مدل MOHO، PEO و CMOP
- ارزیابی حیطه‌های اکوپیشن و آموزش ابزارهای مربوطه
- آموزش ارزیابی اجزای عملکردی (حسی-حرکتی، شناختی، درکی، روانی-اجتماعی) و ابزارهای مربوط
- مداخلات مبتنی بر اکوپیشن (occupation based interventions)
- گزارش نویسی
- درک اثرات محیط بر کودکان و رشد آنان و روش‌های تسهیل رشد طبیعی
- نقش کاردرمانی در یکپارچه سازی کودکان و نوجوانان با مشکلات سلامت روان و کودکان عادی در جامعه

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ):

- Case-Smith, J Occupational Therapy for Children and Adolescents. Last version
- Kramer P. Hinojosa J. Frames Of Reference For Pediatric Occupational Therapy .last version.
- Mulligan S E. Occupational Therapy Evaluation For Children: A Pocket Guide.last version
- Dunn W , Best Practice Occupational Therapy for Children and Families in Community Settings .last edition

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویان:

- در حیطه شناختی: آزمون‌های چند گزینه‌ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۳۷

نام درس: کاربردمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان (۲)

پیش نیاز یا همزمان: روانپزشکی کودک و نوجوان کد ۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- آشنایی دانشجویان با مداخلات کاربردمانی در اختلالات حوزه سلامت روانی کودکان و نوجوانان
- آموزش مداخلات کاربردمانی جهت تسهیل رشد طبیعی و درمان مشکلات عملکردی کودکان و نوجوانان مبتلا به انواع ناتوانی‌های رشدی مرتبط با مشکلات روانپزشکی
- آموزش شیوه‌های مداخله مستقیم و مشاوره کاربردمانی در کودکان و نوزادان مبتلا به انواع مشکلات و بیماری‌های کودکان که بر عملکردهای طبیعی آنان در حیطه‌های اجرایی بازی، فعالیت‌های روزمره زندگی و مهارت‌های تحصیلی اثر می‌گذارد و از طریق آموزش تسهیل و بهبود اجزای اجرایی، حسی-حرکتی، شناختی و روانی-اجتماعی

شرح درس:

ناتوانی ذهنی عارضه‌ای شایع در جوامع بشری است که در صورت ارائه خدمات توانبخشی مناسب افراد مبتلا می‌توانند تا حد امکان مستقل زندگی کرده و برای جامعه مفید باشند. در این راه کاربردمانگران نقش ویژه‌ای دارند، لذا باید روند رشد ذهنی و اختلالات هوشی را بشناسند و امکان بهبود و تسهیل رشد، تطابق و یادگیری این کودکان را فراهم کنند. از سوی دیگر برای یکپارچه شدن این افراد در جامعه و جلوگیری از مشکلات بزرگسالی، کاربردمانی لازم به نظر می‌رسد. در حال حاضر خدمات کاربردمانی به کودکان و نوجوانان مبتلا به انواع مشکلات عملکردی در حیطه سلامت روان از جمله عقب ماندگی ذهنی، اختلالات طیف اوتیسم و ... در مراکز روزانه توانبخشی، کلینیک‌های کاربردمانی و بیمارستانهای روانپزشکی اطفال ارائه می‌گردد.

لذا دانشجویان باید با شیوه‌های ارزیابی و ارائه خدمات مستقیم و مشاوره‌ای کاربردمانی در این حیطه آشنا باشند.

رتوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- ارزیابی و مداخلات کاربردمانی در اختلالات طیف اوتیسم، اختلال توجه و بیش‌فعالی، اختلالات خاص یادگیری (اختلال خواندن، نوشتن و اختلالات یادگیری غیر کلامی) اختلالات اضطرابی، اختلالات رفتاری، ناتوانی‌های ذهنی و اختلال هماهنگی رشدی
- کاربردمانی مبتنی بر مدرسه
- مداخلات کاربردمانی در اختلالات ادراک دیداری
- مداخلات خانواده محور

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Case-Smith, J., & O'Brien, J. C. Occupational therapy for children and adolescents: Elsevier Health Sciences. Last version
2. میرزاخانی ن. آشنایی با مهارت های درکی حرکتی و کاربرد آن در درمان اختلالات رشدی کودکان. آخرین ویراست
3. Rodger, S., & Ziviani, J. Occupational therapy with children: Blackwell. Last version
4. Kramer, P., & Hinojosa, J. Frames of reference for pediatric occupational therapy: Lippincott Williams & Wilkins. Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۳۸

نام درس: کاردرمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان ۳

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آموزش شیوه های مداخله مستقیم و مشاوره کاردرمانی در مورد نوجوانان، کودکان و نوزادان مبتلا به انواع مشکلات و بیماری های جسمانی که بر عملکرد های طبیعی آنان در حیطه های اجرایی بازی، فعالیت های روزمره زندگی و مهارت های تحصیلی تاثیر می گذارند و از طریق تسهیل و بهبود اجزا اجرائی حسی - حرکتی شناختی و روانی - اجتماعی.

شرح درس:

ضرورت ارائه خدمات توانبخشی زود هنگام برای نوزادان و کودکان مبتلا به انواع مشکلات جسمی چه در سیستم اعصاب مانند فلج مغزی یا سیستم اسکلتی نظیر CDH برای دنیای طب امروز روشن شده است. کاردرمانی نقش ویژه ای در درمان و بازتوانی مشکلات جسمی کودکان و نوزادان در بیمارستان و کلینیک ها دارا است. بنابراین دانشجویان باید با شیوه های کاردرمانی این اختلالات آشنا باشند.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

- آشنایی با فرآیند ارجاع و روند مواجهه منطبق با اصول کاردرمانی
- فلج مغزی، انواع، اصول درمان
- کاردرمانی در بخش های مراقبت ویژه نوزادان
- مداخلات کاردرمانی کودکان و نوجوانان در زمینه:
- مشکلات قلبی - عروقی کودکان مثل فیبروز سیستیک
- مشکلات صدمات مغزی کودکان مثل ضربه مغزی
- مشکلات عضلانی - اسکلتی مثل قطع عضو، آسیبهای شبکه بازویی و روماتوئید کودکان
- مشکلات عصبی - مثل صرع، دیستروفی عضلانی، اسپاینایقید و فلج ارب
- مشکلات مربوط به سرطان کودکان
- مشکلات مربوط به سوختگی کودکان
- مشکلات عفونی کودکان مثل HIV
- مشکلات خوردن، بلع و تنفس

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Allen A, Case smith J. Occupational therapy for children and adolescents, mosby, .last edition

2. Case SJ. Pediatric occupational therapy & early intervention, Boston: Butter Worth, Heineman, last edition
3. Alexander Michael A. Pediatric Rehabilitation, Principle and Practice, Last version.
4. Kramer, P., & Hinojosa, J. Frames of reference for pediatric occupational therapy: Lippincott Williams & Wilkins. Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجوی:

آزمون های چند گزینه ای ، تشریحی ، صحیح غلط ، نقطه چین و یا جور کردنی.

انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

نام درس: کاردرمانی در بیماری‌های جسمانی ۱ (بزرگسالان)

کد درس: ۳۹

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اصول ارزیابی و فرم‌های مربوطه و تجهیزات مورد استفاده در کار درمانی

شرح درس: ارزیابی بیماران دچار اختلالات و بیماریهای جسمانی مراجعه کننده به بخش کاردرمانی از وظایف مهم و اولیه هر کاردرمانگر است. لذا آشنایی دانشجویان این رشته با شیوه‌های ارزیابی و روش‌های گزارش آنها و از سوی دیگر کاربرد وسایل و تجهیزات کاردرمانی در روند درمان ضروری به نظر می‌رسد.

رئوس مطالب (نظری ۱۷ ساعت - عملی ۳۴ ساعت)

- شیوه‌های ارجاع بیمار به مراکز درمانی، روند پذیرش آنان و آشنایی با چگونگی پرکردن فرمهای مربوطه
- آشنایی با انواع اصطلاحات تخصصی مورد نیاز در بخش جسمانی کاردرمانی
- اصول اساسی ارزیابی، تهیه Occupational Profile و ارزیابی‌های Occupational Performance
- مفاهیم ارزیابی و مصاحبه، طبقه‌بندی و انواع آن و آشنایی با انواع فرم‌های مربوطه
- گزارش نویسی به شکل عملی (اولیه و روزانه و نهایی)
- ارزیابی در حوزه‌های اجرایی و آشنایی با ارزیابی‌های استاندارد، نحوه تکمیل فرمها و پرسشنامه‌ها به شکل نظری و عملی
- ارزیابی حرکتی (هماهنگی، تون عضلانی، تعادل، و چالاکی دست) و نحوه تکمیل کردن فرم‌های مربوطه
- Fugl Meyer, Brunnstrom, Functional Muscle Examination, Berg Balance Scale, UPDRS, EDSS, ASIA, Box & Block, Purdue Peg Board
- ارزیابی حسی (2PD, لمس سبک, مونوفیلانمنت, حرارت, حس عمقی, فشار, استرگنوسیس) و تورم و تکمیل فرم‌های مربوطه
- ارزیابی‌های درکی (آپراکسی، غفلت یکطرفه، درک قضایی) و تکمیل فرمهای مربوطه
- ارزیابیهای شناختی (حافظه، توجه، کارکردهای اجرایی، آگاهی از خود) و نحوه تکمیل کردن فرم‌های مربوطه
- انواع روش‌های تست ادم و نحوه تکمیل کردن فرم‌های مربوطه
- ارزیابی‌های درد و نحوه تکمیل کردن فرم‌های مربوطه
- ارزیابی‌های بینایی و نحوه تکمیل کردن فرم‌های مربوطه
- آشنایی با انواع تجهیزات مورد استفاده در بخش‌های کاردرمانی جسمانی و مدالیته‌های فیزیکی به شکل نظری و عملی

- از آنجاییکه ماهیت درس یاددهی توأم مفاهیم نظری در قالب کار عملی مربوط به همان مفهوم است سر فصل های نظری و عملی مشابه هم هستند.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St-Louis: Mosby, .last edition
2. Trombly CA. Occupational Therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins .last edition
3. Neistadt, M. E. Occupational therapy evaluation for adults: a pocket guide: Lippincott Williams & Wilkins. Last version
4. Farzad,M.Layeghi,F.Hosseini,S A.Evaluation of the hand and upper extremity . Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

در حیطه شناختی ؛ آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی یا سایر دانشجویان در قالب

Team Work

در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید .(آزمون کتبی عملکردی ، انجام عملکرد در موقعیت های شبیه سازی شده)

نام درس: کاردرمانی در بیماریهای جسمانی ۲ (بزرگسالان) کد درس: ۴۰
پیش نیاز یا همزمان: کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۱ (بزرگسالان) کد ۳۹- بیماریهای ارتوپدی کد ۱۳
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مداخلات کاردرمانی در انواع بیماری های شایع ارتوپدی که در کلینیک تحت مداخلات کاردرمانگر قرار می گیرند.

شرح درس: اختلالات و بیماری های ارتوپدی از دلایل شایع مراجعه افراد به کلینیک های کاردرمانی است. لذا آشنایی دانشجویان با اصول و شیوه های مداخلات کاردرمانی در بیماری های ارتوپدی لازم و ضروری است.

رئوس مطالب: نظری (۳۴ ساعت)

مداخلات کاردرمانی در بیماریها و صدمات شایع شانه: شانه منجمد، التهاب تاندون های ناحیه شانه، رکیب های شبکه بازویی، قطع تاندونهای ناحیه شانه و ترمیم جراحی آنها
مداخلات کاردرمانی در ضایعات و بیماریهای شایع آرنج: التهاب اپی کنديل های داخلی و خارجی، شکستگی و دررفتگی آرنج

مداخلات کاردرمانی در ضایعات و بیماری های شایع دست: ضایعات تاندون های فلکسور و اکستنسور، ضایعات اعصاب محیطی و انتقال تاندون، التهاب تاندون های شست و انگشتان (دکورون، انگشت ماشه ای)، حساسیت زدایی و بازآموزی حسی، سوختگی، پیوند پوست و فلاپ، سندروم های درد (CRPS)، کنترکچر دوپوئیترن سندرم های فشاری اعصاب محیطی.

شکستگی های دست و اندام فوقانی (داخل مفصلی، خارج مفصلی)
رادیولوپاتی گردن و سندرم خروجی قفسه سینه
کمر درد

مداخلات پس از تعویض مفصل

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1) Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St -Louis: Mosby, last edition
- 2) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins, last edition.
- ۳) لاجوردی ل، آزاد الف. توانبخشی دست و اندام فوقانی، تهران، انتشارات سلیمان زاده، آخرین ویراست
- 4) Cooper C. Fundamentals of Hand Therapy, St. Louis: Mosby .last edition
- 5) Hunter J., Mackin E.J, et al. Rehabilitation of the hand and upper extremity, St. Loius: Mosby, Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس : ۴۱

نام درس : کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۳ (بزرگسالان)

پیش نیاز یا همزمان : کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۱ (بزرگسالان) کد ۳۹، بیماری های مغز و اعصاب کد ۱۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با اصول و مداخلات کاردرمانی در توانبخشی انواع بیماری های سیستم اعصاب
شرح درس : دانشجویان و فارغ التحصیلان کاردرمانی در کلینیک ها با انواع بیماری های مغز و اعصاب مواجه می شوند ،
لذا باید با شیوه های مداخله کاردرمانی این بیماریها به خوبی آشنا باشند .

رئوس مطالب : نظری (۳۴ ساعت)

- آشنایی با فرآیند ارجاع و روند مواجهه منطبق با اصول کاردرمانی با بیمار نرولوژیک
- اقدامات و اصول کلی مداخلات کاردرمانی در افراد دچار :
 - اختلالات حرکتی
 - اختلالات درکی
 - اختلالات شناختی
 - دیسفاژی
- مداخلات کاردرمانی (مبتنی بر فعالیت ، اکوپیشن، فعالیتهای روزمره زندگی، کار و تطابقات محیطی و اجتماعی) در :
 - ضربه مغزی
 - سکته مغزی
 - بیماری های دژنراتیو (پارکینسون ، آلزایمر ، ALS ، M.S ، هانتینگتون)
 - اختلالات محچه
 - ضایعات نخاعی
 - دیستروفی ها

منابع اصلی درس:

- 1) Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St -Louis: Mosby .last edition.
- 2) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins .last edition.
- 3) Umphred D. Burton U. Umphred's Neurological Rehabilitation, Elsevier, last edition.

شیوه های ارزشیابی دانشجویان :

- در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی یا سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس : ۴۲

نام درس : کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۴ (بزرگسالان)

پیش نیاز یا همزمان : کاردرمانی در بیماری های جسمانی ۱ (بزرگسالان) کد ۳۹

تعداد واحد ۱

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با مداخلات کاردرمانی در بیماری های رماتیسمی، انگولوژی، ایدز، قلبی- عروقی، سالمندان، شنوایی و نابینایان

شرح درس : دانشجویان و فارغ التحصیلان کاردرمانی در کلیتیک ها با انواع بیماری های رماتیسمی، انگولوژی، ایدز، قلبی- عروقی، سالمندان و اختلالات بینایی مواجه می شوند، لذا باید با شیوه های کاردرمانی این بیماریها به خوبی آشنا باشند .

رئوس مطالب : نظری (۱۷ ساعت)

- کاردرمانی در اختلالات بینایی و شنوایی شامل: نابینایی و ناشنوایی، انواع مشکلات بینایی و شنوایی، ارزیابی و شیوه های درمان
- کاردرمانی در بیماریهای قلبی - عروقی و ریوی: طبقه بندی بیماری قلبی بر اساس سطح فعالیت و نقش کاردرمانی، اشاره به نقش کاردرمانی در بیماریهای ریوی
- کاردرمانی در بیماریهای سرطانی: مشکلات روانی و جسمانی موثر بر عملکرد و نقش کاردرمانی
- کاردرمانی در ایدز: ارزیابی و توصیه های درمانی
- کاردرمانی در بیماریهای رماتیسمی (لوپوس، اسکرودرمی، آرتروز و آرتريت رماتوئید): اصول ارزیابی، تجهیزات و وسایل کمکی، اصول حفاظت از مفصل
- کاردرمانی در سالمندان: مشکلات رایج سالمندی و نقش کاردرمانی در پیشگیری و درمان
- کاردرمانی در دیابت: ارزیابی و توصیه های درمانی

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

- 1) Pedretti LW, Early MB. Occupational therapy practice skills for physical dysfunction, St Louis: Mosby, last edition
- 2) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Lippincott: Williams and wilkins, last edition

شیوه های ارزشیابی دانشجویان :

در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

کد درس: ۴۳

عنوان درس: تکنیک‌های درمانی و روش‌های آماده‌سازی ۱

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: فیزیولوژی اعصاب کد ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری- ۱ عملی

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب مهارت دانشجویان در مورد شناخت و اجرای تکنیک‌های درمانی سنتی رایج در کاردرمانی کودکان و بزرگسالان.

شرح درس:

کاردرمانی کودکان و بزرگسالان مبتلا به مشکلات حرکتی، به تکنیک‌های حرکت درمانی وابسته است. تکنیک‌هایی که عموماً در همه متون اصلی مربوط به کاردرمانی بیان شده‌اند و مبانی عصب شناختی و کاربرد آنها در این درس مد نظر قرار می‌گیرد. دانشجویان باید عملاً توانایی اجرای این تکنیک‌ها و کاربرد آنها را در درمان تجربه کرده و بیاموزند.

رفوس مطالب: (نظری ۱۷ ساعت - عملی ۳۴ ساعت):

- مبانی نوروفیزیولوژیک و اصول تکنیک‌های حسی - حرکتی
- تاریخچه و کاربرد تکنیک‌های حرکت درمانی سنتی رایج در مداخلات کاردرمانی کودکان و بزرگسالان با تاکید بر روش‌های:
- مفهوم بوبت (Bobath Concept)
- حرکت درمانی برانستروم (Brunnstrom movement therapy)
- تسهیل عمقی عصبی عضلانی (Proprioceptive neuromuscular facilitation)
- رویکرد نوروفیزیولوژیک روود (Rood's neurophysiologic approach)
- درمان نوروفیزیولوژیک وویتا (Vojta neurophysiologic therapy)
- رویکرد الکتریک لویت (Levitt's electric approach)
- رویکرد آموزش نمونشی پتو (Peto's conductive education)
- رویکرد یکپارچگی حسی (Sensory integration approach)
- روش تحلیل کاربردی رفتار (Applied behavior analysis)
- از آنجاییکه ماهیت درس یاددهی توأم مفاهیم نظری در قالب کار عملی مربوط به همان مفهوم است سر فصل‌های نظری و عملی مشابه هم هستند.

منابع اصلی درس (References):

- 1) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins, last edition
- 2) Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St -Louis: Mosby, last edition
- 3) kramer Paula, Hinojosa Jim Frame Of Reference For Pediatric Occupational Therapy, Philadelphia, Wolters Kluwer, last edition.
- 4) Umphred D., Burton U. Umphred's Neurological Rehabilitation, Elsevier, last edition.
- 5) Levitt, S. *Treatment of cerebral palsy and motor delay*. John Wiley & Sons. last edition

۶) رفیعی ش (مترجم) . کاربرد رمانی در کودکان با نیازهای خاص . انتشارات تیمورزاده . ۱۳۸۲

شیوه های ارزشیابی دانشجوی :

- در حیطه شناختی : آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work
- عملی: در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجوی بعمل میاید .(انجام عملکرد در موقعیت شبیه سازی شده، آزمون OSCE)

کد درس: ۴۴

نام درس: تکنیک‌های درمانی و روش‌های آماده‌سازی ۲

پیش‌نیاز یا همزمان: تکنیک‌های درمانی و روش‌های آماده‌سازی ۱ کد ۴۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ نظری - ۱ عملی

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب مهارت برای اجرای روش‌های تکلیف‌محور، تکنیک‌های دستی، درمان‌های مکمل، جایگزین و مدالیت‌ها به هدف آماده‌سازی بیمار برای انجام امور مربوط به عملکردی کاری (occupational performance) شرح درس:

اختلالات کارکردی در ارگان‌های وابسته به حرکت نظیر عضلات و همچنین مغز از دلایل شایع مراجعه افراد به کلینیک‌های کاردرمانی بدلیل نواقص اجرایی در «عملکرد کاری» این افراد است. لذا آشنایی دانشجویان با تکنیک‌های دستی و مدالیت‌های فیزیکی به منظور آماده‌سازی بیمار برای انجام «عملکرد کاری» ضروری است (۱).

رنوس مطالب (نظری ۱۷ ساعت - عملی ۳۴ ساعت):

- مروری بر مفهوم یادگیری حرکتی، کنترل حرکتی و رشد حرکتی
- مرور نظریه‌های سیستم‌های پویا و بومشناختی در یادگیری و کنترل حرکتی
- مرور عوامل شناختی، عاطفی، فیزیکی... در رشد، کنترل و یادگیری حرکتی
- تاریخچه و کاربرد تکنیک‌های حرکت درمانی رایج در مداخلات کاردرمانی کودکان و بزرگسالان با تاکید بر روش‌های:

- روش‌های مبتنی بر تکلیف (Task-oriented)
- تعامل فرد، کار و محیط در اجرای عملکرد کاری
- اصول یادگیری حرکتی (انواع تمرین، تکلیف و فیدبک)
- روش مرتبط با تکلیف (Task-related)
- مهارت‌های حرکتی پایه در عملکرد کاری و روش آموزش و تمرین آنها (تعادل نشسته و ایستاده، برخاستن از حالت نشسته، راه رفتن، دست‌رسانی، دستکاری و دست‌ورزی)
- مرور درمان‌های مبتنی بر شواهد حاصل از روش‌های فوق (CIMT, BATRAC, HABIT, etc.) و روش CO-OP
- نحوه‌ی انجام کشش در عضلات اسکلتی و موارد اندیکاسیون و کانترااندیکاسیون مربوطه
- موبلیزاسیون اعصاب محیطی و موارد اندیکاسیون و کانترااندیکاسیون مربوطه
- موبلیزاسیون در مفاصل اندام فوقانی و تحتانی و موارد اندیکاسیون و کانترااندیکاسیون مربوطه

^۱ Occupational performance: عبارت است از استفاده‌ی مؤثر از توانایی‌های اسکلتی-عضلانی، حسی-حرکتی، ادراکی-شناختی و روانی-اجتماعی در انجام فعالیت‌ها «Activity» و کارها و امور «Occupation» روزمره‌ی زندگی نظیر لباس پوشیدن و امور نظافت شخصی، وظایف و امور شغلی و حرفه‌ای و وظایف و امور مربوط به بازی، تفریح و سرگرمی.

- نحوه ی استفاده از مدالیته های کاربردی در کاردرمانی شامل مدالیته های Superficial thermal agents و Functional electrical stimulation و موارد اندیکاسیون و کانترااندیکاسیون مربوطه
- کاربرد درمانهای مکمل، جایگزین و سایر روشها مانند: ماساژ، آیته درمانی، آب درمانی، کینزیوتیپ، بیوفیدبک و نوروفیدبک، Hipotherapy، Adeli suit و ... موارد اندیکاسیون و کانترااندیکاسیون مربوطه
- از انجاییکه ماهیت درس یاددهی توام مفاهیم نظری در قالب کار عملی مربوط به همان مفهوم است سرفصل های نظری و عملی مشابه هم هستند.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Wietlisbach C, Blade Branham FD. Physical Agent Modalities and Biofeedback. In: Radomski MV, Latham CAT, editors. Occupational Therapy for Physical Dysfunction. Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins; last version.
2. Breines E. Therapeutic Occupations and Modalities. In: Pendleton HMH, Schultz-Krohn W, editors. Pedretti's Occupational Therapy: Practice Skills for Physical Dysfunction. USA: Elsevier Health Sciences; last version.
3. Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins, last edition
4. Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St - Louis: Mosby last version. kramer Paula, Hinojosa Jim Frame Of Reference For Pediatric Occupational Therapy, Philadelphia, Wolters Kluwer, last edition
5. Umphred D., Burton U. Umphred's Neurological Rehabilitation, Elsevier, last version.
6. Curtin, M., Molineux, M., & Webb, J. A. Occupational therapy and physical dysfunction: enabling occupation. Elsevier Health Sciences. last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردن انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید. (انجام عملکرد در موقعیت شبیه سازی شده، آزمون OSCE)

کد درس: ۴۵

نام درس: مشاوره در کاردرمانی

پیش‌نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجو با مفهوم و کاربرد مشاوره در کاردرمانی

شرح درس: در این درس دانشجو با نقش کاردرمانگر به عنوان مشاور در روند درمان آشنا شده و از تفاوت‌های موجود با مشاوره روانشناسی آگاه خواهد شد.

رئوس مطالب: نظری (۱۷ ساعت)

- مدلها و سطوح مشاوره کاردرمانی و اهداف آنها
- ویژگی‌های مشاور و مشاوره در بافتار درمانی
- اصول مشاوره کاردرمانی
- اصول برقراری ارتباط با مراجع
- اصول اخلاقی در مشاوره
- مراحل مشاوره
- مصاحبه و اصول آن
- مشاوره در توانبخشی بیماران با مشکلات جسمی
- مشاوره در توانبخشی بیماران با مشکلات روانی
- چگونگی اجرای مشاوره در حوزه کودکان

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Schell, Barbara A., et al. Willard and Spackman's occupational therapy. Lippincott Williams & Wilkins, .last edition.

۲. محمد خانی ش (مترجم). تکنیک‌های مصاحبه و مشاوره، آخرین ویراست

شیوه‌های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: آزمون‌های چند گزینه‌ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در

قالب Team Work

کد درس: ۴۶

نام درس: فرایند گروه در کار درمانی

پیش‌نیاز: روانشناسی عمومی کد ۰۹

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۵/۰ نظری - ۰/۵ عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم نظری گروه یکی از جنبه‌های حایز اهمیت کاردرمانی یعنی علم و هنر ایجاد ارتباط موثر و رضایت بخش با مراجعین در روابط بین فردی و در گروه درمانی

شرح درس:

برقراری ارتباط با مراجع اولین گام در فرایند کاردرمانی است و دانشجوی کاردرمانی در تمام حیطه‌های کاربالیینی خود از گروه بعنوان یکی از روش‌های موثر ارائه خدمات کاردرمانی استفاده می‌کند.

بنابراین ضروری است که از فرایند گروه، نقش رهبر، انتخاب اعضا گروه و سایر موضوعات مربوطه، آگاه گردد.

رئوس مطالب: نظری (۹ ساعت):

- تعریف روابط بین فردی و انواع آن
- تاریخچه گروه در کاردرمانی: عصر Projection, عصر Socialization, عصر فرایند و دینامیک گروه, عصر Ego building _ Psy chodycame, عصر تطابق
- تعریف روابط بین فردی و انواع آن: ویژگی‌های گروه و پویایی آن, گروه‌های درمانی و مروری بر مدل‌های گروه درمانی

- مدیریت رفتارهای مشکل به شکل عملی و نظری
- دینامیک گروه به شکل عملی و نظری
- عوامل درمانی گروه به شکل عملی و نظری
- انواع گروه در کاردرمانی به شکل عملی و نظری
- انواع رهبری در گروه به شکل عملی و نظری

عملی (۱۷ ساعت)

- مدیریت رفتارهای مشکل به شکل عملی
- دینامیک گروه به شکل عملی
- عوامل درمانی گروه به شکل عملی
- انواع گروه در کاردرمانی به شکل عملی
- انواع رهبری در گروه به شکل
- تمرین عملی فعالیت‌های درمانی در گروه

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Cole M B .Group Dynamics in Occupational Therapy: The Theoretical Basis and Practice Application of Group Intervention Philadelphia ; F.A. Davis .Last version
2. Margot C. A Functional Approach to Group Work in Occupational Therapy. Philadelphia ; F.A. Davis .Last version
3. Cara C. Psychosocial occupational therapy in clinical practice. , Lippincot Williams& Wilkins .Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب

Team Work

نام درس: ساخت انواع اسپلینت

کد درس: ۴۷

پیش نیاز یا همزمان: بیماریهای ارتوپدی کد ۱۳ و کینزیولوژی و بیومکانیک ۲ کد ۲۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: انظری - ۱ عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با ساخت انواع اسپلینت و نکات مربوط به اسپلینت سازی با در نظر گرفتن آناتومی فیزیولوژی اندام ها، جهت پیشگیری یا اصلاح تغییر شکل ها، افزایش عملکرد و وضعیت دهی صحیح به منظور کاهش درد یا التیام ساختارهای ترمیم شده با تاکید بر اسپلینت های اندام فوقانی و کسب مهارت‌های اجرایی ساخت اسپلینت

شرح درس:

بکارگیری اسپلینت به موازات تمرینات و فعالیت های کاردرمانی نقش موثری در پیشگیری و رفع اختلالات عصبی عضلاتی و اسکلتی ایفا می نماید. لذا ضروری است دانشجویان با شیوه های ساخت و کاربرد انواع اسپلینت آشنا باشند.

رئوس مطالب: بخش نظری (۱۷ ساعت)

- مختصری در مورد اصول مکانیکال در ساخت اسپلینت، اهداف ساخت اسپلینت، طبقه بندی اسپلینت ها، مواد و تجهیزات اسپلینت سازی
- اصول مکانیکی ساخت اسپلینت
- آشنایی با Arm device
- اهداف، کاربرد، نحوه کشیدن الگو، زوایا و وضعیت مفاصل و زمان استفاده از انواع مختلف اسپلینتهای اندام فوقانی

عملی (۳۴ ساعت)

- ساخت انواع اسپلینت های بی حرکت کننده، به حرکت در آورنده و محدود کننده شست، انگشتان و مچ دست از قبیل: Thumb Spica Splint, Web Spacer Splint, Dynamic Splint, Resting, Cock-up Splint...
- علاوه بر این بطور اختصاصی اسپلینت و اسلینگ ها در ضایعات اعصاب محیطی، ضایعات تاندوتی، آرتريت روماتوئید، سوختگی ها، ناتوانیهای نورولوژیک و... ساخته خواهد شد.
- اسپلینت های استاتیک (اصول ساخت)
- اسپلینت های دینامیک (اصول ساخت)
- تجویز و طراحی اسپلینت بر اساس تشخیص های مختلف
- آشنایی با مواد مختلف ساخت اسپلینت: باندگچی، ورقه های ترموپلاستیک (Orfit, Orficast).....

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

- 1) Jacobs M., Austin N. Splinting the hand & upper extremity: principles & process. Baltimore: Williams & Wikins, last edition.
- 2) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins, last edition
- 3) Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St -Louis: Mosby, last edition
- 4) Coppard B.M. Lohman H. Introduction to Splinting, St. Louis: Mosby, 2008.
- 5) Splinting of the hand and upper extremity, Lippincott Williams and wilkins, Last version

شیوه های ارزشیابی دانشجو :

- در حیطه شناختی: آزمون های چند گزینه ای، تشریحی، صحیح و غلط و نقطه چین و جور کردنی
- انجام تکالیف ارائه شده اعم از ترجمه، سخنرانی موضوعی در داخل کلاس، همکاری گروهی با سایر دانشجویان در قالب Team Work
- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید. (ساخت نمونه کار)

کد درس: ۴۸

نام درس: سمینار

پیش‌نیاز یا همزمان:

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: دانشجویان کاردرمانی باید بتوانند دانش و اطلاعاتی را که در طول ۴ سال دوره کارشناسی آموخته‌اند در قالب یک طرح تالیفی یا پژوهشی یکپارچه نموده و ارائه دهند.

شرح درس: دانشجویان با راهنمایی استاد راهنما، تالیف خود را تدوین نموده و به تصویب گروه آموزشی کاردرمانی می‌رسانند. سپس مراحل مختلف آن را انجام می‌دهند. از آنجا که یکی از وظایف فارغ‌التحصیلان رشته کاردرمانی انجام و ارائه طرح‌های پژوهشی یا مقالات و تالیف کتب یا جزوات مربوطه می‌باشد، گذراندن این واحد درسی برای فارغ‌التحصیل شدن آنها ضروری است.

رئوس مطالب: عملی (۶۸ ساعت):

۱) گردآوری و جستجوی مطالب از منابع مختلف

۲) ترجمه متون مربوطه

۳) جمع‌بندی مطالب و تدوین طرح پژوهشی

۴) نگارش پروژه

۵) ارائه پروژه

شیوه‌های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: ارائه پروژه به شکل مکتوب و شفاهی

کد درس : ۴۹

نام درس : کارآموزی در عرصه ۱ (مشاهد بالینی روان)

پیش نیاز یا همزمان : _

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس : دانشجویان کاردرمانی در این واحد درسی یا حیطه های مختلف حرفه ای خود در بخش های کاردرمانی روان کودکان و بزرگسالان آشنا شده و با مشاهده روش های ارائه خدمات به مراجعین در بخش های مختلف نگرش و دیدگاهشان نسبت به هویت حرفه ای خود تشکیل و تثبیت می گردد .

شرح درس : طی بازدید از مراکز مختلف درمانی و توانبخشی و بخش های کاردرمانی روانی کودک و بزرگسالان و مشارکت در ارائه خدمات کاردرمانی ، دانشجویان ، هویت سیستم بهداشتی و توانبخشی را درک نموده و نقش کاردرمانی را در این سیستم در می یابند . مراجعین و مشکلاتی که به کاردرمانی ارجاع داده می شود را می شناسد و با شیوه های ارزیابی ، ثبت اطلاعات ، گزارش نویسی ، وسایل و روش های متداول در کاردرمانی آشنا می شوند .

رئوس مطالب : (۵۱ ساعت کارآموزی در عرصه)

- بازدید یک روزه از مراکز درمانی
- مشاهده ارائه خدمات توسط کاردرمانگری با تجربه
- تماس با بیماران
- ارزیابی از طریق مشاهده و ثبت اطلاعات
- گزارش نویسی
- تدوین کلی اهداف و برنامه درمانی
- آشنایی با وسایل و روش های کاردرمانی روان و کاربرد آنها

منابع اصلی درس (References) :

- 1) Slagge K. The mental retardation & developmental disability treatment planner, John Wiley & Sons, last edition
- 2) Stein F., Culter S. Psychosocial occupational therapy, Delmar, last edition

شیوه های ارزشیابی دانشجوی :

- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجوی بعمل می آید
- ۱) گزارش کتبی (گزارش کتبی یک مددجو ، گزارش محیط فیزیکی بخش ها و وسایل موجود و کاربرد آنها)
 - ۲) امتحان کتبی (وسایل و کاربرد آنها ، ارزیابی و تدوین کلی اهداف و برنامه)
 - ۳) پروژه (مثل روزنامه ، بروشور ، پوستر ، وسیله و ...)

نام درس: کارآموزی در عرصه ۲ (مشاهد بالینی جسمانی) کد درس: ۵۰

پیش‌نیاز یا همزمان: _

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: دانشجویان کاردرمانی در این واحد درسی با حیطه‌های مختلف حرفه‌ای خود در بخش‌های کاردرمانی جسمانی کودکان و بزرگسالان آشنا شده و با مشاهده روش‌های ارائه خدمات به مراجعین در بخش‌های مختلف، نگرش و دیدگاهشان نسبت به هویت حرفه‌ای خود تشکیل و تثبیت می‌گردد.

شرح درس: طی بازدید از مراکز مختلف درمانی و توانبخشی و بخش‌های کاردرمانی جسمانی کودکان و بزرگسالان و مشارکت در ارائه خدمات کاردرمانی، دانشجویان، هویت تیم بهداشتی و توان بخشی را درک نموده و نقش کاردرمانی در این سیستم را در می‌یابد.

مراجعین و مشکلاتی که به کاردرمانی ارجاع می‌شود را می‌شناسند و با شیوه‌های ارزیابی، ثبت اطلاعات، گزارش نویسی و وسایل و روشهای متداول در کار درمانی آشنا شوند.

رتوس مطالب: ۵۱ ساعت کارآموزی در عرصه

- بازدید یک روزه از مراکز درمانی
- مشاهده ارائه خدمات توسط کاردرمانگری با تجربه یا دانشجوی کارورز
- تعامل با بیماران
- ارزیابی از طریق مشاهده و ثبت اطلاعات
- گزارش نویسی
- تدوین کلی اهداف و برنامه درمانی
- آشنایی با وسایل و روش‌های کاردرمانی جسمانی و کاربرد آنها

منابع اصلی درس (References):

- 1) Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St-Louis: Mosby, last version.
- 2) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins, last version.

شیوه‌های ارزشیابی دانشجویان:

- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت‌های دانشجویان بعمل می‌آید.
- گزارش کتبی (گزارش کتبی یک مددجو، گزارش محیط فیزیکی بخش‌ها، وسایل موجود و کاربرد آنها)
- امتحان کتبی (وسایل و کاربرد آنها، ارزیابی و تدوین کلی اهداف و برنامه)
- پروژه (مثل روزنامه، بروشور، پوستر، وسیله و...)

نام درس: کارآموزی در عرصه روان ۱ (روانپزشکی بزرگسال)
 کد درس: ۵۱
 پیش‌نیاز یا همزمان: کاردرمانی در اختلالات روانی اجتماعی ۱ و ۲ کدهای ۳۴ و ۳۵
 تعداد واحد: ۴
 نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: آگاهی و شناخت دانشجو از علائم روانپزشکی و برقراری ارتباط درمانی مناسب و بکارگیری شیوه‌های مختلف ارزیابی و مداخلات مورد استفاده در کاردرمانی و همچنین تغییر نگرش دانشجو نسبت به بیماری‌های روانپزشکی تحت نظارت متخصص کاردرمانی.

شرح درس: در واحد کارورزی بالینی روانی دانشجویان ارزیابی، تعیین اهداف، برنامه درمانی و اجرای برنامه‌های کاردرمانی بصورت فردی و گروهی را می‌آموزند و با روش‌های ارزیابی مستمر آشنا می‌شوند. ارائه لکچرهای متعدد در مورد بیماری‌های روانپزشکی و مشکلات روانشناختی و شیوه‌های درمانی متداول هم به غنای این درس کمک خواهد کرد.

در این دوره که بسیار برای کار بالینی درمانگران اهمیت دارد، علاوه بر رشد دانش و مهارت دانشجویان توانمندی آنان برای احراز هویت درمانگری تقویت شده و توسعه می‌یابد.

رئوس مطالب: (۲۰۴ ساعت کارآموزی در عرصه)

- ۱) کاربرد مهارت‌های ارتباطی و بین فردی مناسب با بیماران، متخصصین بخش و مراجعین دیگر.
 - ۲) جمع‌آوری اطلاعات از منابع دیگر نظیر خانواده، پرونده پزشکی و سایر اعضا تیم درمانی.
 - ۳) بکارگیری شیوه‌های مختلف ارزیابی (مصاحبه، مشاهده، تست‌های استاندارد و ...) در برخورد با مددجو.
- تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به ارزیابی مددجو و تعیین مشکلات
 - تعیین اهداف درمانی کوتاه مدت و بلند مدت.
 - انتخاب فعالیت‌ها و روش‌های مداخله کاردرمانی بصورت فردی و گروهی
 - ثبت اطلاعات و گزارش‌ها بصورت دقیق و تشکیل پرونده برای هر مددجو
 - ارائه سخنرانی و مطالب مورد نیاز.
 - ارزیابی مستمر و تغییر و اصلاح برنامه‌ها و روش‌های درمانی
 - ارائه مشاوره کاردرمانی
 - شرکت در جلسات ویزیت
 - ۱۲) در صورت حضور در مراکز روزانه بازدید از منزل ضروری است.

منابع اصلی درس (References):

Stein F., Culter S. Psychosocial occupational therapy, Delmar, last version.

شیوه‌های ارزشیابی دانشجو:

در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت‌های دانشجو بعمل می‌آید. (آزمون OSCE، گزارش عملکرد دانشجو (تهیه فایل))

نام درس: کارآموزی در عرصه روان ۲ (روانپزشکی کودکان) کد درس : ۵۲
پیش‌نیازها همزمان: کاردرمانی در بیماریهای کودک و نوجوانان ۱ و ۲ کدهای ۳۶-۳۷
تعداد واحد : ۴
نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: ارزیابی مشکلات روانشناختی و روانپزشکی کودکان و نوجوانان، ارزیابی عملکردهای اجرایی، تعیین اهداف و برنامه درمانی و اجرای برنامه های درمانی فردی و گروهی برای بیماران تحت نظارت متخصص کاردرمانی.

شرح درس: در این واحد دانشجویان ارزیابی، تعیین اهداف و برنامه درمانی و اجرای برنامه های کاردرمانی بصورت فردی و گروهی را می آموزند و یا روش های ارزیابی مستمر آشنا می شوند، ارائه لکچرهای متعدد در مورد بیماریهای روانپزشکی و مشکلات روانشناختی کودکان و نوجوانان و شیوه های درمانی متداول به غنای این درس کمک خواهد کرد. در این دوره که بسیار برای کار بالینی درمانگران اهمیت دارد علاوه بر رشد دانش و مهارت دانشجویان، توانمندی های آنان برای احراز هویت درمانگری تقویت شده و توسعه می یابد.

رئوس مطالب: (۲۰۴ ساعت کارآموزی در عرصه)

- جمع آوری اطلاعات مربوط به مراجعین و بیماران و اجرای روش های مشاهده، مصاحبه و تاریخچه نگاری و قضاوت بالینی.
- جمع آوری اطلاعات از منابع دیگر مانند خانواده، پرونده پزشکی و سایر اعضا تیم درمانی و مدرسه یا مهد کودک (محل تحصیل مددجو).
- ثبت اطلاعات و گزارش ها به صورت دقیق و مناسب.
- تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به ارزیابی مددجو و تعیین مشکلات و محدودیت های عملکرد او.
- تعیین مشکلاتی که به کاردرمانی مربوط است و نیاز به مداخلات کاردرمانی دارد و شرایط ارجاع به سایر اعضا تیم درمانی
- تعیین اهداف درمانی کوتاه مدت و بلند مدت.
- انتخاب فعالیت ها و روش های مداخله کاردرمانی مناسب
- اجرای برنامه درمانی بصورت فردی و گروهی.
- کاربرد مهارت های ارتباطی و بین فردی مناسب با کودکان، خانواده و سایر اعضا بخش و تیم درمانی
- ارزیابی محیط و زمینه زندگی (خانواده و مدرسه) کودک و نوجوانان و اجرای برنامه های کاردرمانی مربوطه
- ارزیابی مستمر و تغییر و اصلاح برنامه ها و روش های درمانی
- ارائه مشاوره کاردرمانی. ۱
- بهبود مهارت های اجتماعی و ADL کودکان و نوجوانان مراجعه کننده و تسهیل یکپارچگی آنان در جامعه عادی

منابع اصلی درس (References):

1) Slagge K. The mental retardation & developmental disability treatment planner, John Wiley & Sons, last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجویان: در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید. (آزمون OSCE، گزارش عملکرد دانشجو (تهیه فایل))

نام درس: کارآموزی در عرصه جسمانی ۱ (کودکان) کد درس: ۵۳

پیش‌نیاز یا همزمان: کاردرمانی در بیماریهای کودکان و نوجوانان ۲ کد ۳۸، تکنیک‌های حرکت درمانی کدهای ۴۳-۴۴-

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس:

آموزش روش‌های عملی ارزیابی مشکلات جسمی کودکان و عملکردهای اجرایی، تعیین اهداف و برنامه درمانی فردی و گروهی برای بیماران تحت نظارت متخصص کاردرمانی.

شرح درس:

طی این واحد دانشجویان مشکلات جسمی - حرکتی و رشد روانی حرکتی نوزادان و کودکان و تعیین مشکلات عملکردی و حرکتی آنان و تعیین اهداف و برنامه درمانی و اجرای برنامه‌های کاردرمانی بصورت فردی و گروهی و مشاوره‌ای را می‌آموزند و با روش‌های ارزیابی مستمر آشنا می‌شوند. تجویز وسایل کمکی لازم و پیشنهادات اصلاحی برای محیط کودک خانواده نیز در این واحد به دانشجویان آموزش داده می‌شود. ارائه لکچرهای متعدد در مورد مشکلات جسمانی کودکان اعم از نورولوژیک و ارتوپدیک به غنای این واحد درسی کمک خواهد کرد. این دوره که بسیار برای کار بالینی درمانگران اهمیت دارد علاوه بر رشد دانش و مهارت دانشجویان توانمندی‌های آنان را برای احراز هویت درمانگری تقویت کرده و توسعه می‌دهد.

رئوس مطالب: (۲۰۴ ساعت کارآموزی در عرصه)

۱) اطلاعات مربوط به مراجعین و بیماران را جمع‌آوری نموده و روش‌های مشاهده مصاحبه و تاریخچه نگاری و قضاوت بالینی را بکار برد. ۲) از منابعی دیگر مانند خانواده، پرونده پزشکی و سایر اعضا تیم درمانی و محل تحصیل یا پزشک معالج کودک به جمع‌آوری اطلاعات بپردازد. ۳) ارزیابی اجزا حسی - حرکتی، شناختی، روانی، اجتماعی، محیط و خانواده کودک را انجام دهد. ۴) اطلاعات و گزارش‌ها را به صورت دقیق و مناسب ثبت نماید. ۵) اطلاعات مربوط به ارزیابی مددجو و تعیین مشکلات و محدودیت‌های عملکردی او را تجزیه و تحلیل نماید. ۶) مشکلاتی که به کاردرمانی مربوط است و نیاز به مداخلات کاردرمانی دارد و شرایط ارجاع به سایر اعضا تیم درمانی را تعیین کند. ۷) اهداف درمانی کوتاه مدت و بلند مدت را تعیین نماید. ۸) فعالیت‌ها، بازی‌ها و روش‌های مداخله کاردرمانی مناسب را انتخاب کند. ۹) برنامه درمانی بصورت فردی، گروهی و ترکیبی بازی‌ها و فعالیت‌های هدفمند با تکنیک‌های حرکتی را اجرا نماید. ۱۰) با کودکان، خانواده و سایر اعضا بخش و تیم درمانی ارتباط مناسب برقرار کند. ۱۱) به طور مستمر برنامه‌ها و روش‌های کاردرمانی را ارزیابی و اصلاح نماید. ۱۲) مشاوره کاردرمانی ارائه دهد. ۱۳) کاردرمانی جسمی و ذهنی کودکان فلج مغزی را تلفیق نماید. ۱۴) روش‌های بازدید از منزل را اجرا کند.

منابع اصلی درس (References) :

- 1) Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St -Louis: Mosby, last version.
- 2) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore; Williams and Wilkins, last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجوی :

در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجوی بعمل میاید. (آزمون OSCE, گزارش عملکرد دانشجوی (تهیه فایل))

نام درس: کارآموزی در عرصه جسمانی ۲ (بزرگسالان با گرایش اختلالات اسکلتی عضلانی) کد درس: ۵۴

پیش‌نیاز یا همزمان: کاردرمانی در بیماری‌های جسمانی ۱، ۲، ۳ کدهای ۳۹-۴۰ و ۴۱- تکنیکهای درمانی و روشهای آماده سازی ۱ و ۲ کدهای ۴۳-۴۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: ارزیابی مشکلات جسمانی بزرگسالان اعم از ارتوپدی و نورولوژی، ارزیابی عملکردهای اجرایی، تعیین اهداف و برنامه درمانی و اجرای برنامه های درمانی فردی و گروهی برای بیماران تحت نظارت متخصص کاردرمانی.

شرح درس: طی این واحد دانشجویان ارزیابی مشکلات حسی - حرکتی و روانی - اجتماعی بزرگسالان مبتلا به انواع مشکلات جسمی را فرا گرفته و با تعیین مشکلات عملکردی آنها، تعیین اهداف و برنامه درمانی و اجرای برنامه های کاردرمانی بصورت فردی و گروهی را می آموزند. تجویز وسایل کمکی و اسپلینت های مناسب و پیشنهادات درمانی برای محیط زندگی، کار و تحصیل مددجویان به دانشجویان آموزش داده می شود. ارائه سخنرانی های متعدد در مورد روش های کاردرمانی به غنای این واحد می افزاید.

رئوس مطالب: (۲۰۴ ساعت کارآموزی در عرصه)

دانشجو پس از پایان این دوره باید بتواند:

اطلاعات مربوط به مراجعین و بیماران را جمع آوری نموده و روش مشاهده و مصاحبه و تاریخچه گیری و قضاوت بالینی را بکار برد. (۲) از منابع دیگر مانند خانواده، پرونده پزشکی و سایر اعضا تیم درمانی و محل کار یا پزشک معالج مددجو به جمع آوری اطلاعات بپردازد. (۳) ارزیابی اجزا حسی - حرکتی و روانی - اجتماعی، محیط کار و زندگی مددجو را انجام دهد. (۴) اطلاعات و گزارش ها را به صورت دقیق و صحیح و مناسب ثبت نماید. (۵) اطلاعات مربوط به ارزیابی مددجو و تعیین مشکلات و محدودیت های عملکردی او را تجزیه و تحلیل نماید. (۶) مشکلاتی که به کاردرمانی مربوط است و نیاز به مداخلات کاردرمانی دارد و شرایط ارجاع به سایر اعضا تیم درمانی را تعیین کند. (۷) اهداف درمانی کوتاه مدت و بلند مدت را تعیین نماید. (۸) فعالیت ها، بازی ها و روش های مداخله کاردرمانی مناسب را انتخاب کند. (۹) برنامه درمانی به صورت فردی و گروهی و ترکیب بازی ها و فعالیت های هدفمند با تکنیک های حرکتی را اجرا نماید. (۱۰) با کودکان و خانواده و سایر اعضا بخش و تیم درمانی ارتباط مناسب برقرار کند. (۱۱) بطور مستمر برنامه ها و روش های درمانی را ارزیابی و اصلاح نماید. (۱۲) مشاوره کاردرمانی ارائه دهد. به مشکلات روانی - اجتماعی مراجعین و روش های کاردرمانی آنها توجه کند. (۱۳) روش های بازدید از منزل را اجرا کند.

منابع اصلی درس (References):

1. Pedretti L.W., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St -Louis: Mosby, last version.
2. 2) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins, last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجو: در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید. (آزمون

OSCE، گزارش عملکرد دانشجو (تهیه فایل))

کد درس: ۵۵

نام درس: کارآموزی در عرصه جسمانی ۳ (بزرگسالان با گرایش اختلالات نورولوژی)

پیش‌نیاز یا همزمان: کاردرمانی در بیماری‌های جسمانی ۱، ۲، ۳ کدهای ۳۹-۴۰ و ۴۱-تکنیک‌های درمانی و روش‌های آماده سازی ۱ و ۲ کدهای ۴۳ و ۴۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: ارزیابی مشکلات جسمانی بزرگسالان اعم از ارتوپدی و نورولوژی، ارزیابی عملکردهای اجرایی، تعیین اهداف و برنامه درمانی و اجرای برنامه‌های درمانی فردی و گروهی برای بیماران تحت نظارت متخصص کاردرمانی.

شرح درس: طی این واحد دانشجویان ارزیابی مشکلات حسی-حرکتی، شناختی و روانی-اجتماعی بزرگسالان مبتلا به انواع مشکلات جسمی را فرا گرفته و با تعیین مشکلات عملکردی آنها، تعیین اهداف و برنامه درمانی و اجرای برنامه‌های کاردرمانی بصورت فردی و گروهی را می‌آموزند. تجویز وسایل کمکی و اسپلینت‌های مناسب و پیشنهادات درمانی برای محیط زندگی، کار و تحصیل مددجویان به دانشجویان آموزش داده می‌شود. ارائه سخنرانی‌های متعدد در مورد روش‌های کاردرمانی به غنای این واحد می‌افزاید.

رئوس مطالب: (۲۰۴ ساعت کارآموزی در عرصه)

دانشجو پس از پایان این دوره باید بتواند:

اطلاعات مربوط به مراجعین و بیماران را جمع‌آوری نموده و روش مشاهده و مصاحبه و تاریخچه‌گیری و قضاوت بالینی را بکاربرد. (۲) از منابع دیگر مانند خانواده، پرونده پزشکی و سایر اعضا تیم درمانی و محل کار یا پزشک معالج مددجو به جمع‌آوری اطلاعات بپردازد. (۳) ارزیابی اجزا حسی-حرکتی و شناختی، روانی-اجتماعی، محیط کار و زندگی مددجو را انجام دهد. (۴) اطلاعات و گزارش‌ها را به صورت دقیق و صحیح و مناسب ثبت نماید. (۵) اطلاعات مربوط به ارزیابی مددجو و تعیین مشکلات و محدودیت‌های عملکردی او را تجزیه و تحلیل نماید. (۶) مشکلاتی که به کاردرمانی مربوط است و نیاز به مداخلات کاردرمانی دارد و شرایط ارجاع به سایر اعضا تیم درمانی را تعیین کند. (۷) اهداف درمانی کوتاه مدت و بلند مدت را تعیین نماید. (۸) فعالیت‌ها، بازی‌ها و روش‌های مداخله کاردرمانی مناسب را انتخاب کند. (۹) برنامه درمانی به صورت فردی و گروهی و ترکیب بازی‌ها و فعالیت‌های هدفمند با تکنیک‌های حرکتی را اجرا نماید. (۱۰) با کودکان و خانواده و سایر اعضا بخش و تیم درمانی ارتباط مناسب برقرار کند. (۱۱) بطور مستمر برنامه‌ها و روش‌های درمانی را ارزیابی و اصلاح نماید. (۱۲) مشاوره کاردرمانی ارائه دهد. به مشکلات روانی-اجتماعی مراجعین و روش‌های کاردرمانی آنها توجه کند. (۱۳) روش‌های بازدید از منزل را اجرا کند.

منابع اصلی درس (References):

1) Pedretti LW., Early MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction, St-Louis: Mosby, last version.

2) Trombly CA. Occupational therapy for physical dysfunction, Baltimore: Williams and Wilkins, last version.

شیوه‌های ارزشیابی دانشجو: در حیطه روانی-حرکتی: آزمون عملی از مهارت‌های دانشجو بعمل می‌آید. (آزمون

OSCE، گزارش عملکرد دانشجو (تهیه فایل))

کد درس: ۵۶

نام درس: کارآموزی در عرصه مستقل

پیش‌نیاز یا همزمان: _

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: تجربه کار بالینی با حداقل نظارت و سرپرستی مربی کاردرمانی در حیطه های مورد علاقه دانشجویان یا مورد نیاز جامعه.

شرح درس: از آنجا که خدمات کاردرمانی به کلینیک‌های جسمانی و روانی محدود نبوده و دانشجوی پس از فارغ التحصیلی به حسب علاقه خود و نیاز جامعه در مراکز مختلفی مشغول به کار می‌شود، این واحد فرصتی است تا دانشجوی با مشکلات عملی محیط کار آشنا شود و سازگاری پیدا کند. از سوی دیگر حضور دانشجویان در مراکز سالمندان و ترک اعتیاد و مراکز بازپروری و نابینایان و سوختگی و مراکز حرفه ای به توسعه محیط های کاردرمانی و دانش و مهارت فارغ التحصیلان منتهی خواهد شد.

رئوس مطالب: (۱۰۲ ساعت کارآموزی در عرصه)

- انتخاب مرکز مورد نظر
- برقراری ارتباط با مسئول مرکز و شروع به کار در مرکز
- ارزیابی مددجویان معرفی شده در حیطه‌های اجرائی (کار و تحصیل، بازی و اوقات فراغت، فعالیت‌های روزمره زندگی)
- تعیین اهداف و برنامه درمانی
- اجرای برنامه درمانی با توجه به امکانات مرکز مورد نظر
- تعامل مناسب با تیم توانبخشی و مددجویان
- تهیه گزارش

منابع اصلی درس (References):

- 1) Crepeau BE , Cohn SE , Schell BA . Willard& Spacman' s occupational therapy, Lippincott: Williams & Willkins, last version.

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه روانی - حرکتی: آزمون عملی از مهارت های دانشجو بعمل میاید.
- تهیه گزارش روزانه از فعالیت های کاردرمانی دانشجو در مراکز مورد نظر
- امتحان نهایی به صورت شفاهی
- گزارش مرکز مورد نظر از حضور فعالیت های دانشجو

فصل چهارم
استانداردهای برنامه آموزشی رشته کاردرمانی
در مقطع کارشناسی پیوسته

استانداردهای برنامه آموزشی

موارد زیر، حداقل موضوعاتی هستند که بایستی در فرایند ارزیابی برنامه های آموزشی توسط ارزیابان مورد بررسی قرار گیرند:

* ضروری است، دوره، فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز از قبیل: کلاس درس اختصاصی، سالن کنفرانس، قفسه اختصاصی کتاب در گروه، کتابخانه عمومی، مرکز کامپیوتر مجهز به اینترنت با سرعت کافی و نرم افزارهای اختصاصی، وب سایت اختصاصی گروه و سیستم بایگانی آموزشی را در اختیار داشته باشد.

* ضروری است، گروه آموزشی، فضاهای اختصاصی مورد نیاز، شامل: آزمایشگاه های اختصاصی، عرصه های بیمارستانی و اجتماعی را براساس مفاد مندرج در برنامه آموزشی در اختیار فراگیران قرار دهد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی، فضاهای رفاهی و فرهنگی مورد نیاز، شامل: اتاق استادان، اتاق دانشجویان، سلف سرویس، نمازخانه، خوابگاه و امکانات فرهنگی ورزشی را در اختیار برنامه قرار دهد.

* ضروری است که عرصه های آموزشی خارج دپارتمان دوره های چرخشی، مورد تایید قطعی گروه ارزیابان باشند.

* ضروری است، جمعیت ها و مواد اختصاصی مورد نیاز برای آموزش شامل: بیمار، تخت فعال بیمارستانی، نمونه های آزمایشگاهی، نمونه های غذایی، دارویی یا آرایشی برحسب نیاز برنامه آموزشی به تعداد کافی و تنوع قابل قبول از نظر ارزیابان در دسترس فراگیران قرار داشته باشد.

* ضروری است، تجهیزات سرمایه ای و مصرفی مورد نیاز مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت آن ها نیز، مورد تایید گروه ارزیاب باشد.

* ضروری است، امکانات لازم برای تمرینات آموزشی و انجام پژوهش های مرتبط، متناسب با رشته مورد ارزیابی در دسترس هیئت علمی و فراگیران قرار داشته باشد و این امر، مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی مورد ارزیابی، هیئت علمی مورد نیاز را بر اساس موارد مندرج در برنامه آموزشی و مصوبات شورای گسترش در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیاب قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی برای تربیت فراگیران دوره، کارکنان دوره دیده مورد نیاز را طبق آنچه در برنامه آموزشی آمده است، در اختیار داشته باشد.

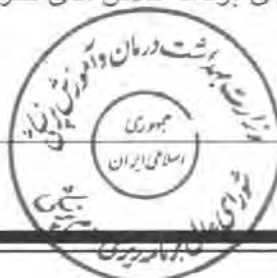
* ضرورت دارد که برنامه آموزشی (Curriculum) در دسترس تمام مخاطبین قرار گرفته باشد.

* ضروری است، آیین نامه ها، دستورالعمل ها، گایدلاین ها، قوانین و مقررات آموزشی در دسترس همه مخاطبین قرار داشته باشد و فراگیران در ابتدای دوره، در مورد آنها توجیه شده باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است که منابع درسی اعم از کتب و مجلات مورد نیاز فراگیران و اعضای هیات علمی، در قفسه کتاب گروه آموزشی در دسترس باشند.

* ضروری است که فراگیران در طول هفته، طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان یا فراگیران ارشد انجام دهند و برنامه هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشند.

* ضروری است، محتوای برنامه کلاس های نظری، حداقل در ۸۰٪ موضوعات یا جدول دروس مندرج در برنامه آموزشی انطباق داشته باشد.

* ضروری است، فراگیران، طبق برنامه تنظیمی گروه، در کلیه برنامه های آموزشی و پژوهشی گروه، مانند کنفرانس های درون گروهی، سمینار ها، کارهای عملی، کارهای پژوهشی و آموزش رده های پایین تر حضور فعال داشته باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار داده شود.

* ضروری است، فرایند مهارت آموزی در دوره، مورد رضایت نسبی فراگیران و تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، مقررات پوشش (Dress code) در شروع دوره به فراگیران اطلاع رسانی شود و برای پایش آن، مکالیسم های اجرایی مناسب و مورد تایید ارزیابان در بیمارستان وجود داشته باشد.

* ضروری است، فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در کوریکولوم آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، در گروه آموزشی برای کلیه فراگیران کارپوشه آموزشی (Portfolio) تشکیل شود و نتایج ارزیابی ها، گواهی های فعالیت های آموزشی، داخل و خارج از گروه آموزشی، تشویقات، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود.

* ضروری است، فراگیران کارنامهی (Log book) قابل قبولی، منطبق با توانمندی های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.

* ضروری است، فراگیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت های مداخله ای اختصاصی لازم را براساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنامهی خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.

* ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فراگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به آنها ارائه گردد.

* ضروری است، فراگیران در طول دوره خود، در برنامه های پژوهشی گروه علمی مشارکت داشته باشند و مستندات آن در دسترس باشند.

* ضروری است، فراگیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول غرضه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.

* ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه های آموزشی همکاری های علمی بین رشته ای از قبل پیش بینی شده و برنامه ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری ها باشند، در دسترس باشند.

* ضروری است، در آموزش های حداقل از ۷۰٪ روش ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.

* ضروری است، فراگیران در طول دوره خود به روش های مندرج در برنامه، مورد ارزیابی قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.

* ضروری است، دانشگاه یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک های مندرج در برنامه آموزشی باشند.

فصل پنجم

ارزشیابی برنامه آموزشی رشته کاردرمانی در مقطع کارشناسی پیوسته

ارزشیابی برنامه (Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

پس از تصویب و ابلاغ برنامه به گروه‌های آموزشی، در پایان هر سال تحصیلی از مدیران گروه‌های آموزشی نظر خواهی می‌گردد. بر اساس این نظر سنجی سالانه، در صورت نیاز به تغییرات، مراتب در هیات‌ممتحنه، ارزشیابی و برنامه‌ریزی کاردرمانی بررسی و اعمال خواهد شد.

شرایط ارزشیابی نهایی برنامه:

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:
گذشت ۵ سال از اجرای برنامه
تغییرات عمده فناوری که نیاز به بازنگری برنامه را مسجل کند
تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخص‌های ارزشیابی برنامه:

شاخص:	معیار:
★ میزان رضایت دانش‌آموختگان از برنامه:	۸۰ درصد
★ میزان رضایت اعضای هیات علمی از برنامه:	۸۰ درصد
★ میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه:	۷۰ درصد
★ میزان برآورد نیازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش‌آموختگان رشته:	طبق نظر ارزیابان
★ کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش‌آموختگان رشته:	طبق نظر ارزیابان

شیوه ارزشیابی برنامه:

نظرسنجی از هیات علمی درگیر برنامه، دستیاران و دانش‌آموختگان با پرسشنامه‌های از قبل بازنگری شدن استفاده از پرسشنامه‌های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه

متولی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی با همکاری گروه تدوین یا بازنگری برنامه و سایر دبیرخانه‌های آموزشی و سایر اعضای هیات علمی می‌باشند

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است:

گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه‌ای، پیشنهادات و نظرات صاحب‌نظران

درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه

طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه

بازنگری در قسمت‌های مورد نیاز برنامه و ارائه پیشنویس برنامه آموزشی بازنگری شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

ضمائم

عناوین و سرفصل کارگاه های مورد نیاز دوره

۱-۱: نام کارگاه: آشنایی با مبانی آزمایشات پاراکلینیکی

هدف کلی کارگاه :

آشنایی دانشجویان با کاربرد رادیولوژی، EEG, NCV, EMG, MRI, CT scan و آزمایشات پاتوبیولوژی و بررسی سیر بیماری ها

شرح کارگاه :

دانشجویان و فارغ التحصیلان کاردرمانی جهت کمک به تشخیص و درمان توانبخشی بیماران دچار اختلالات جسمانی به اطلاعات پایه از معاینات پاراکلینیک نیاز دارند .

رئوس مطالب (۲۴ساعت)

تعریف و آشنایی با دستگاههای رادیولوژی EEG, MRI, CT scan :

موارد استفاده و عدم استفاده، آشنایی با تفسیر بعضی مواد پاتولوژیک (تومورها، عفونتها، شکستگی ها، ضربه های مغزی ، سکنه های مغزی، اپی لپسی ها، روماتیسم ها و)

تعریف و آشنایی با دستگاه های L.P, Evoked potential , NCV , EMG

موارد استفاده و عدم استفاده ، آشنایی با تفسیر موارد پاتولوژیک (سندرم های فشاری و ضایعات اعصاب محیطی و)

تعریف و آشنایی با دستگاه ECG

موارد استفاده و عدم استفاده ، آشنایی با تفسیر موارد پاتولوژیک

تعریف و آشنایی با آزمایشات پاتوبیولوژی

مفاهیم آزمایشگاهی LATEX , ESR, CBC و..... معیارهای طبیعی و غیر طبیعی

منابع اصلی کارگاه:

1. Pagana K. Mosby's Manual of Diagnostic & Laboratory Tests. - last edition
2. Armstrong P, Rockall A. Diagnostic Imaging, Willy-Blackwell, - last edition

۳. باقری، ح. بختیاری، ا. رشیدی پور، ع. علیایی، غ. روشهای الکتروفیزیولوژی در تشخیص بیماریهای عصبی عضلانی. انتشارات بختیاری. سمنان. آخرین چاپ

3. B. J . Manaster, Diagnostic Imaging: Musculoskeletal Non-Traumatic Disease, Publisher: AMIRSYS; last edition
4. Hugue, Clinical Radiology Made Ridiculously Simple. Publisher: MedMaster Inc.; last edition

۱-۲: نام کارگاه: مقدمه ای بر آمار و روش تحقیق در کاردرمانی

هدف کلی کارگاه:

آشنایی با آمار توصیفی، توزیع احتمالات، توزیع نمونه برداری، حدود اطمینان و تعیین حجم نمونه آشنایی دانشجویان با فرایند روش تحقیق در کاردرمانی

شرح کارگاه:

یکی از اهداف مهم آموزش دانشجویان رشته کاردرمانی آشنایی با شیوه های پژوهش و تهیه طرح تحقیقاتی است تا بتوانند هم در کار بالینی و هم در کار پژوهشی و تهیه پایان نامه پژوهشی از آن استفاده نمایند. در عین حال امکان استفاده از منابع پژوهشی و ژورنال ها را هم برای دانشجویان ممکن می سازد.

رئوس مطالب (۱۶ ساعت)

- سازماندهی و خلاصه کردن اطلاعات (آمار توصیفی)
- معرفی شاخص ها ، جداول توزیع فراوانی ، انواع گراف ها
- معرفی انواع توزیع احتمالات
- توزیع دو جمله ای ، توزیع پواسن ، توزیع طبیعی
- توزیع های مهم نمونه برداری
- توزیع میانگین نمونه ، توزیع تفاوت بین میانگین دو نمونه ، توزیع نسبت نمونه ، توزیع تفاوت دو نسبت نمونه ، توزیع پراش نمونه ، توزیع نسبت پراش های دو نمونه -
- برآورد آماری حدود اطمینان ها :
- حد اطمینان میانگین جمعیت ، حدود اطمینان تفاوت میانگین های دو جمعیت ، حدود اطمینان نسبت جامعه ، حدود اطمینان تفاوت نسبت های دو جمعیت ، حدود اطمینان پراش یک جمعیت
- تعیین حجم نمونه
- برآورد میانگین در جامعه ، برآورد اختلاف میانگین در دو جامعه ، برآورد نسبت در جامعه ، برآورد اختلاف نسبت در دو جامعه
- ضریب همبستگی
- تفاوت واریانس ها
- فرایند تحقیق
- شناسایی و اولویت بندی و انتخاب عناوین پژوهشی
- بیان مساله و اهمیت موضوع
- مروری بر متون و اطلاعات
- تنظیم اهداف پژوهش

- متغیرها
- نوع مطالعه
- فنون جمع آوری اطلاعات
- روش های نمونه گیری
- نگارش و تهیه طرح پژوهشی، معرفی اجزای پایان نامه
- آشنایی با مقالات مختلف
- درمان مبتنی بر شواهد (Evidence based practice)

منابع اصلی کارگاه :

1. Hammell KW., Crapenter C., Dyck I. Using qualitative research, Churchill Livingstone , Last edition
2. Stain, F., Rice, M., & Cutler, S. K. Clinical research in occupational therapy: Cengage Learning. Last edition
3. Taylor, M. C. Evidence-based practice for occupational therapists: Wiley-Blackwell, Last edition
۴. واین و وانیل، آیت اللهی، م. (مترجم) پنج فصل اول کتاب اصول و روش های آمار زیستی انتشارات امیرکبیر - آخرین چاپ.
۵. ویلی، بورک، مک گیلورای، فقیه زاده، س. بامداد مقین سرا، ج. رفیع زاده، ب. (مترجمین)، تفسیر و استفاده از آمار پزشکی، انتشارات دانشگاه شاهد، آخرین چاپ.
6. Stein F., Cutler S. Clinical research in O.T; Singular Publihing Groop, last version
7. Rice, M., & Cutler, S. K. Clinical Research in Occupational Therapy: Cengage Learning. last version

۱-۳: نام کارگاه: جامعه‌شناسی و کاردرمانی

هدف کلی کارگاه:

آشنایی دانشجویان با بیماریهای رایج در اجتماع و تاثیر اجتماع بر سلامت از نقطه نظر دیدگاهها و نظریات متفاوت اجتماعی با هدف درک چگونگی رفتار انسان و تجربه ای که تحت تاثیر اجتماع شکل می‌گیرد.

شرح کارگاه:

چگونگی تاثیرطبقات اجتماعی، جنسیت، سن، نگرش های فرهنگی، مسائل اقتصادی، سیاستگذاری های اجتماعی و خانواده بر سلامت و بیماری در چهارچوب فرایند کاردرمانی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

رئوس مطالب (۱۶ ساعت)

تعریف جامعه‌شناسی و مکاتب مطرح (دیدگاه پراگماتیسم، نظریات فانکشنالیسم، مارکسیسم، تفسیری)

کاردرمانی مبتنی بر جامعه و فرهنگ

مکاتب جامعه‌شناسی مورد استفاده در کاردرمانی

مفاهیم جامعه‌شناسی مرتبط با سلامت و بیماری

نقش کاردرمانی در ناتوانی های اجتماعی

نقشها و هنجارها در سلامت و بیماری

طبقات اجتماعی

تفاوتهای جنسیتی

خانواده

بیماریهای رایج در مناطق شهری و روستایی ایران

عوامل موثر بر بیماریهای حاد و مزمن

نقش نهادها و سازمان ها در توسعه سلامت

منابع اصلی کارگاه:

Jones D., Blour SEE., Hartery T., Jones RK. Sociology and occupational therapy, Churchill living stone, Last edition.

Gabe J., Bury M., Elston MA. Key concepts in medical sociology. SAGE publications, Last edition.

دکتر محمود کیوان آرا، اصول و مبانی جامعه‌شناسی پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، آخرین ویراست

منشور حقوق بیمار در ایران

- ۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.
- ارائه خدمات سلامت باید:

 - ۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد؛
 - ۲-۱) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد؛
 - ۳-۱) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد؛
 - ۴-۱) بر اساس دانش روز باشد؛
 - ۵-۱) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد؛
 - ۶-۱) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد؛
 - ۷-۱) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد؛
 - ۸-۱) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد؛
 - ۹-۱) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد؛
 - ۱۰-۱) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد؛
 - ۱۱-۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد؛
 - ۱۲-۱) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، خدمات بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیرفوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد؛
 - ۱۳-۱) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد؛
 - ۱۴-۱) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می‌باشد هدف حفظ آسایش وی می‌باشد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.

- ۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

 - ۱-۲) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:
 - ۱-۲-۲) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش؛
 - ۲-۲-۱) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش‌بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش؛
 - ۳-۱-۲) نام، مسئولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛

- ۱-۳-۲) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار؛
- ۱-۵-۲) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان؛
- ۱-۶-۲) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.
- ۱-۷-۲) ارائه‌ی آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان؛
- ۲-۲) نحوه‌ی ارائه‌ی اطلاعات باید به صورت ذیل باشد؛
- ۱-۲-۲) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد. مگر این‌که:
- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد؛ (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود.)
- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛
- ۲-۳-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.
- ۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.
- ۱-۳) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:
- ۱-۱-۳) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛
- ۱-۲-۳) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛
- ۱-۳-۳) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛
- ۱-۴-۳) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛
- ۱-۵-۳) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی یا رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه‌کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.
- ۲-۳) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:
- ۱-۲-۳) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد؛
- ۲-۳-۳) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.
- ۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.
- ۱-۴) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه‌ی اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد؛

- ۲-۴) در کلیه‌ی مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه‌ی امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد؛
- ۳-۴) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛
- ۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.
- ۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.
- ۱-۵) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید؛
- ۲-۵) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند؛
- ۳-۵) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.
- در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه‌ی حقوق بیمار- مذکور در این منشور- بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.
- چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه علوم پزشکی باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد.

لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقا الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشکل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

روپوش سفید بلند در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند

روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.

تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.

استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.

دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.

شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.

پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.

پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.

کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.

روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده نا متعارف باشد.

استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد.

استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر، دستبند، گردن بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج) در محیط های آموزشی ممنوع می باشد.

استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل و اتاق زایمان ممنوع می باشد.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

- ۱- وابستگان به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت در محیط های آموزشی علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.
- ۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ۵- استفاده از ادوکلن و عطرها یا بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، دانشجویان و کارکنان الزامی است.
- ۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- ۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.
- ۴- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.
- ۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- ۶- هرگونه بحث و شوخی در مکانهای عمومی مرتبط نظیر آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.